

Bellpuig

REVISTA QUINZENAL
Nº 511 - ANY XXXVI
Artà, 17 de desembre 1994 (200 pts.)

14 gener 1995

G. BISQUERRA

Sant Antoni 1995 (p. 7)

Les festes d'hivern a punt de culminar

L'infant viu un esglai ben patent... que no li impedeix de cobrar la jogueta que el rei Baltasar li dona. Les festes de Nadal i, tot seguit, les de Sant Antoni, marquen el canvi d'any amb signe de festa. En aquesta edició trobareu la crònica de les passades i la programació per a les imminents de Sant Antoni. Molts d'anys a tots.

Pla de recollida selectiva de residus (p. 3)

Repàs informatiu de l'any 1994 (p. 13)

Contacte amb Guatemala (p. 24)

Bellpuig

Revista quinzenal

Num. 511, 14 gener 1995

Redacció i Administració:

Rafel Blanes, 10 - Artà. Apartat nº 96

Tel. i Fax 83 50 33

(contestador automàtic)

Dipòsit legal: PM 57-1969
Imp.: Tirrena S.A. (Manacor)

c/ Pintor Gris, 2 tel. 55 52 12

Redacció:

Julen Adrián

Joan Amorós

Guillem Bisquerra

Rafel Carrió

Antoni Esteva

Andreu Genovard

Sebastià Ginard

Jaume Morey

Francesc Munar

Climent Obrador

Rafel Pérez

Antònia Vives

Col.laboracions:

Miquel Dalmau

Joan Esteva

Maria Gelabert

Pere Ginard

Bartomeu Jaume

Miquel Mestre

Antoni Muñoz

Antoni Picazo

Jaume Sureda

Bartomeu Tous

Pere Vicens

Administració:

G. Bisquerra. Tf. 83 62 88.

Bellpuig no es responsabilitza del contingut dels articles que van firmats. No garanteix la publicació d'originals no demanats ni es compromet a donar-ne explicacions.

Bellpuig surt dos pics cada mes llevat dels extres de Sant Salvador i de Nadal.

Bon 94, i un 95 a l'expectativa

La inclusió del terme municipal d'Artà dins l'àrea del pla 5B i l'entrada en funcionament del Centre de Salut «Nuredduna» bastarien, per si soles, per qualificar l'any 1994 com a bo, com a molt bo. La repercussió que ambdues realitats han de tenir en el futur així ho avalen. El Centre de Salut comença a entrar dins la normalitat de funcionament i s'anuncien iniciatives vistoses en l'aspecte de la medicina preventiva. Quant al 5B, són a punt de començar-se a concretar en propostes les expectatives generades. Són, per tant, unes bones passes per entrar amb optimisme dins el 1995.

Però hi ha més dades que conviden a aquesta sensació positiva. Basta llegir les respostes dels entrevistats en l'enquesta d'aquest número, que dedicam al balanç en el tombant d'any, per veure que hi ha aires de bonança.

En primer lloc l'evidència que la reactivació econòmica és clara i que les perspectives de feina són favorables. Hauríem de recordar que, com equivocadament es va fer en altres ocasions, la millora innegable no ha d'amagar l'època de canvi accelerat que viu Occident, amb les conseqüents incerteses sobre què ens pot dur, a mitjan termini, un sistema econòmic de cada dia més inter-relacionat, de cada dia més depenent de circumstàncies i decisions que escapen al control directe dels grups socials afectats. Optimisme sí, però moderat i cautelós.

L'any que acabam d'encetar és un any que políticament té també grans expectatives.

Per una part sura en l'ambient una atmosfera tèrbola a remolc d'uns fets tan inquietants com innegables, però que són servits dins una aurèola magnificada. Passa cosa d'extrema importància, però la trompeteria sembla afegir una malícia artificial que no ajuda gens a la serenitat que exigeixen temes tan delicats com els que surten a llum. Mala cosa aquest hàbit de dramatitzar teatralment allò que no passa en escenaris de ficció. Tot, però, va adquirint aires d'imminència que no se sap quan, ni com, ni en què han d'esclatar. Sembla que sura, aquesta sensació.

Per l'altra, s'acosta la cita prevista de les eleccions municipals i autonòmiques, que a nivell d'Artà es tradueix en rumors de llistes i signes d'estratègies de presa de posició. Els grups locals comencen a moure's però res no ha trascendit de cert.

Indicadors demogràfics

L'anàlisi de les dades de població referides al nostre municipi, que publicam a aquesta edició, corresponents al 1994 i la seva comparació amb les dels anys anteriors confirmen, si ens atenem a les taxes vitals (natalitat-mortalitat), una clara tendència a l'estancament demogràfic o, dit en altres paraules, al **creixement zero**, que es reflecteix, sobretot, en els resultats que ofereixen les taxes de creixement vegetatiu als darrers tres anys les quals, fins i tot, són negatives als anys 1991-92. Aquest comportament demogràfic, característic de les societats europees amb un alt desenvolupament econòmic, ve determinat per una taxa de natalitat molt baixa (per sota, gairebé sempre, del 10 per mil) i una mortalitat que sembla haver assolit els mínims infranquejables que l'estructura poblacional permet. Uns límits que vénen condicionats pel gran nombre de persones majors de 65-70 anys. Els resultats d'aquest comportament, determinen que el nombre total d'habitants del municipi es mantengui pràcticament estable als darrers anys (5.800 h) la qual cosa confirma, a més, l'escassa transcendència de moviments migratoris que, en darrera instància, són els que podrien modificar, positivament o negativament, les dades de població total.

Sant Antoni

Ja hi som de bell nou disposats a quedar bé. Tot a punt. Com de costum, sabem que tenim l'oportunitat d'exercir un dels drets més plaents: fer festa entre tots. Sant Antoni és això: tocar el corn i comparèixer tots per una convocatòria de les bones. I bona serà si hi compareixem tots, i feim el que hem fet sempre: ser-hi, cantar, menjar i beure amb mesura, continuar la tradició d'allò que de sempre ens ha alegrat: els dimonis, tan nostres com la música que els mou al ball; les completes, sorprenent-nos cada any per l'estranya capacitat d'arreglar-nos; els foguerons, síntesi dels elements de la catarsi; la covalcada, amb les bísties poderoses que s'amollen quan giren a Es Marxando; l'acompanyada, amb el combat anual entre uns dimonis irreverents i un sant pacífic que atreu per la seva austera senzillesa; l'argument, que ens fa recuperar vivències fresques, bones i dolentes... Tot hi serà. No hi ha més secret que ser-hi tots i donar-nos'hi.

Per molts d'anys.

**BELLPUIG
ÉS
FER POBLE
subscriuiu-vos-hi**

Els residus sòlids: Un problema ineludible

És el tema central del Programa d'Educació Ambiental d'enguany

B.T./ M.S. L'objectiu principal del Programa d'Educació Ambiental Artà'95 organitzat pels Serveis Educatius de l'Ajuntament serà difondre la problemàtica medi-ambiental derivada de les activitats humanes, especialment la generació de residus, i promoure la contribució activa de la població artanenca en la prevenció d'aquesta problemàtica (especialment amb la recollida selectiva de residus). El programa contempla una campanya de conscienciació general arreu del poble i actuacions puntuals que s'aniran desenvolupant des del 18 de gener fins al 26 de febrer i que pretenen arribar als distints sectors de població com són els escolars, ja que els aspectes que es tracten de millorar necessiten de la col·laboració de tota la ciutadania. Que els artanencs avancin en el respecte i cura de l'entorn (tan urbà com rural) del municipi, que utilitzin adequadament els recursos (aigua, energia, territori...) i que tractin adequadament els residus són qüestions a debatre a través d'aquest Programa que intentam explicar en el següent informe. Molta de la informació que aquí avançam serà repartida aviat per totes les cases per part de l'Ajuntament.

Els residus, un problema que ens afecta

L'exagerat consumisme a què es veu abocada aquesta societat nostra és un fet que actualment ningú no s'atreveix a discutir. De cada vegada la vida quotidiana ens empeny a tenir més de tot en qualsevol dels camps en que ens movem: a la feina, a la casa... De cada dia consumim més

de tot: més aigua, més energia, més productes envasats amb plàstics, llaunes, vidre, etc. Les conseqüències també són clares i ho són per a tots: escasseja l'aigua, contaminam més, consumim més i generam més i més residus que sempre ens solen fer nosa quan els tenim dins ca nostra. Sembla que si haviat no hem adquirit aquell nou producte o no feim servir aquell nou aparell el nostre ritme de vida disminuirà o canviarà. Els missatges publicitaris així ens ho fan veure i sembla que sigui aquesta inèrcia la que mou la roda del món cap endavant. O cap endarrera? És cert que de cada vegada

podem tenir més i sembla que vivim millor, però també és cert que moltes vegades allò que semblava una millora aviat produeix uns efectes secundaris que, d'haver-los sabut abans, tal vegada haguéssim rebutjat la idea que ens va impulsar a tenir-ho. Quelcom de semblant passa amb els residus i les deixalles: cap de nosaltres els volem, però som nosaltres mateixos els que els generam.

Certament, el fet de poder comptar amb un servei de recollida de residus és un avantatge, però també és cert que tot el volum de residus sòlids que generam no

Aquest personatge serà la mascota dels programes escolars.

NECESITA USTED UN SEGURO?
ECESITA INFORMACIÓN DE LOS SEGUROS QUE HAY EN EL MERCADO?
ECESITA AMPLIAR LOS QUE YA TIENE CONTRATADOS?

PROFESIONAL TITULADO, QUE SIN NINGUN COSTE ADICIONAL, LE OFRECERA ASESORAMIENTO PROFESIONAL GARANTIZADO E IMPARCIAL QUE, SIN ESTAR VINCULADO A NINGUNA COMPAÑIA DE SEGUROS (PARA NO PERDER LA OBJETIVIDAD), LE ACONSEJERA LO QUE ES MEJOR Y MAS ADECUADO PARA USTED.

LE FACILITAMOS ASESORAMIENTO Y PRESUPUESTO SIN COMPROMISO SOBRE CUALQUIER SEGURO

CORREDOR DE SEGUROS INSCRITO EN EL REGISTRO DE LA DERECCION GENERAL DE SEGUROS.

**CATALINA
TH. BONNÍN**

carrer Quatre Cantons, 5 (07570 - Artà) - Tel. 83 60 22 - Fax. 83 60 85

desapareix d'un dia per l'altre per art d'encanteri. Tenint en compte que vivim en una illa petita aquest problema adquireix unes proporcions que ens haurien de preocupar més del que sembla que ens preocupen actualment.

La recollida selectiva i el PUNT VERD

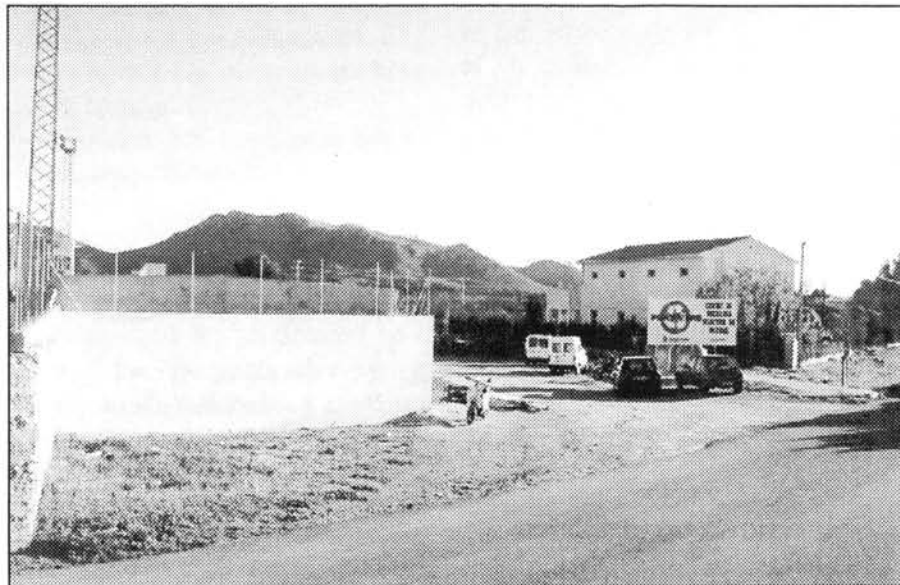
Actualment, a l'estat espanyol cada persona genera prop d'1 Kg. de residus sòlids urbans per dia! Al cap d'un any això suposa prop d'11 milions de tones de materials diversos que deterioren progressivament el medi ambient i suposen un greu risc per a la nostra salut.

Les actuacions per resoldre aquest problema són urgents i reclamen la col·laboració de tots. Cal racionalitzar aquest consum desmesurat potenciant l'estalvi dels recursos naturals, evitant el sobreempaquetatge, escollint envasos retornables, etc. Tot allò que sigui reciclable és útil per algú i el seu bon aprofitament es converteix en una font de riquesa que ens beneficia doblement: evitant la degradació ambiental i estalviant matèries primeres i recursos naturals esgotables.

Està comprovat que més de la meitat del que hi ha en una bossa de fems és aprofitable d'una manera o altra: la matèria orgànica pot convertir-se en abonament agrícola, el paper i el cartó es poden convertir de nou en paper i cartó, el vidre pot reconvertir-se en vidre, la roba en roba...

Però perquè el reciclatge sigui possible i efectiu cal la col·laboració de tots, separant els diferents components i fent possible la recollida selectiva.

L'anomenat Punt Verd és un lloc de recollida on s'hi troben els diferents contenidors on poder abocar, per separat segons els tipus de residus, tots aquells materials dels quals us vulgueu desprendre. La seva ubicació està en el solar d'entre Ses Pesqueres i el Parc de Bombers a Artà i a la Colònia a la sortida de la carretera que va cap a S'Estanyol, a l'altura de la Cova dels Coloms (però la instal·lació d'aquest darrer punt no està prevista fins pel mes de febrer). La inauguració oficial del Punt Verd d'Artà i la posada en marxa

a ple rendiment de la recollida selectiva està prevista per la darrera setmana de gener.

En el Punt Verd hi trobareu contenidors per a xatarra, llaunes, vidres, paper i cartó i fins i tot roba. El fet de tenir els contenidors diferenciats permetrà abocar-hi els residus sòlids per separat, simplificant així la seva recollida i posterior aprofitament o eliminació. Utilitzar correctament el Punt Verd i fer-ne ús per despendre de tots aquells residus i deixalles que vulguem ha de permetre concentrar la recollida en un sol lloc i ha d'evitar l'abocament indiscriminat a altres indrets com ara torrents, voreres de camins, solars buits i altres punts on està prohibit fer-ho. En definitiva, el bon ús del Punt Verd i dels contenidors complementaris que hi ha repartits pel

nucli urbà i que podreu veure assenyalats en els plànols dels tríptics que aquesta propera setmana es repartiran casa per casa ha de contribuir a una millor recollida dels fems que generem i, sobretot, a tenir un poble adésat i respectuós amb el seu entorn.

Els programes escolars, la primera passa

Com en tots els programes dels darrers anys, les escoles tornen esser un dels objectius prioritaris a l'hora de plantejar aquesta problemàtica. Fer veure als infants que la proliferació indiscriminada de residus és contraproduent per al seu futur més immediat i ensenyar-los a prendre petites mesures per evitar-ho és

una tasca en la qual tots hauriem de contribuir. Com a consumidors potencials que són, bé està que sàpiguen que els recursos naturals són esgotables i que cal esser moderats en el seu consum, que la utilització de segons quins materials és contraproductiu o que la reutilització de matèries utilitzades pot ser avantatjosa en tots els sentits. És per això que el programa, dins l'àmbit escolar, fa especial incidència en aquests aspectes però sense deixar de banda activitats puntuals que donen continuïtat a programes d'anys anteriors (sembla de planters, repoblacions forestals, etc). Durant aquest mes i mig que ve, els alumnes i professors i la comunitat educativa en general treballaran perquè els Centres educatius del nostre municipi es puguin considerar "Centres Verds", és a dir, centres que:

-Aprofiten els seus recursos (aigua, electricitat, paper, material didàctic...) i no els malgasten.

-Respecten i tenen cura del seu entorn (mantenint-lo net i arreglat).

-Tracten adequadament els seus residus (participant en la recollida selectiva).

Altres activitats del Programa

Al marge de la campanya de conscienciació sobre els residus i el seu tractament, com en els programes dels anys anteriors, no es deixen de banda activitats enfocades al medi natural i a la seva protecció. Si l'any passat es tractaven monogràficament les muntanyes de la nostra comarca, enguany es preveuen accions puntuals a la finca de Betlem, ja de propietat municipal i que és pretén que pugui esser utilitzada per les associacions i entitats del poble. L'adecentament de l'antic quarter de soldats i la resembra

d'arbres per les marjades que l'envolten es contemplen dins les activitats d'aire lliure d'enguany.

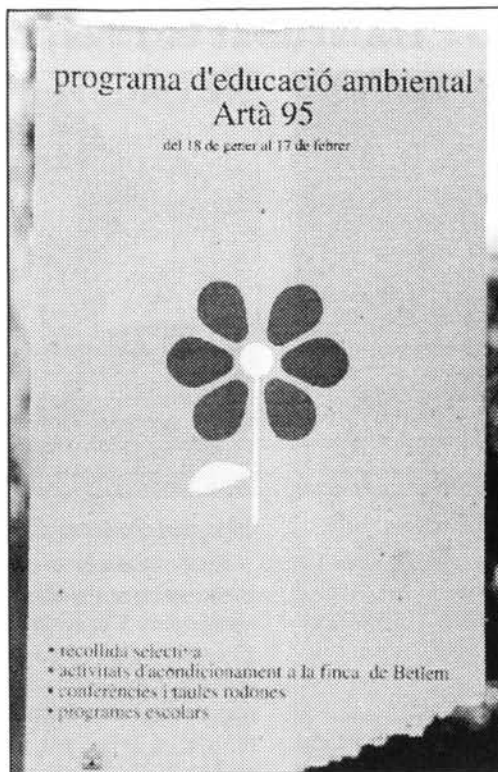
Pel que fa a l'apartat de **conferències i taules rodones** tendran lloc els divendres dies 20 i 27 de gener i 3 de Febrer a les 20'30 hores al saló d'actes de la Residència i, en principi, estan previstes les següents:

-20/I/95: "El reciclatge, una opció sense límits", a càrrec d'Aina Llauger, membre del GOB i experta en el tema.

-27/I/95: Taula rodona: "Actituds cíviques i protecció del medi"

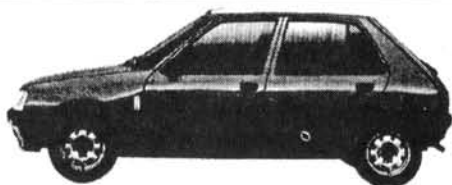
Moderador: Macià Riera

Convidats: Antònia Llabrés (UIB), representants dels Ajuntaments de Calvià i Alcúdia, del GOB i d'Els Verds.

-17/II/95: "L'aigua a la comarca d'Artà: un bé escàs", a càrrec d'António Rodríguez, doctor en geologia i membre del departament de Ciències de la Terra de la Universitat de les Illes Balears.

D'altra banda, l'exposició que completa l'oferta didàctica del present Programa és la de "**Plantes endèmiques de la flora balear**": una àmplia mostra de magnífiques fotografies a tot color de les diferents plantes que podem trobar a les nostres illes, part de la qual es va poder veure en les passades festes de Sant Salvador, concretament en la Mostra de Bonsais que es va fer a la Residència. Aquesta exposició es podrà contemplar a la sala d'exposicions municipal de Na Batlessa, del 17 al 26 de febrer, cada dia de 19 a 21 hores.

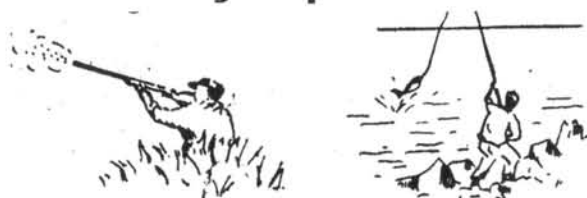

TALLERS DE REPARACIONS
Miquel Jaume Ferragut
VENDA D'AUTOMOBILS
NOUS I USATS

Taller: Pl. Conqueridor, 9 - Mostrador: C. Nou, 18
Tel. 83 63 01 - ARTÀ

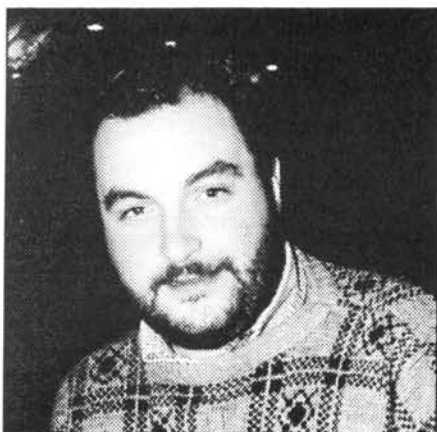
ESTANC CAN CABRER

caça i pesca

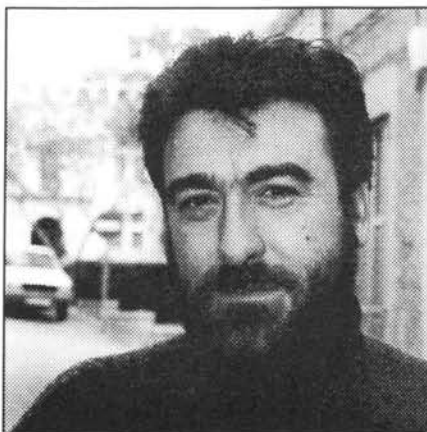
Pau Cabrer Mestre
Ant. Blanes, 30 tel. 83 60 94 - Artà

Ha acabat el 1994, comença el 1995...

Joan Ramon Tous Ferrer

De fa tres anys les coses van bastant bé, almanco en segons quins esports. Pens que les seccions de bàsquet, futbol i futbol base funcionen bastant bé i veig amb molt de futur la secció d'atletisme i les escoles esportives. Un punt negatiu és la manca d'un equip de futbol d'una categoria superior sobretot perquè els joves que surten dels equips base no tenen al seu poble un equip on es puguin realitzar com a jugadors. Consider molt positiu l'ús intensiu del poliesportiu tot i que hi va haver problemes de coordinació, aquesta temporada es funciona millor gràcies al bon enteniment entre els distints col·lectius. Bona part dels objectius que es fixà la Comissió d'Esports s'han complert.

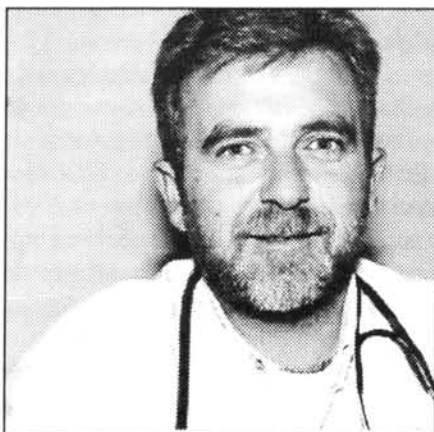
Miquel Pastor Tous

En el 94 ens hem integrat en el pla 5B. S'obri un camí d'ajudes per a empreses i per a particulars. S'ha sortit de la crisi econòmica, s'ha sanejat l'economia municipal amb el nou cadastre, s'han normalitzat els ingressos, els pressupostos s'han actualitzat i no s'ha de recórrer al crèdit per fer inversions. S'ha conclòs el pla de sanejament de la Colònia i també s'ha aconseguit l'entrada en funcionament del Centre de Salut. Tenim per davant el repte del teatre, la renovació de la xarxa d'aigua potable i el pla d'embelliment de Montferrutx. Políticament? un any tranquil, sense grans polèmiques on les relacions amb el grup de Convergència Balear han estat fluïdes i han permès dur l'acció de govern amb tota normalitat.

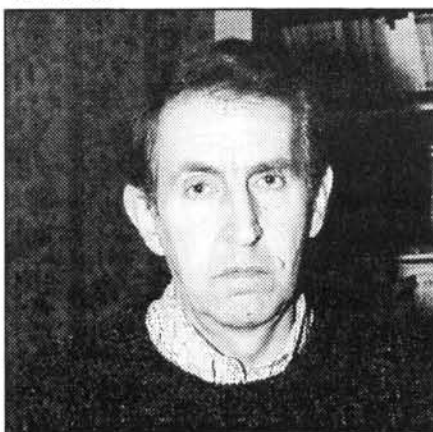
Gabriela Genovard Orell

Turísticament ha estat un any bo, sobretot a partir del segon semestre. El termometre és el propi bar del Centre, els cotxes es toquen a l'hora del berenar, cosa que no passava al començament de l'any. El 94 ha estat un any molt marcat per la polèmica del moll i segueix pensant que encara que ens dugui avantatges crec que la Colònia perdrà la tranquil·litat que ara té. Trob molt positiu la contrucció de la depuradora i les obres de Montferrutx, encara que no estiguin acabades. Em consta que l'Associació de veïns fa molta feina, és gent molt capacitada i que sap molt bé que fa. Deman al 95 que no es massifiqui el turisme, que es controli la contrucció, que millorin els serveis mèdics i que la Colònia conservi l'encant que ara té.

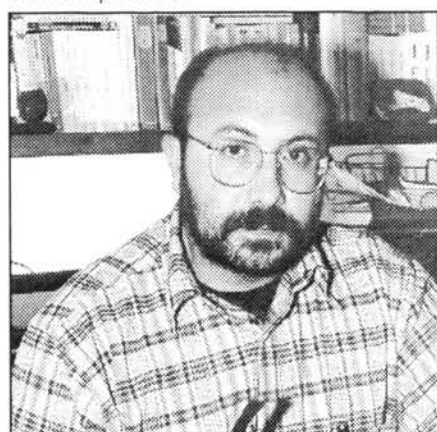
Bartomeu Barceló Gayà

Durant el 94 s'han seguit els esquemes tradicionals de funcionament sense grans innovacions. Els canvis han aparegut amb el nou Centre de Salut. Han estat uns mesos de rodatge i es fa necessari conjuntar un nou equip. Els canvis han suposat la incorporació d'un pediatra, una altra plaça d'enfermeria i el trasllat de personal sense que això hagi suposat la supressió de cap plaça. Continuarem campanyes anteriors: detecció precoç del càncer de mama. Revisions i vacunacions infantils. Grip als grups de risc. S'ampliaran els programes d'atenció de malalties específiques (diabetes, hipertensió, colesterol) amb un de tabaquisme i una respesca de vacunació antitetànica.

Francesc Lliteras Pomar

Ha estat un any de recuperació econòmica sense que s'hagi arribat al final i molt menys al boom dels anys 87-88. Ha estat un any bo pel turisme i darrere aquest sector i vénen tots els altres. La devaluació de la pesseta va incentivar la inversió i encara que s'encarissin els preus, no ens desorbità massa les coses. Hem augmentat la plantilla de treballadors. A començament dels 90 realitzàrem gran innovacions punteres en el ram de la fusteria i ens ha permès ofertar uns productes diferents. En el 95 s'ha de consolidar la recuperació econòmica, fer les empreses més competitives a base d'incorporació de noves tecnologies sense que suposi la desaparició dels bons fusters

Jaume Alzina Mestre

Les perspectives, pel que fa a l'ensenyament a Artà en el 95, són bones si ens atenem a la quantitat d'oferta educativa que avui en dia proporcionen els centres. El repte dels ensenyants és millorar la qualitat de l'ensenyament i, sobretot, adequar els nostres mètodes i els plantejaments didàctics als objectius i a les exigències que determina la implantació progressiva del nou sistema educatiu, especialment en tot allò que afecta a la secundària obligatòria. D'aquí a uns anys, el desequilibri entre un excés d'oferta de llocs escolars i les possibilitats de la demanda, si consideram el potencial escolar previsible, pot presentar seriosos problemes de futur a determinats centres.

Programa de les festes de Sant Antoni Abat 1995

Dies 16 i 17 de gener de 1.995

Dia 16

A les 9h. (matí):

Tradicional capta pel poble, amb acompanyament de la MUSICA, DIMONIS i de l'Agrupació: «ARTÀ, BALLA I CANTA», i TAMBORERS de Na Caragol

A les 19h. (7 de l'horabaixa):

COMPLETES.- Sortida de Ca l'Obrer - Carrer de Na Coixa, nº 7 per assistir a la Celebració a la capella de Sant Antoni. L'acompanyada a aquest acte serà il·luminada amb bengales i amenitzada per la MUSICA i els DIMONIS. En sortir hi haurà repicada de campanes i al final es tiraran coets.

L'Obreria del Sant convida, amb particular insistència, tot el poble (homes, dones, al.lots i al.lotes) a aquesta acompanyada per cantar tots plegats les cançons típiques de Sant Antoni, mentre pujam al temple parroquial i a davant la capella del Sant.

L'Obreria recomana que durant l'acte de «COMPLETES» i a dins l'església es guardi silenci per tal de dignificar el més possible aquest acte.

A les 19:30h. (7:30 de l'horabaixa):

ENCESA DE TOTS ELS FOGUERONS

Es recomana, per favor i per la festa: **NO MOLLAR COETS NI BOMBES DURANT AQUESTS DIES**

Dia 17

A les 9'30h. (matí)

Començament de la cavalcada

A les 10:45h. (matí):

Aplegament en es Coll de n'Abrines i

sortida de l'Acompanyada per anar en es beneir.

Mentrestant, el «Club Columbòfil Artanenc» amollarà coloms missatgers.

A aquest acte poden prendre-hi part tota casta de bestiar muntat, enganxat, o en estols, amb aquest ordre: Obreria, bísties d'os, bísties enganxades a cabriolet i a carrosses, tractorets, tractors grossos, camionets i camions grossos.

Tots els qui vagin a la cavalcada conduint bísties muntades o enganxades, seran obsequiats amb un número dels premis especials pel bestiar.

LES CARROSSES PARTICIPANTS HAN DE SER TÍPIQUES DE LA NOSTRA PAGESIA, ANTONIANES I DIGNES DE LA FESTA. D'ALTRA MANERA SERAN EXCLOSES DE LA CAVALCADA I ACOMPANYADA.

A les 12h. (matí):

Al temple parroquial. **OFICI SOLEMNE.** Celebrat per Mn. Sebastià Miralles, rector de El Terreno i antic vicari d'Artà.

Es ballarà «L'OFERTA»

A les 12:45h. (matí):

Refresc ofert per l'Obreria a sa casa d'es trui que enguany serà a **Ca l'Obrer En Miquel Cursach. C/ Coixa, nº 7** on es cantarà s'Argument compost pel glosador: **ANTONIGINARD CANTO**, àlies «Butler».

A les 18h. (6 del capvespre):

Concert de Sant Antoni a càrrec de l'**Orfeó Artanenc** al Convent dels Pares Franciscans.

A les 20:30h. (8:30 del vespre):

Ball obert a la Plaça del Conqueridor, organitzat per «**ARTA BALLA I**

CANTA»

OBRIRAN LA BALLADA POPULAR ELS NOSTRES DIMONIS.

Actes culturals

Exposició d'Antonio Coronado.

Can Cardaix. Del 6 al 17 de gener.

Obert cada dia de 19 a 21 hores.

Inauguració: divendres dia 6 a les 19'30 h.

Presentació del llibre «Aportació al Cançoner Popular de Mallorca», d'Antoni Gili i Ferrer. Presentació a càrrec de Gabriel Janer Manila.

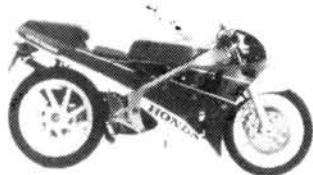
Dissabte dia 14 a les 20'0 h.

Sala d'actes de la Residència.

Festa pagesa a càrrec de l'agrupació ESCLAFITS I CASTANYETES.

Diumenge dia 15 a les 15'30 h.

A la plaça del Conqueridor.

MOTOS-BICICLETES

COMERCIAL SANSALONI

c/ fondo nº 5 - tel. 83 62 93 - ARTÀ

Exposició de fotografies a càrrec de Pep Moreno

«Estacions, vies i records».

Sales d'exposicions de Na Batlessa. Del 15 al 31 de gener.

Obert cada dia de les 19 a les 21 h.

Concert de St. Antoni a càrrec de l'ORFEÓ ARTANENC

«Cançons populars mallorquines».

Dimarts dia 17 a les 18 h.

Església dels PP.FF.

Festa pagesa a càrrec de l'agrupació ARTÀ BALLA I CANTA, amb la participació dels dimonis.

Dimarts dia 17 a les 20'30 h.

Sa Central.

Tot a punt per a la festa d'enguany

Dissabte dia 7, a les nou del matí, hi havia un matrimoni que es posava missions de si emetrien les cançons de Sant Antoni o si esperarien a dilluns dia 9. Guanyà ell, que deia que allò era sagrat.

Efectivament, en el precís instant en què els membres de l'Obreria entraven a Ca Na Palova a concretar l'article per als premis de la cavalcada, des de l'Ajuntament posaven en marxa la gravació i les cançons s'espargien per la població.

Desigualment, perquè qualcú es va queixar que el fort vent de nord li desviàs el so. Trobava estrany que, essent dia 7, no sonassin les cançons. S'alegrà, però, a les 11, quan sonaren en la segona tongada.

No s'estranyaran els artanencs d'aquestes històries, perquè és general l'alegria de sentir que Sant Antoni ja s'acosta.

"Per enguany? Tot és a punt, com sempre", ens ho diu en Miquel Curscah, l'Obrer que ha de dur el trull. De novetats només ens en conta una, que la bandera ha estat restaurada per la seva dona que, amb paciència i dedicació ha anat brodant

tots els desperfectes per tal que, dimarts a la cavalcada, lluesqui obrint la comitiva.

"Sant Antoni fa la mili, i ens preocupa que tenguí permís per comparèixer". En Miquel es refereix, naturalment, al fill d'en Toni Amer, que segueix la tradició de son pare i que és a la mili.

L'Argument

Antoni Ginard, Butler, ha compost, un any més, S'Argument. Com de costum, s'ha anat fixant en els fets que hi tenen cabuda dins la temàtica que tradicionalment s'hi reflecteix: l'anyada, el temps, les desgràcies, les festes, temes diversos i, com a cloenda afegida, sobre la joventut. Això sense deixar les d'inici en què s'invoquen els protectors divins i celestials i les autoritzacions de les autoritats civils i religioses.

Al final, les típiques del moviment de població i el darrer dels mots: "Visca, Visca Sant Antoni".

De les cançons d'enguany, 159 en total,

ens fixam, precisament, en la preocupació que mostra l'argumentaire pel descens de la natalitat:

*Tenen sa cupa ets invents
de que no vénguin nadons.*

i reprèn el tema dins la sèrie dedicada al jovent:

*Es sexe avui domina
i s'ha perdut es control
tenen més de lo que vol
i fa pena qualche nina.
així com el món camina
'ribarà a prende es redol.*

*Les ne xerren a s'escola,
i sa televisió
les dóna cada lliçó
de com això se controla,
i a molts es cap ja les vola
i frissen de provar-ho.*

Com sempre, una delícia d'Argument.

Miquel CALDENTY BISBAL
M^a. Angels RIBERA ALONSO

PSICÒLEGS

c/ Monserrat Blanes, 27-B Artà

per demanar cita amb antelació:
tel. 20 92 23

- Problemes de llenguatge
- Trastorns conductuals i afectius
- Estimulació primerenca
- Fracàs escolar
- Tècniques d'estudi
- Ansietat, depressió
- Orientació als pares

LA FESTA DE SANT ANTONI ABAT EN EL SEGLE XVII.

per Antoni Gili

Tot fa pensar que la festa de Sant Antoni Abat, celebrada a Artà des de temps immemorial, restà estructurada en la forma actual durant el segle XVII. Això no vol dir que abans no es festejés la diada de Sant Antoni amb actes litúrgics i populars. Però en aquest segle algunes demostracions folklòriques medievals perduraren o es recuperaren: la capella, la confraria, l'obreria, el culte a la mateixa capella i l'augment del culte a l'església de Bellpuig, la cavalcada, el beneir, les acaptes...

De la capella ens consta la seva existència ja l'any 1390. Joan Forns de Salma, aquesta data, ja havia instituït un benefici eclesiàstic perpetu a l'església d'Artà a l'altar de Sant Antoni de Viana, com fa el seu testament, assignant al beneficiat per la seva sustentació 30 lliures mallorquines censals, cada any, i, per altra banda, deixant l'obligació de 30 sous censals per a tenir sempre un ciri a punt dins la capella construïda per ell mateix dins l'església d'Artà, a la capella de Sant Antoni. Dins aquesta capella hi tenien sepultura els membres de la família Forns.

Durant el segle XVII, és visitada repetides vegades la capella en distintes visites pastorals. L'any 1615, és ordenat que el vicari perpetu d'Artà digui al baciner de Sant Antoni que adorni i compri tot allò necessari per a la capella, ja que el comanador de Sant Antoni de Ciutat pren els diners del bací que acapta per l'església i no té compte en adornar i proveir d'ornaments necessaris l'altar de la capella, sinó que l'escolà adorna la capella amb roba de la sagristia.

Igualment l'any 1634, és visitada la capella la qual no té més renda que allò que s'acapta. És ordenat que l'obrer pagui 8 sous de pena.

L'any 1699, ja s'hauria acabat l'actual retaule. Així Mn. Miquel Pasqual, prevere i rector de l'Obreria, demana als jurats una capella més a prop de l'altar major per mudar-hi el nou quadre. Es determina que els clavaris i el rector de Sant Antoni facen venir mestre Joan Cabrer, pica-pedrer, per visuar la capella.

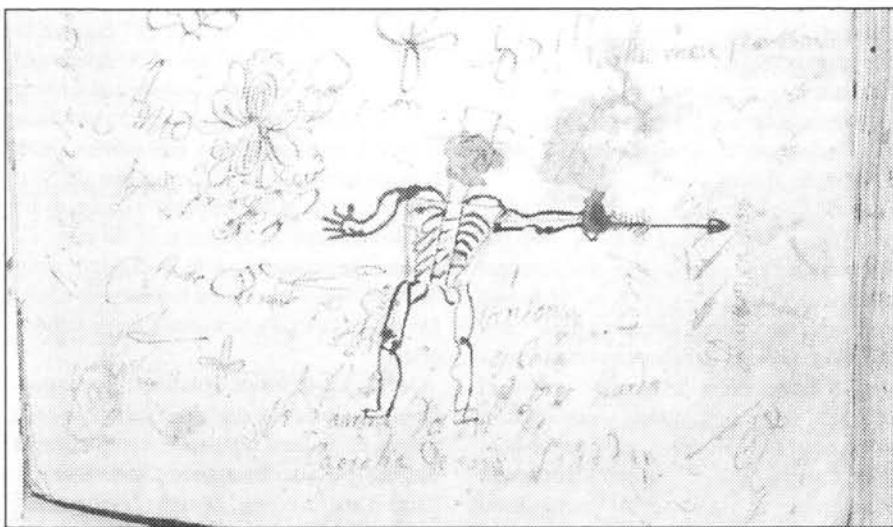
Del segle XV, almanco, deriva l'existència de la confraria de Sant Antoni, a la parròquia d'Artà. Pere de Viana, botiguer d'Artà, en el seu darrer testament fet l'any 1476, deixa 2 sous a la confraria de Sant Antoni. Si hi havia confraria, hi havia, igualment, obreria que és la seva administradora. Es feia, semblantment, ja l'acapta dels anyells. Dins la barquera de

moltons i toïssos de la possessió de Bellpuig de l'any 1456-1457, hi és col·locat un toís provinent de l'acapta de Sant Antoni, venut per preu de 5 sous.

Les acaptes, en espècie, continuaren, durant els segles següents, quasi fins als nostres dies. L'any 1623, Miquel Oliver de Cascanar de Sencelles, deu al Comanador de la Casa i

Les acaptes, no solament de Sant Antoni Abat, sinó també de Sant Antoni de Pàdua, inclús dins les esglésies dels frares franciscans, estaven sotmeses als frares antonians, per privilegis reials i eclesials.

Així l'any 1668, el notari Jaume Brotat, escrivà reial i lloctinent de bal·le d'Artà, juntament amb el missatge de la cort Llorenç

Dibuix del dimoni que apareix al llibre de baptismes del 1677

Església de Sant Antoni, aleshores Guillem Barrera, la quantitat que valdran els anyells i cabrits, mascles i femelles, que resultaran de les acaptes de Sant Antoni de la vila d'Artà, a raó d'11 sous, per cap.

Dos anys després, l'any 1625, Jaume Fonollar i Miquel Garau de Cascanar de Sencelles, deuen al mateix comandador, la quantitat que valdran els anyells que sortiran de les acaptes de Sant Antoni de les viles de Petra, Artà, Santa Margalida, Muro, Sineu i Sant Joan, a raó de 12 sous, per cap.

L'any 1645, el mateix comandador Guillem Barrera reclama a Isabel Bauçà, vídua de Ramon Ballester del Port de Sóller, la quantitat procedent de la venda del bestiar recol·lectat per la Casa de Sant Antoni de Ciutat a les viles d'Artà, Alcúdia, Pollença, Campanet, Selva i Binissalem.

A l'inventari dels béns de la Casa i Hospital de Sant Antoni del Comanador Guillem Barrera any 1650, apareix la nota següent: «Item Pere Vives d'Artà per restade 41 anyells, 17 lliures, 5 sous i 4 diners, per l'any 1645».

Tries, a instància de fra Macià mateu, religiós de Sant Antoni de Viana i Pàdua, se constituï en les cases i habitacions de Joan Ginard i de Pere Joan, àlies Blai, obrers de Sant Antoni de Pàdua del convent d'Artà, per capció de penyores per haver incorregut a les pena de 25 lliures, per acaptar sense permís.

Salvador Estaddi, prevere i comandador de la Casa, Hospital i Esglésies de Sant Antoni de Viana i de Pàdua, en el mes de març de l'any 1673, nomena procurador l'honorable mestre Joan Amorós, paraire, de la vila d'Artà, per efecte de constituir-se en qualsevol església de l'ordre del Seràfic Pare Sant Francesc de la Ciutat i viles de Mallorca, per a poder requerir qualsevol notari i el qual amb assistència de dos testimonis, continuï acte, en el cas que en qualsevol de les esmentades esglésies i fora d'elles es facin acaptes amb el bací i figura de Sant Antoni de Viana i de Pàdua i en nom de qualsevol dels dits sants.

En el mes de maig del mateix any 1673, Francina Sardà, vídua de Miquel Crespi sindiquessa apostòlica del convent de Sant

AUTOS MORA, C.B.

SERVEI OFICIAL OPEL
GERENT: Joan Mora

Avinguda Costa i Llobera, 55. Artà. Tel. 83 53 16

Antoni de Pàdua, per justes causes, li importa tenir notícies autèntiques si és veritat que en l'església del convent i en el terme de la vila d'Artà s'haja acapatat demanant almoïna per ordre del guàrdia o religiosos de Sant Francesc, amb invocació de Sant Antoni de Viana. Igualment desitja tenir notícies si ha estat, per algun temps, necessari demanar primer llicència al comanador de Sant Antoni de Viana, per a acceptar en nom de Sant Antoni de Pàdua. Per tot això acudeix al batle d'Artà demanant-li que ordeni i mani a qualsevol notari o escrivà examini i prengui deposició a dos testimonis perquè, baix de jurament, diguin la veritat. Els testimonis presos negaren les dues coses.

De tot això es desprèn que les paraules repetides pels obrers: Sant Antoni fa la capta, són paraules amb les quals donen fe al poble de poder, legalment, acaptar.

Des de l'erecció de la capella dedicada a Sant Antoni Abat, el seu culte no fou mai interromput. Però sembla que ja a principis del segle XVII, la festa de Sant Antoni se celebrava amb jubileu solemne. Així, l'any 1607, Mn. Gabriel Servera, prevere, rep 10 sous per haver oïdes les confessions en el jubileu del dia de Sant Antoni. L'any 1618, hi ha missa cantada amb diaca, subdiaca a l'ofici major, i sermó amb el Santíssim Sagrament durant l'ofici i amb la lluminària corresponent per ànima d'Antonina Orpi i Sard.

L'any 1620, dia 17 de gener, hi hagué ofici en el qual predicà el sermó Fra Jeroni Trobat de l'orde de predicadors, rebent de la comunitat de preveres d'Artà 20 sous per la caritat del

sermó.

L'any 1651 és el primer any en què figura haver-se celebrat un ofici de Sant Antoni per compte de l'obrer Jaume Amorós.

A la primera part del segle XVII, comença a intensificar-se el culte a Sant Antoni de Viana a l'oratori de Bellpuig. L'any 1636, Antoni Dameto, hereu i successor del seu avi Albertí Dameto, marquès de Tornigo, funda un benefici a la capella de Sant Antoni Abat del temple parroquial d'Artà. El beneficiat haurà l'obligació de celebrar, els diumenges i festes colendes, a l'església de Bellpuig. Antoni Dameto, pel novembre del mateix any, fa testament. Ordena i mana que en l'església de la Casa de Bellpuig del terme d'Artà, sien dits i celebrats, cada any, perpètuament, dos oficis cantats amb diaca i subdiaca, amb l'assistència de tots els preveres i frares, amb música, i amb tota solemnitat, és a dir, un el dia de Sant Antoni de Viana, a 17 de gener, i l'altre, el dia de Sant Antoni de Pàdua, a 13 de juny. D. Antoni Dameto morí a Artà, en el mes de maig de 1638, i aportat a Ciutat fou enterrat a Sant Domingo. De tot d'una ja se celebraren ambdós oficis.

Devers aquest temps, igualment, comença a fer-se la cavalcada que esdevindrà una cosa pròpia de la festa artanenca, completament distinta (per això encara ara s'interromp) de l'acte d'anar a beneir. D'això n'escriguérem un article al **Bellpuig** de gener de l'any passat, per pa i per sal.

La cavalcada es formava a l'atri de l'església de Bellpuig, amb la presidència del batle del marquesat, els obrers de la confraria i molta

gent. Una volta formada, passava a la vila per a recollir la benedicció donada pel vicari perpetu.

Artà és la vila mallorquina que té documentació més antiga de la presència del dimoni. Ja hem escrit, altres vegades, que l'any 1749, figuren despeses pel vestit del dimoni i que l'any 1719, ja es feia «La comèdia per Sant Antoni» que exigeix la figura del dimoni per a la seva representació. Però hem de suposar que el dimoni ja venia de lluny.

Per altra banda sabem que l'any 1625 la confraria dels Goigs de Nostra Senyora pagava 18 sous per una màscara i 4 dotzenes de cascavells pels balladors de cossis, per la festa de la Mare de Déu d'agost.

No seria gens ni mica estrany que per aquest temps els clavis de Sant Antoni, tal volta amb la protecció del marquès, fessin despeses per l'adquisició del vestit i de la careta del dimoni. Un altre motiu tenim encara per pensar en la presència del dimoni a la festa de Sant Antoni devers mitjan segle XVII. En el llibre de baptismes de l'any 1677 de la parròquia d'Artà, custodiat a l'arxiu diocesà de Mallorca, a dins la contracoberta, apareixen gravats, lletres i dibuixos amb els noms del vicari perpetu Bartomeu Pons i de l'escolà Antoni Llull. Sembla que aquest es dedicà a dibuixar el dimoni, encara que sense banyes, amb el vestit duent pintada la cadavera, com encara ara duen els nostres dimonis. La data és 24 de febrer de l'any 1677.

Molts d'anys

VIDA DE SANT ANTONI ABAT EN VERS (i VI)

per Joan Sard

151
Però dugué mala sort,
puix quan tornava a sa cova
sospità sa trista nova
de que Sant Pau era mort.
Va rebre un cop molt fort
quan lo sospitat comprova.

152
-¿Com ho faré sens ningú
per donar-li sepultura?
A damunt aquesta altura
jo estic de remeis dejú.
Ai Déu, si passàs qualcú
que ajudàs ma desventura!-

153
I després d'una estoneta
ell afina dos lleons
que mansos com a moltons,
venien per sa part dreta
per fer una fossa ben neta
amb ses ungles i braons.

154
Venien per ajudar
a fer aquella bona obra.
De força bé els en sobra,
sa que Antoni sent faltar.
I li daren una mà
en aquella maniobra.

155
Sant Antoni, fet es clot,
hi posa l'anacoreta
a dins sa fossa ben feta;
i amb un esperit devot,
p'es mort, prega tot quant pot,
assolida ja sa meta.

Darrers anys

156
Sant Antoni és un sant vell,
es més vell que hi ha a s'ermita...
Tothom amb encert sospita
que uns cent anys deu tenir ell.
Mes té s'esperit novell
amb un gran cor que palpita.

157
I encara torna al Pispir
en una darrera eixida
per donar sa despedida,
abans de més s'ajupir.
Es temps acosta la fi...
de sa gloriosa vida.

158
I consells a tothom dóna,
sobretot als ermitans
que vivint com a germans
són per ell una corona,
resplendent i ben rodona,
com sa que duen es sants.

159
Es darrers anys de sa vida
de Toni, en aquest món,
passen com cera que es fon.
suaument esgroguenda,
mentre dóna llum complida
ans de dir: us abandon.

Mort de Sant Antoni

160
Amb el do de profecia
bé Antoni endevinà
que la mort venia ja
i enrere no tornaria,
i crida de l'abadia
dos deixebles sens tardar.

Sant Antoni ja s'acosta**Súpriques a Sant Antoni**

161

- Jo ja acab sa carrera,
els diu amb llenguatge fi,
i ara em vull despedir
amb avisos de primera:
no boteu mai sa barrera
de cap manament diví;

162

i agafau sa vostra tasca,
vostre treball i quefer
com si fos sempre es primer
que prengueru sense basca;
si compareix sa borrasca... ,
seguíu fins a lo darrer;

163

fugiu de l'arrianisme
i de tot lo que és malvat,
teniu es cor abrindat
sempre en l'amor del proïsme;
no atieu mai cap cisma
que això és un gran pecat.

164

I ara vull fer testament
a dins sa meua pobresa.
No us puc deixar cap riquesa
d'aquelles que se'n du es vent;
mes me fariu content
si amb una gran senzillesa

165

me donasseu sepultura
a un lloc ben escondit
d'aquest Colzum escollit
com a darrera aventura.
Aquí no hi fas cap fretura,
per mi el món ha finit.

166

A Atanasi vull deixar
un hàbit, petita herenci,
i una capa, procedenci
seva, que un pic m'arrambà.
Vltros podeu posar mà
als cilicis, amb prudenci-.

167

Acabat aquest sermó,
Toni entra en agonia
vegent el Cel que s'obria
com si fos un gran balcó
que omplia de resplendor
tota aquella rodalia.

168

Dia desset de gener
del tres-cents-cinquanta-sis
Antoni al paradís
va pujar ben falaguer
Quan el va veure es Porter,
tòt'd'una li da permís.

S. Antoni, ¿de Viana?

169

¿Per què us diuen «de Viana»,
oh gran Sant Antoni Abat,
si allà on foreu nat
no fou a França galana?
Ho explic de bona gana
p'es qui no n'està informat.

170

Ses relíquies d'es Sant,
que a Constaninoble estaven
el segle desè passaven
a Vienne navegant.
Dur-les-hi costà bastant;
però, a la fi, arribaven.

171

Joselino les portà
fent molt llarga travessia
fins a França, on finia,
es seu viatge per mar.
Vienne un temple aixecà
al Sant que s'ho mereixia.

172

I així quedà establert
aquest nom per Sant Antoni
per donar fe i testimoni
d'un trasllat antic i cert.
Serà un nom que no se perd...
per semblar bastant idoni.

173

Oh gran Sant Antoni Abat,
tocau fort sa campaneta
si qualche pic dins sa pleta
botam rompent es vedat.
Duis-mos p'es solc ordenat
amb vostra amable mà dreta.

174

Protegiu ets animals
de tota la pagesia
i protegiu s'Obreria,
que per vós perd es cabals.
Feis-mos destriar lo fals,
siau nostra llum i guia

175

Animau tota sa gent
a seguir en vostra festa
que a dins Artà, com aquesta,
no n'hi ha cap certament.
I feis cantar s'argument
cada any, amb veu ben xalesta.

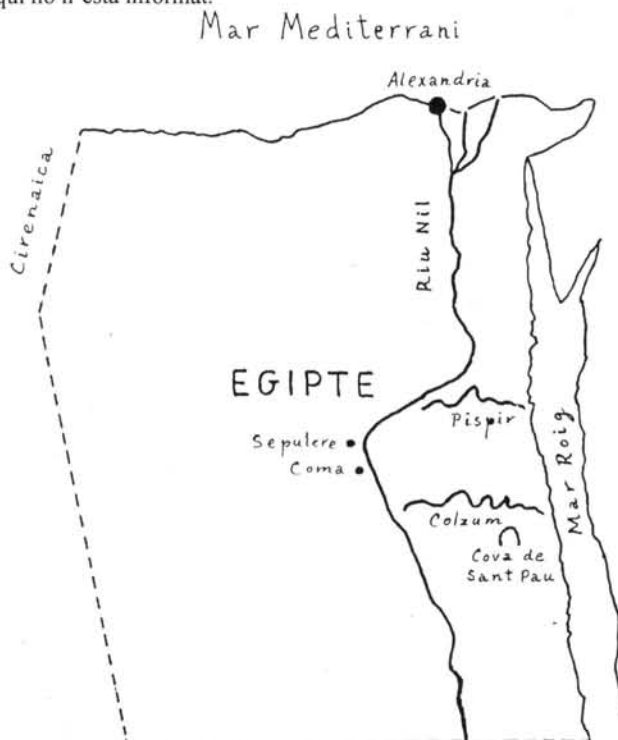
176

I a n'aquest mig glosador
que vos ha fet sa glosada,
girau-li vostra mirada
amb ulls de protecció;
prestatu-li vostre favor,
que per vós l'ha endiumenjada.

Final

177

I ara, ans d'acabar,
i sense més cerimoni,
amb veu potent que retroni,
a tothom vull convidar
perquè diguem fort i clar:
VISCA, VISCA SANT ANTONI!

En aquest mapa d'Egipte antic solament s'hi senyalen els llocs més importants on va viure Sant Antoni. Tota la resta del vell Egipte, no ens interessa gran cosa en el nostre cas

CARPINTERIA SANCHO

**MUEBLES DE COCINA Y BAÑO
DOBLE ACRISTALAMIENTO HERMETICO**

C/. Ciutat, 63 - 07570 - ARTÀ
Tel. 83 55 83

DE TOT EN TEIXITS LLEVANT

(Balín)
(Clàssics - Novetats - Importació)

Plaça Barcelona, 2
Tel. 457078

(Davant l'Estadi Lluís Sitjar. Bus nº 8).
ATENCIÓ ESPECIAL ALS ARTANENCS
Recolliu la tarja acreditativa al
carrer Terrassa, 12 d'Artà.

Súplices a Sant Antoni

151
Però dugué mala sort,
puix quan tornava a sa cova
sospità sa trista nova
de que Sant Pau era mort.
Va rebre un cop molt fort
quan lo sospitat comprova.

152
-¿Com ho faré sens ningú
per donar-li sepultura?
A damunt aquesta altura
jo estic de remeis dejú.
Ai Déu, si passàs qualcú
que ajudàs ma desventura!-

153
I després d'una estoneta
ell afina dos lleons
que mansos com a moltons,
venien per sa part dreta
per fer una fossa ben neta
amb ses ungles i braons.

154
Venien per ajudar
a fer aquella bona obra.
De força bé els en sobra,
sa que Antoni sent faltar.
I li daren una mà
en aquella maniobra.

155
Sant Antoni, fet es clot,
hi posa l'anacoreta
a dins sa fossa ben feta;
i amb un esperit devot,
p'es mort, prega tot quant pot,
assolida ja sa meta.

Darrers anys

156
Sant Antoni és un sant vell,
es més vell que hi ha a s'ermita...
Tothom amb encert sospita
que uns cent anys deu tenir ell.
Mes té s'esperit novell
amb un gran cor que palpita.

157
I encara torna al Pispir
en una darrera eixida
per donar sa despedida,
abans de més s'ajupir.
Es temps acosta la fi...
de sa gloriosa vida.

158
I consells a tothom dóna,
sobretot als ermitans
que vivint com a germans
són per ell una corona,
resplendent i ben rodona,
com sa que duen es sants.

159
Es darrers anys de sa vida
de Toni, en aquest món,
passen com cera que es fon.
suaument esgroguèda,
mentre dóna llum complida
ans de dir: us abandon.

Mort de Sant Antoni

160
Amb el do de profecia
bé Antoni endevinà
que la mort venia ja
i enrere no tornaria,
i crida de l'abadia
dos deixebles sens tardar.

161
- Jo ja acab sa carrera,
els diu amb llenguatge fi,
i ara em vull despedir
amb avisos de primera:
no boteu mai sa barrera
de cap manament diví;

162
i agafau sa vostra tasca,
vostre treball i quefer
com si fos sempre es primer
que prengueru sense basca;
si compareix sa borrasca... ,
seguíu fins a lo darrer;

163
fugiu de l'arrianisme
i de tot lo que és malvat,
teniu es cor abrandat
sempre en l'amor del proïsme;
no atieu mai cap cisma
que això és un gran pecat.

164
I ara vull fer testament
a dins sa meua pobresa.
No us puc deixar cap riquesa
d'aquelles que se'n du es vent;
mes me fariu content
si amb una gran senzillesa

165
me donasseu sepultura
a un lloc ben escondit
d'aquest Colzum escollit
com a darrera aventura.
Aquí no hi fas cap fretura,
per mi el món ha finit.

166
A Atanasi vull deixar
un hàbit, petita herenci,
i una capa, procedenci
seva, que un pic m'arrambà.
Votros podeu posar mà
als cilicis, amb prudenci-

167
Acabat aquest sermó,
Toni entra en agonia
vegent el Cel que s'obria
com si fos un gran balcó
que omplia de resplendor
tota aquella rodalia.

168
Dia desset de gener
del tres-cents-cinquanta-sis
Antoni al paradís
va pujar ben falaguer
Quan el va veure es Porter,
tòt d'una li da permis.

S. Antoni, ¿de Viana?

169
¿Per què us diuen «de Viana»,
oh gran Sant Antoni Abat,
si allà on foreu nat
no fou a França galana?
Ho explic de bona gana
p'es qui no n'està informat.

170
Ses reliquies d'es Sant,
que a Constantinoble estaven
el segle desè passaven
a Vienne navegant.
Dur-les-hi costà bastant;
però, a la fi, arribaven.

171
Joselino les portà
fent molt llarga travessia
fins a França, on finia,
es seu viatge per mar.
Vienne un temple aixecà
al Sant que s'ho mereixia.

172
I així quedà establert
aquest nom per Sant Antoni
per donar fe i testimoni
d'un trasllat antic i cert.
Serà un nom que no se perd...
per semblar bastant idoni.

173
Oh gran Sant Antoni Abat,
tocau fort sa campaneta
si qualche pic dins sa pleta
botam rompent es vedat.
Duis-mos p'es solc ordenat
amb vostra amable mà dreta.

174
Protegiu ets animals
de tota la pagesia
i protegiu s'Obreria,
que per vós perd es cabals.
Feis-mos destriar lo fals,
siau nostra llum i guia

175
Animau tota sa gent
a seguir en vostra festa
que a dins Artà, com aquesta,
no n'hi ha cap certament.
I feis cantar s'argument
cada any, amb veu ben xalesta.

176
I a n'aquest mig glosador
que vos ha fet sa glosada,
girau-li vostra mirada
amb ulls de protecció;
prestatu-li vostro favor,
que per vós l'ha endiumenjada.

Final

177
I ara, ans d'acabar,
i sense més cerimoni,
amb veu potent que retroní,
a tothom vull convidar
perquè diguem fort i clar:
VISCA, VISCA SANT
ANTONI!

TONADA DE S'ARGUMENT

Sant An - to - ni de Vi - a - na, vos - tra vi - da vull con -
car. Si Déu ne dó - na sa mà, sor - ti - rà com sa llei na -
sa cos - ta tor - na - rà pla - na i molt bo - na de pu -
jar.

1994: repàs informatiu

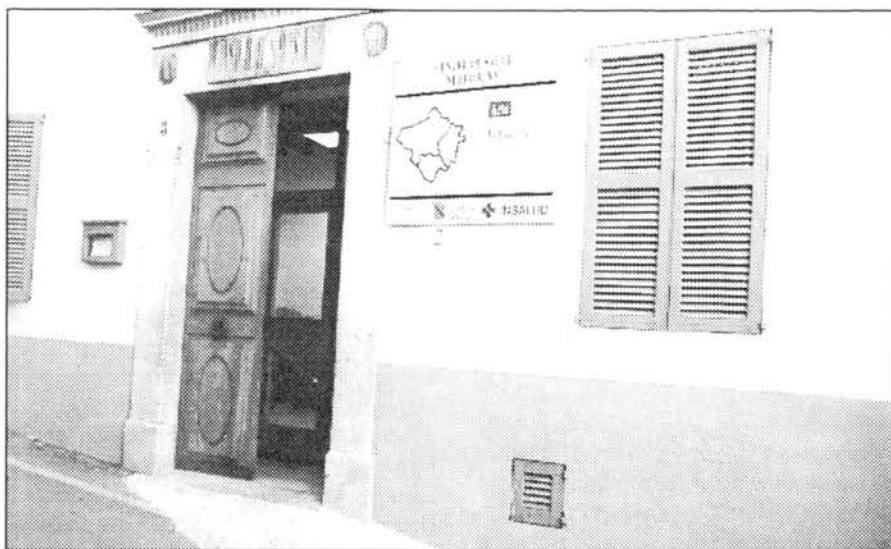
Any de metes importants aconseguides

A la fi 5B i Centre de Salut

Jaume Morey.- El recompte informatiu de l'any 1994 ve marcat per dues notícies importants de distinta ressonància popular però de gran transcendència. Per una part, i clarament més rellevant, la inclusió del municipi artanenc dins l'àrea 5B i per tant objectiu de promoció i desenvolupament amb ajudes estructurals de la Unió Europea. Per l'altra, la inauguració del Centre de Salut. Són dues fites perseguides de fa temps i que en el 94 s'han fet realitat.

5-B

La inclusió del municipi d'Artà dins el territori d'acció del programa 5-B segurament haurà estat la notícia més transcendent de tot l'any 1994, encara que aquesta importància

no hagi esta captada de forma clara pel poble.

Des de la presentació que el Conseller va fer a empresaris artanencs a la segona quinzena de gener del 94 fins ara, que ha de tornar a presentar ja el pla concret d'actuació, ha passat un any de tramitació llarga i suspensió d'il·lusions. Ara sembla que torna a partir de manera definitiva. Les pàgines de **Bellpuig** han procurat cobrir la informació d'aquest aspecte tan determinant per al futur d'Artà, des de l'informe que hi dedicàrem al número 491 i l'entrevista amb el Batle en el número 501, fins a l'article del Conseller don Pere J. Morey que publicàrem al número 504, passant

per les notícies que puntualment ens arribaven i transmetiem als nostres lectors.

Centre de Salut

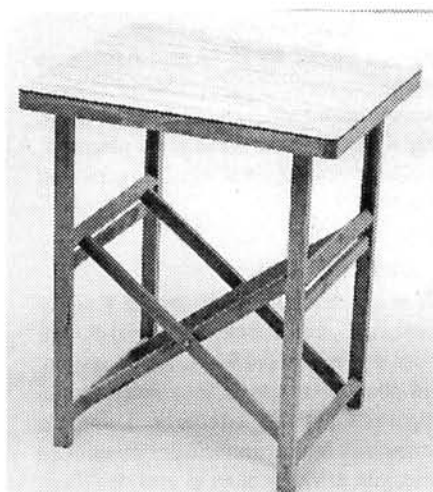
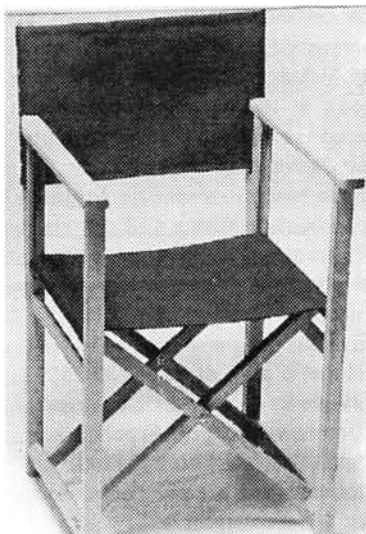
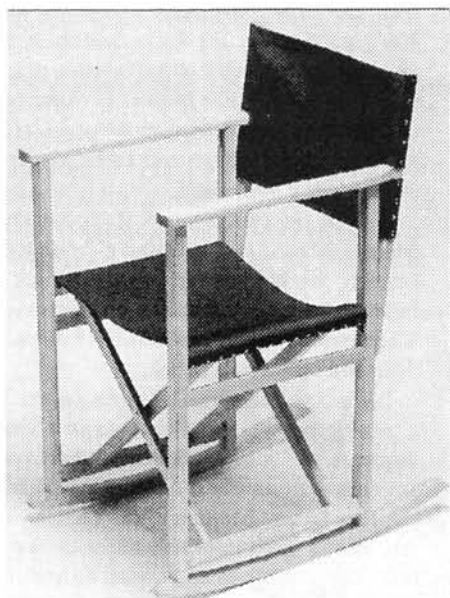
Més clarament han arribat als artanencs els efectes positius de la inauguració del Centre de Salut Nuredduna, d'Artà i Capdepera. Abans que acabàs l'any, concretament el 29 d'octubre, va ser inaugurat amb l'assistència del Conseller de Sanitat. Després d'unes primeres setmanes d'un desconcert inicial, molt protestat des de la Colònia, la millora assistencial que suposa ha estat reconeguda amb satisfacció per l'usuari artanenc. I a llarga

CASA BOTELLA

(Fundada año 1954)

Batlessa, 25
ARTÀDISTRIBUIDOR DE LAS FAMOSAS SILLAS Y
MESAS MENORQUINAS DE LA FIRMA
«ANGLADA-PIRIS» DE MENORCA.

-COLORES SURTIDOS-

VOS DESITJAM BONES FESTES I MOLTS ANYS

travessia que ha suposat des que el Consistori reaccionà davant una programació sanitària que considerava lesiva per als interessos artanencs, passant per unes obres fetes a tongades, finalment una de les aspiracions més lluitades també s'ha aconseguit en el 1994.

I més

Es fa difícil jerarquitzar les notícies que s'han produït, un cop decantades les dues que, indiscutiblement, tenen una importància capital, però l'incendi a les muntanyes d'Artà, iniciat dia 10 d'agost dins Can Canals, prop de la partió amb Can Puceta, és una d'aquelles que hom voldria no poder enregistrar. Varen ser més de 700 hectàrees cremades per un foc clarament intencionat, irracional, criminal, que envolat pel fort vent de ponent que li conferia un poder irresistible, arrasà gran part del territori de la muntanya d'Artà. Un sinistre que, malauradament, ens és familiar, ens resulta difícil eradicar i que, de cada cop més, indigna la població.

La represa econòmica

En el primer número de l'any enquestàvem alguns empresaris artanencs i la seva opinió no era dolenta: semblava que s'iniciava la superació de la crisi. La bona temporada turística i l'extraordinària campanya comercial de Nadal podrien confirmar aquesta tendència, i sembla que, ara per ara, hi ha feina i que l'activitat es recupera. ¿Servirà la represa per enllestir el polígon industrial?

L'educació, nous camins

Decididament la nova Llei d'educació s'obri camí. Des del curs 94-95 l'Institut ja només imparteix ensenyaments del nou sistema i els col·legis del primer ensenyament hi tendeixen fins i tot abans d'entrar-hi per obligació. El Sant Bonaventura s'ha transformat en centre de secundària i ha realitzat les obres necessàries d'adaptació dels seus locals a les noves exigències. I el mateix camí segueix el Sant Salvador, que també prepara obres.

La perspectiva sembla massa bona: més formatge que pa, podríem dir. Després d'anys per sota de les necessitats educatives, podríem passar a una situació d'excés de places de secundària, tenint en compte l'estancament poblacional.

Antoni Lliteras

El músic artanenc de la cort de Felip V comença a ser redescobert. El Festival d'Artà, que des de l'edició del 94 porta el seu nom, podrà possibilitar que la seva música sigui recuperada per als concerts. Donàrem informació de la representació de l'òpera «Los Elementos» a València en el mes de febrer. Els números 492 i 499 recullen molta d'informació a través de sengles entrevistes amb Josep F. Palou, Director del Festival, i

d'Eduardo López, un estudiós de l'obra del músic artanenc que participà, com a intèrpret amb el conjunt «Al ayre español», a l'edició del 94.

Notícies variades

Seleccionam arbitràriament aquelles notícies que ens semblen més dignes de formar part d'aquest resum de l'any 94.

- La intensa campanya de repoblació forestal (més de 70.000 plançons, degudament protegits amb filferro d'acer i robustes estakes) que es va dur a terme en els primers mesos de l'any, seguit de l'intens programa d'Educació Ambiental, en el mes de febrer, amb una extraordinària exposició sobre les muntanyes d'Artà, extraordinàriament elaborada, i dels programes escolars d'educació ambiental que s'han dut a terme, són una mostra de la llarga tradició de conscienciació que s'ha dut a terme a Artà en els darrers anys pel que fa a conservació de la natura.

- L'àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament d'Artà va presentar un Servei d'Assessorament Jurídic, coincidint amb el dia de la Dona Treballadora, que se celebra cada any el 8 de març. El Servei atén aquelles persones, d'ambdós sexes, que puguin necessitar informació i assessorament legal per trobar solucions a situacions conflictives de parella o de maltractaments.

- Es construïren dies a Es Cocons i dins Na Carro, que s'estrenaren a les torrentades de la tardor. La des Cocons en va sortir una mica malmesa.

- L'incendi de l'autobús d'Aumasa el 28 de març quan duia els alumnes de Son Servera i Sant Llorenç a l'Institut va estar a punt de produir una autèntica catàstrofe. Per sort no va passar de l'esglai. La reacció del pares va ser contundent, però per mala sort seva, els seus objectius no han estat aconseguits.

- Dia 15 de maig, i en expedició organitzada per l'Ajuntament, un bon grapat d'artanencs pujaren a la Talaia Moreia tots els necessaris per reparar els desperfectes que un llamp havia produït a la torre.

- Aquest estiu s'ha implantat, amb caràcter experimental, un servei de vigilància i atenció a Ses Païsses, finançat amb una quota per accedir al recinte. S'han senyalitzat els itineraris i s'hi ha mantengut un control per evitar destrosses i brutor. Els resultats sembla que han estat extraordinaris. Mitjançant un conveni amb Sa Nostra, s'editarà una guia de visita en quatre idiomes, que podria estar a punt per sortir d'impremta en les properes setmanes.

- El pressupost municipal, que va ser aprovat en el mes d'abril, és de 554.134.557 pts, el 42'3% de les quals és per a inversions.

- Un nou vehicle per a la policia municipal va entrar en servei. Es tracta d'un 4x4, Nissan Patrol, equipat per a primeres assistències a situacions d'emergència.

- A les eleccions europees del 12 de juny el PSOE va ser el partit més votat a Artà amb un 39'5% dels vots. El PP en va obtenir el 38'4,

el PSM l'11'5 i IU el 5'1. La participació va ser de l'ordre del 48'2%. En tots els altres municipis de les Illes Balears va guanyar el PP, llevat de Costitx on va guanyar UM.

- El 25 de juny **Bellpuig** va arribar al número 500. En ocasió de l'esdeveniment, editàrem un número extraordinari on un gran nombre d'antics col·laboradors de la revista hi tornaren fer acte de presència.

- Històric concert del flautista Jean Pierre Rampal a Artà el 22 de juliol de 1994, en el marc del VI Festival de Música Clàssica.

- La Caixa va decidir reformar la seva Obra Social i una de les conseqüències és la desaparició de la seva xarxa de biblioteques. L'entitat va oferir un conveni a l'Ajuntament perquè es fes càrrec dels fons. Després d'una llarga negociació, de la qual **Bellpuig** ha informat puntualment, s'arribà a l'acord. Des del 2 de gener, la biblioteca pertany a l'Ajuntament, tot i que el trasllat des dels actuals locals de la Caixa a Na Batlessa no es farà fins a les vacances escolars d'estiu.

- L'estiu del 94 ha conegut un inquietant seguit d'accidents mortals: Pau Alzamora, de 4 anys, dia 22 de juny. Pilar C. B., una nina valenciana de 16 anys que visitava Sa Duaia, dia 6 de juliol. Joana Aina Muntaner Ginard, dia 14 d'agost. Mercè Morey Serra, estiuellant a la Colònia, dia 28 d'agost. Esperança Bosch i la seva filla Francesca Esteve, dia 4 de setembre. Elke Jaspers, dia 17 de setembre.

- L'Ajuntament va rebre el projecte definitiu per a la instal·lació del radar meteorològic a Sa Talaia Freda. Remès a la Comissió Insular d'Urbanisme, s'està a l'espera de la decisió de l'organisme insular.

- Torrentades espectaculars a causa de les intenses pluges entre el 10 i el 18 d'octubre. Els dies no pogueren encabir l'aigua acumulada i vessaren per damunt. Els registres pluviomètrics establiren un nou rècord en els darrers 25 anys. Entre el 10 i el 18, 294'6 mm a Sa Corbaia, 277'7 al nucli urbà, 199'3 a Es Pont, 183'5 a Son Maganet, 210'9 a Els Olors, 256'7 a S'Ermita i 201'4 a la Colònia. Amb les pluges es va produir un esllavissament a la base de la torre de sant Miquel, que presenta una estat que amenaça d'esfondrar-se. El redol va ser acordonat i encara no ha estat sotmès a cap tasca de consolidació.

- L'inici del curs escolar i les ocupacions laborals del batle Miquel Pastor a l'Institut de Felanitx, són la causa que el grup municipal Independents proposàs i aconseguís que Montserrat Santandreu substituís el batle en la dedicació exclusiva a la Sala.

- Ràdio Artà Municipal ha reprès des del 26 d'octubre les seves emissions amb dues hores de programació diària estables, conduïdes per Jaume Brunet, assistit d'Antònia Sansaloni.

- Pere Ginard Mesquida, des Campet, va ser sotmès a un transplantament de cor a finals de setembre en un hospital de Madrid.

- L'Ajuntament ha aprovat un Reglament de Participació Ciutadana, que ha ara està sotmès a exposició pública per a possibles suggeriments.

Uns altres Reis

A la foto de la darrera pàgina hi presentam uns Reis dels que es representaven assíduament a Artà en altre temps. Aquest són més jovenets, tot i que la funció va ser el 8 de gener de 1964 al Teatre Principal. N'hi ha, de vells i joves, que ja no hi són i que ara podrem recuperar en un bon record.

D'esquerra a dreta, drets: en Joan Alzamora, Leu; en Nofre Soler; en Joan Moyà; don Joan Sard; en Rafel Espinosa (que també surt a la de la darrera pàgina); Mn. Mateu Galmés; Jaume Cantó, Calet, caracteritzat de

Rei Herodes; Mn. Guillem Mas; Jaume Cabrer Fito, vestit de sibil·la; en Francesc Femenias, Paies; Gabriel Massanet, Maia, que representava Sant Josep; Arnau Torres, Sua; Guillem Palou, Mola; Andreu Cassellas, Boira; Joan Terrassa, de Son Boiet; en Pere Sureda, Barraca; en Gabriel Ferrer Maria, de rei Baltasar.

Asseguts a cadira, amb posat levític, en Pep Alzamora, Bossa (que també figura a la foto de la darrera pàgina) i en Pep Oliver, Gustí. Asseguts en terra, Jaume Sureda, Mondoï; en

Toni Ginard, Butler. Segueixen una sèrie de pastorets: en Jaume Moner (fill de n'Andreu Boira) i en Miquel Rosselló, Cinto, ambdós traspassats de jovenets; en Jaume Alzina, Vermell; els germans Biel i Llorenç Massanet, de Can Maia; i en Lluís Gomila, Calet.

En Pere Barraca no participava en el repartiment d'Els Reis, sinó al de la peça curta de complement, una còmica que deien, original d'en Xesc Paies, titulada «Es xiflat», poc menys o més.

Colònia de Sant Pere

Diverses han estat les notícies interessants a l'àmbit de la Colònia.

La constitució de l'Associació de Veïns Montferrutx, el 15 de gener del 94, n'és la primera.

L'entrada en servei de la depuradora d'aigües residuals, inaugurada el 2 de juliol, és també un fet remarcable.

Finalment i després de tensions i dificultats

assembleàries, el Club Nàutic aprovà el projecte d'ampliació del moll i posteriorment es va fer la subhasta de les obres.

JOYERIA

VIKY

RELOJERIA - PLATERIA

Fabricación Propia

Carrer de Ciutat, 16
Teléfono 56 22 63
ARTA (Mallorca)

La Biblioteca Municipal, a les dependències de «la Caixa»

«La Caixa»: biblioteca i bibliotecària

Com ja informàvem en el darrer número de l'any, l'Ajuntament i «la Caixa» signaren el conveni de cessió de la biblioteca d'aquesta darrera, amb la qual cosa tot el fons documental de l'entitat passa a ser de propietat municipal. Tot i signar el conveni prèvia aprovació de tot el consistori en la darrera sessió plenària del 94, restava saber encara si la bibliotecària passava a treballar a la Fundació de l'entitat, a Palma, o s'acollia a la possibilitat -també contemplada en el conveni- de treballar per a l'Ajuntament sempre i quan aquest li respectàs les condicions laborals que «la Caixa» li oferia. Sembla que aquesta darrera opció ha estat l'escollida per Maria Àngels Sureda. Segons fonts municipals, a partir d'aquest mes de gener biblioteca i bibliotecària ja depenen exclusivament de l'Ajuntament. Entretant, la biblioteca que era de la Caixa continuarà oberta en les mateixes instal·lacions com fins ara fins que, a finals del present curs escolar es realitzi el trasllat definitiu de tot el fons a Na Batlessa, per a la qual cosa ja s'està projectant la nova ubicació per encabir-la i la rehabilitació dels serveis que hi ha actualment.

Foto familiar on s'hi veu la difunta Àngela, vora el seu nebot Miquel.

Necrològica.- El passat dia 17 de desembre morí a Barcelona víctima de cruel malaltia n'Àngela Genovard Ginard, a l'edat de 69 anys.

Feia molts anys que aquesta paisana nostra vivia a la Ciutat Comtal en companyia del seu espòs i fills, ja que poc temps després de casats anaren a viure allà. Era casada amb el català Ramon Boté, i fruit del matrimoni nasqueren 9 fills, 7 filles i 2 fills. El seu germà major viu actualment a València, na Catalina a Reus i en Jeroni a Mèxic capital on hi treballa fa molts anys com a missioner. A Artà hi ha la germana Maria i el seu fill Miquel (metge) i la filla Margalida està a Palma. Que tots els parents de la difunta Àngela rebin el consol per la seva pèrdua. (Remès)

CONSULTORI MÈDIC

clínic Artà

c/ Clutat, 39 - tel. 83 62 37
07570 - Artà

**MEDICINA GENERAL
REUMATOLOGIA
CIRURGIA
DIETÈTICA
REVISIONS MÈDIQUES GENERALS (chequeos)
GINECOLOGIA
PEDIATRIA
CERTIFICATS carnets d'armes
I de conduir**

POMPAS FUNEBRES ARTANENSES

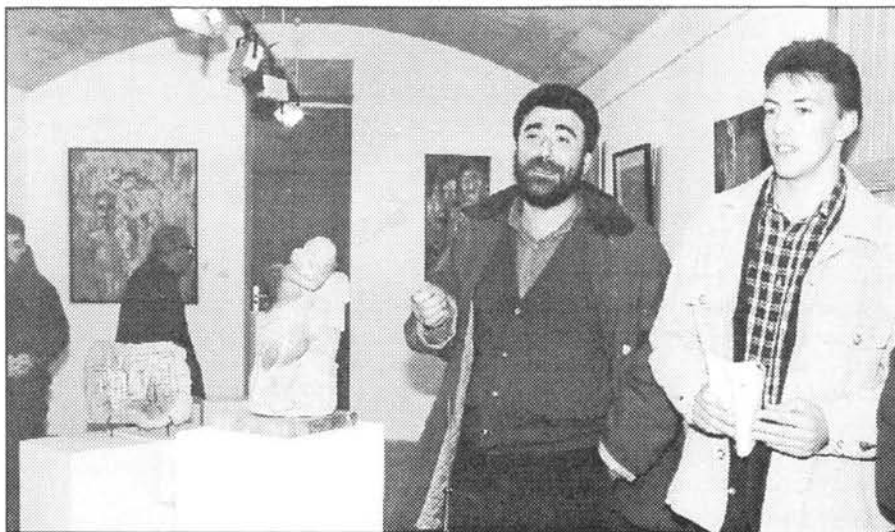
Plaça Orient, 6 - Capdepera
Para avisos y preavisos:
tels. 56 30 96 y 56 39 34
NOCTURNOS Y FESTIVOS

SE ALQUILAN PISOS Y CASAS DE CAMPO

Informes: tel. 83 61 53

IV Mostra d'Art del Llevant

Trenta-un han estat enguany els participants en la IV edició de la Mostra d'Art que puntualment té lloc a les sales d'exposicions municipals de Na Batlessa. Del 23 de desembre fins el 8 de gener les sales han restat obertes per poder contemplar les obres que els diferents artistes han aportat en una mostra que de cada any depara més sorpreses agradables quant a nous treballs i, sobretot, quant a artistes joves, la majoria d'ells artanencs. Així, sense menysprear les obres de pintors i escultors locals coneguts per tots, cal destacar els emprenedors inicis de Miquel Garau, Pere Ginard Cursach (vegeu Bellpuig nº 510), Josep Amadeu Esteva, Marta Matamalas o Cristina Nicolau, tots ells novells en els seus respectius estils però no menys ambiciosos amb les seves obres. Per a tots, joves i no tan joves, la nostra enhorabona i coratge per continuar endavant en properes edicions, ja siguin col·lectives o individuals.

Un moment de la inauguració de la mostra

Asfaltatge de camins rurals

Després d'anunciar-ho en el darrer número, la concessió de setanta milions i mig per asfaltar gran part dels camins de foravila del nostre municipi ja ha posat en marxa els enginyers de la Conselleria d'Agricultura per a repassar si les partides sol·licitades per a cada camí són les justes per posar-se a la feina i sembla que dins aquest mes poden iniciar-se, si el temps ho permet, les obres d'asfaltatge en qüestió.

C/. CIUTAT, 2 - ARTA Tel. 83 60 88

TORRES

**FOTOGRAFIA I VIDEO
INDUSTRIAL, PUBLICITARI,
REPORTATJES ...**

**NOU SERVEI DE REVELAT
D'AFICIONAT**

- **MAXIMA QUALITAT GARANTITZADA**
- **T'ABONAM LES FOTOGRAFIES**
- QUE NO T'AGRADIN (maxim 25% del revelat)**

1 Hr.
**servei
urgent**

CENTRE FUJI

Anada a la neu

Com ha estat costum aquests darrers anys, l'Ajuntament, a través de l'Àrea de Joventut, organitzà durant aquestes festes de Nadal i Cap d'Any un altre viatge a la neu. Enguany, en vistes que la manca de neu a les pistes de Vaquèira-Beret feia perillare el viatge, es canvià d'estació i pujaren fins a Andorra, concretament a les pistes de Soldeu. Del migdia del 2 de gener fins al dia 8, vint-i-dos artanencs, que s'uniren a dos altres grups de Sa Pobla i Palma, s'han exercitat en l'esport d'hivern per antonomàsia: l'esquí. Conten que s'ho han passat molt bé, tot i que alguns han esquiat més amb les anques que així com Déu mana, però que tots han arribat sencers.

Els primers dies tengueren bon temps, havia nevat i feia sol. A partir del dijous a la nit, i fins el dissabte a vespre, va nevar continuament. Això no els impedí d'esquiar, tot i que amb mala visibilitat. I amb molt de fred. El divendres tenien -17° i, amb el factor vent, equivalia a -41° . Els novells n'apregueren i els ja experts, fruïren d'allò més bé.

Per a la setmana blanca, concretament del 26 de febrer al 3 de març, està previst un segon viatge, també organitzat per l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament. En aquest cas l'estació és la de Super-Espot. El preu inicial és de 48.500 pessetes i inclou: 10 hores de monitors d'esquí, remuntadors, botes i esquí, assegurança i pensió completa en un hotel que està a peu mateix de les pistes. Evidentment l'anada i la tornada en avió i l'autocar des de Barcelona a l'estació també s'hi compta. Les reserves es poden fer a les mateixes oficines municipals.

Definitivament l'haurà de remodelar l'Ajuntament

Correus: no a la plaça del Pes.- Després dels contactes haguts entre l'Ajuntament d'Artà i l'administració de Correus per tal de trobar una solució al canvi d'ubicació que la Caixa Postal té prevista per a les seves dependències, l'administració pública comunicà poc abans d'acabar l'any a l'Ajuntament la seva desestimació a l'oferta que aquest li havia proposat. Recordem que l'Ajuntament havia proposat una cessió per a trenta-cinc anys de l'edifici de la plaça del Pes dels Porcs a canvi de la seva remodelació i adecentament perquè es convertissin en les noves oficines de Correus. El projecte, presentat en tot detall pels tècnics municipals, ascendia a poc més de vuit milions de pessetes, però després de gairebé cinc mesos d'haver estat presentat, la resposta obtinguda ha estat negativa, amb la qual cosa queda descartada la instal·lació dels serveis de correus a la plaça del Pes obrint-se altra volta el suspens de quan, com i on es realitzarà un trasllat que els usuaris del servei trobam cada cop més ruïnós i obsolet per la tasca que ha de desenvolupar. Per la seva banda, l'Ajuntament es torna a plantejar la rehabilitació de la plaça d'una vegada per totes. A veure si aquesta vegada la cosa va envant...

BAL - 090 Telefax 586470
Telex 69565 VGOR E

Calle Binicanel·la, 12 Carretera Cala Agulla, 19
Tels.: (971) 585515 - 585552 Tels.: (971) 564300 - 564017
CALA MILLOR CALA RATJADA

TENERIFE

6 noches, hotel pensión completa ... 33.000 pta.

SKI. LA MOLINA

Del 16 al 21 enero, hotel**, traslado y remontes ... 46.800 pta.

FIN DE SEMANA EN MADRID

FIN DE SEMANA EN GRANADA

FIN DE SEMANA EN BARCELONA

incluye avión ida y vuelta y hotel con desayuno

LONDRES. 3 noches, avión, i/v, hotel*** a/d	36.900 pta.
PRAGA. avión i/v. 7 noches hotel*** a/d.	
traslados	63.900 pta.
NUEVA YORK. avión desde Mad. 7 noches de hotel	89.900 pta.
CUBA. avión desde Mad. 7 noches de hotel	87.800 pta.
THAILANDIA. avión desde Mad. hotel 7 noches	79.900 pta.

VUELOS AIR EUROPA

MADRID i/v.	11.950 pta.
BARCELONA i/v.	8.950 pta.
ZARAGOZA i/v.	11.950 pta.
VITORIA i/v.	13.125 pta.
BILBAO i/v.	13.125 pta.
ASTURIAS i/v.	14.650 pta.
SANTANDER i/v.	14.650 pta.
SALAMANCA i/v.	13.900 pta.
VALENCIA i/v.	8.950 pta.
ALICANTE i/v.	6.700 pta.
SEVILLA i/v.	13.900 pta.
MALAGA i/v.	7.900 pta.

Un conte de nadal

Fila-7: les coses ben fetes

Quatre muntatges teatrals en dos anys («El batle nou» de Nicolau, «El metge a garrotades» de Molière, «Aululària» de Plaute i «Un conte de Nadal» de Miquel Mestre) són un magnífic bagatge per a un grup de teatre com Fila-7 que, a força de voluntat i ganes d'aprendre, ha sabut, no tan sols contribuir a l'enriquiment escènic del nostre poble sinó també transcendir el fins ara local panorama teatral tot fent que molta de gent de fora-poble (àdhuc alguns grups de teatre) acudeixi puntualment a les seves noves estrenes. Indubtablement, la pulcra i exigent direcció del grup duita a terme per Miquel Mestre Genovard en els seus dos últims muntatges ha fet possible l'alçada del seu nivell actoral, en el qual l'aprenentatge de noves tècniques expressives s'ha traduït en un millor «saber fer».

Si a l'excel·lent «Aululària» estrenada el passat mes de març, que significà un dels més notables èxits teatrals recents a la nostra vila i a Manacor, hi afegim la molt correcta i acurada feina desenvolupada en el seu «Conte de Nadal», val a dir que ens trobam davant un seriós projecte de grup que ha esdevingut ja tangible realitat. I és que Miquel Mestre, el treball dramàtic del qual ens ve avalat per gairebé sis anys de teatre universitari, dotze anys de direcció del grup Capsigranys de Manacor i l'autoria de set exitoses obres escrites per ell, ha sabut connectar amb els components de Fila-7 i, a la vegada, els membres del grup l'han volgut i sabut acceptar com a un escaient i aprofitable esglaó pedagògic en el seu esdevenir teatral, que voldriem llarg i venturos.

Dit això, només cal felicitar-nos per haver pogut gaudir, en aquestes passades festes nadalenques, d'una obra tan emotiva com ben feta i ben presentada com ha estat «Un conte de Nadal», l'autor de la qual n'és En Miquel, i que, tot i que

fou estrenada per Capsigranys a Manacor l'any 1.989, és encara una obra d'actualíssim missatge que, tothom que la pogué veure, ha pogut entendre de debò. Escenogràficament molt senzilla («M'a-grada el teatre pobre» és una dita que sovint podem escoltar d'En Miquel), res no hi manca (tal volta només l'amplitud que permetria un nou teatre a Artà), ni res no hi és sobrant. Les tragicòmiques vivències (profundament més tràgiques que no còmiques) d'uns personatges marginats en una nevada nit de Nadal ens sensibilitzen de la manca de solidaritat amb els més desvalguts i de les misèries humanes que, no molt lluny de nosaltres, pateixen aquells desheretats del món ignorats per la societat benestant. I, enmig de tot, un cant a la innocència, representada pel personatge del nin Tonet (impressionant treball actoral de l'actor Joan Aguiló), un cant de Fila-7 Teatre, amb molt lograda combinació de llums, música, qualitat actoral i literària, i estudiats efectes, ha oferit als afeccionats del nostre poble.

Enhorabona a Fila-7. De seguir amb el seu constant i patent progrés de cada nou muntatge, els hi auguram un més que digne lloc en el panorama teatral illenc, lluny de regionalismes i comèdies costumistes que, per amanyagades i reiteratives, ja cap grup que es senti «actual» no pot contemplar més que com a desfassats «divertimentos».

Fins a la pròxima, i que sigui prest.

A.

Crèdits de l'obra:

Actuen:

Joan Aguiló
Jaume Alzamora
Maria Gili
Antònia Guiscafré
Bernat Mayol
Biel Nicolau
Mª Francisca Pascual
M^a del Carme Piris
Antònia Quetglas
Miquel Àngel Quetglas

Fitxa tècnica

So: Fila-7

Llums: Climent Obrador / Joan Sansó
Bastiment Metàl·lic: Ferreria Amador Nebot
Escenografia: Pep Forteza / Fila-7
Maquillatges: Maria Alzamora
Guió i Direcció: Miquel Mestre

Col·laboren

Vora-Vora Difusió
Teatre dels Capsigranys
Ferreteria Pascual
Comunitat dels P.P. Franciscans
La Caixa
Magnífic Ajuntament d'Artà

LLISTA DE NOCES

ELECTRODOMÈSTICS

JUGUETERIA

Comercial Sansaloni

OBJECTES REGAL

C/ RECTA, 2 TEL. 83 62 93 - ARTÀ

Costa i Llobera: Reunió amb el Conseller

El passat divendres dia 30 de desembre, una representació integrada pels diferents portaveus dels grups polítics municipals i diversos representants dels veïnats de la barriada de Sa Pista visitaren el conseller d'Obres Públiques prèvia petició del batle Miquel Pastor i dels mateixos veïnats. Per de prompte l'entrevista serví per plantejar un problema que des de fa temps preocupa i que en repetides ocasions ha tingut conseqüències tràgiques com tots sabem: el trànsit de la carretera C-715 dins el tram de l'avinguda de Costa i Llobera. En la reunió el Conseller Reus escoltà les demandes que representants polítics i veïnats exposaren detalladament i s'entregà el plec amb el milenar de signatures que els mateixos veïnats havien recollit per exigir solucions al problema. El Sr. Reus es comprometé, en un termini de quinze dies, a replantejar el tema amb els seus tècnics per estudiar les possibles mesures a prendre a l'avinguda: més

Costa i Llobera: el trànsit de la C-715 és un perill constant

senyalització vertical i en el paviment, contactar amb la prefectura de trànsit per controlar més la velocitat dels vehicles i, després de l'estudi tècnic, veure la viabilitat de més semàfors o d'una rotonda arribant de Capdepera. Sobretot això:

entre els dies 19 i 20 de gener prometé donar una resposta a l'Ajuntament aportant les solucions que després d'estudiar la situació s'hauran trobat. Esperem que aquesta vegada siguin definitives.

Morer impacient

Fa pocs dies que **Bellpuig** va visitar la finca d'en Biel de S'Alqueria Vella, de la qual és el pagès, perquè ens havien alertat d'un fet curiós i insòlit pel temps que ens trobam.

Es tractava d'un morer que aleshores tenia les mores madures i bones com si del seu temps és tractàs. Tothom sap que el temps de les mores madures és el mes de maig, idò aquest arbre les tenia collidores i les fulles ben conservades al morer.

Reproduïm una foto d'aquest fenomen, encara que no es pugui observar el seu fruit, però hi ha molts testimonis que és ben cert i veritat.

És clar que aquest hivern ha estat molt calent, xalocós i propici per fer aquests avançaments. També ens han dit que hi ha pereres que tenen fruit, encara que no madurarà, i que molts tarongers han tornat treure flor. Coses de la natura.

El morer impacient de l'Alqueria Vella)

VIDRIO ALUMINIO SANEAMIENTO
VIALSA

J. Bernad, J. Zafra i J. Genovard

Ctera. Santa Margalida, 57 -Tel. 83 66 35
ARTÀ (Mallorca)

Cinc generacions

El més petit és un nin, nascut el dia 26 de juliol d'enguany a Sant Llorenç, on viu amb la seva família. Qui el té en braços és sa mare, n'Isabel Aina Nicolau Carrió, nascuda també a Sant Llorenç dia 9 de febrer de 1975. La dona del costat és sa mare, padrina del menudet, n'Aina Carrió Juan, nascuda a Artà el dissabte de Sant Antoni de 1953 i que, casada amb un llorençí, resideix també al poble veí. A la seva esquerra hi té sa mare, vídua d'en Jaume Cuní, l'enyorat dimoni: na Magdalena Juan Mesquida, nascuda a Artà del 28 de novembre de 1932, és la repadrina, o besàvia, del petit. I a la dreta de tot hi ha na Joana Aina Mesquida Sureda, la més vella de la saga, natural d'Artà on va néixer el 21 de desembre de 1909 i rebesàvia del més jove, a qui porta

gairebé 85 anys. Cinc generacions plegades en una foto que fa goig, presa el dia de Cap d'Any Nadal just davant d'on

viuen les dues majors, al carrer d'es Pou d'Avall número 14. Que per molts d'anys les poguem fotografiar a tots.

El Programa 5-B es comença a moure

Ahir divendres dia 13 estava prevista una reunió de la Comissió Executiva del Consorci del Programa 5-B per aprovar definitivament els pressuposts del 95 i les diferents actuacions que durant aquest exercici es duran a terme. Recordem que el batle d'Artà Miquel Pastor, juntament amb el Conseller d'Agricultura Pere J.

Morey i els batles dels municipis també integrats dins aquest programa, formen part d'aquesta Comissió Executiva que, de no haver-hi entrebancs, ahir havia d'aprovar un pressupost que preveu inversions importants en el nostre poble. En el pròxim número esperam poder oferir informació més detallada de com va anar.

DESPATX CENTRAL

P. de S'aigua, 7

07570 - Artà - tel. 83 52 32

Horari d'hivern: de dilluns a divendres
de 7 a 13 h. i de 17 a 19 h.

Dissabtes: de 7 a 14 h.

Diumenges i festius: de 7 a 13 h.

SUCURSALS

ARTÀ

c/ Ciutat, 51

tel. 83 56 18

Horari d'hivern;

Diari de 8 a 13,30 h. Capvespres tancat.

CALA RAJADA

c/ Leonor Servera, 91

tel. 81 82 34

Horari d'hivern:

Diari de 8 a 14 h. Capvespres tancat.

Sucursal Cala Agulla: tancat

SUCURSAL CANYAMEL: Tancat.

Del meu confessional.

«Un sant i dues figueres bessones»

El fet que avui duim en mansó, és tan mal d'arrossegar com uns grellats d'imbornal. Ara bé; si el treim a rotlo és perquè l'hem vist batre a l'era dels despropòsits verbals.

Com és natural, nosaltres només ens limitarem a ensacar el blat batut.

Pel que quotidianament constatam, la collita protohistòrica artanenca i immus-teïble tot i que algunes vegades les contarelles surtin de polleguera.

La narració següent és un exemple vàlid i demostratiu que per aquestes llars, en moltes coses, els porcs grufen amb la coa.

Un temps Sant Marçal era el paradigma de la juvenalla. Durant el primer quart de segle Don Andreu Casellas, es Capellà Garameu, després de la missa en honor del sant, organitzava curses de sacs i jocs diversos al carrer d'es Pati. El fester anava damunt fulla.

Fins a aquest punt tot correcte i verídica. Ara passem a narrar el caire apòcrif de dita festivitat.

En aquelles anyades la imatge de Sant Marçal es deteriorà fins a convertir-se en dues senalles de serradís. Greu entrebanc perquè sense estàtua no hi ha síndria ni carabassa que valguin.

Així que el rector cridà junta de granots, cloent l'acord que s'havia de fer un santarrot nou.

La primera passa que es donà va ser retre visita a una possessió per tal d'aconseguir una soca amb la qual posteriorment un afamat fuster artanenc esculpiria la nova efigie.

L'amo d'aquell latifundi era tan avar de regals com un ase de menjar rajoles de test. Però tractant-se del senyor rector, qualsevol pledeja.

L'astut possessor els oferí un socot de figura de nacionalitat doble: El figueroloto de dues parts una era paratjal i de l'altra albecor. Vet ací el motiu del desprenement filantròpic del susdit propietari.

Amb la primera matèria dins les mans, el rector la posà en mans d'un fuster de reconeguda vàlua professional. L'ebanista acceptà el repte i en tres setmanes tingué construït tot un bufarell Sant Marçal.

Les alabances pel gran treball obtingut feien fumet.

Ve el dia de beneïda. L'església rebotia de feligresos i enmig del genter, el missatjume de la hisenda guardava el moment del besamans adoratiu.

Quan arribà el torn al pastor foren les bones. Pocs miracles podien esperar-se d'un sant fet de dos llenyams distints.

Així que tot just el guardià besar-li els peus al novell sant, a tota gorga l'escometé d'aquest torrat escarnidor:

**«Oh gloriós Sant Marçal
vós que curau de dolor:
d'una part sou albecor
i de s'altra paratjal.»**

«Ara l'hem cagada», contestà l'amo.

G.

EL MERCADO INMOBILIARIO SE RECUPERA

Después de Años de crisis y recesión, el mercado inmobiliario ha empezado a despertarse en los últimos meses. Estoy seguro que muchos de los lectores conocerán a alguien quien ultimamente ha logrado vender algo después de años de intentarlo sin éxito.

No obstante, los milagros no existen, y después de una crisis tan larga, la venta inmobiliaria sigue estando llena de riesgos y a veces de disgustos. Los compradores en general, se han vuelto mas sofisticados, y exigentes; saben que los precios han caído mucho en los últimos tres años, hecho que, junto a una oferta a veces abrumadora, en nada favorece a una "buena venta".

Si Usted tiene una propiedad inmobiliaria que quiere vender, confíela a una empresa de probada seriedad y eficacia. En Inmobiliaria BELLAMAR, no le haremos promesas que no podemos cumplir. Le diremos las verdades, basadas en nuestra larga experiencia en la venta inmobiliaria, y trazaremos una estrategia concreta, diseñada para vender su propiedad. Nos cuidaremos de todos los trámites necesarios para que la venta de su propiedad le resulte fácil y rentable.

Tenemos oficinas propias abiertas en diversos puntos de Mallorca y de Alemania. Llámenos a nuestra oficina, y le enviaremos un especialista para estudiar su caso particular.

AHORA TENEMOS OTRO PROBLEMA

Después de nuestro ultimo artículo: "Quin Problema mes idiota!" (que sigue vigente!) tenemos un problema distinto. Necesitamos casas bonitas

para alquilar. Los requisitos son sencillos, deben tener al menos dos o tres dormitorios, un baño en buenas condiciones, una cocina equipada, una sala de estar, un comedor, un jardín, y mejor si tiene una piscina,y, estar en un lugar agradable para pasar las vacaciones.

De la misma forma que ocurre en la Península, por ejemplo en la Costa Brava, o en el Sur de Francia, tenemos una demanda impresionante para casas de verano y con las temporadas turísticas actuales, la ocupación esta casi asegurada, además de una alta rentabilidad!!!

¿Por que es mejor alquilar varias veces para dos semanas o mas, que alquilar una vez para todo el año? Por que así Usted ganará el doble, y sin tener que estar con la llave cuando llega el cliente, sin perder el tiempo con el papeleo, sin tener que limpiar la casa, sin tener que cuidar de los desperfectos de la casa! ¡Descuidese de estos problemas... nosotros nos preocuparemos!

Lo unico que le tocará, será cobrar un buen alquiler, y tener siempre una propiedad en buenas condiciones. ¿ El riesgo? Ninguno ¡ Llame hoy mismo, y Usted saldrá ganando!

L'ansietat i les pors

La majoria dels nins experimenten moltes pors que poden considerar-se lleus, solen estar lligades a determinades edats i se superen a mesura que el nin creix. Les primeres pors que apareixen solen estar associades a estímuls intensos i desconeguts (p.e. segons quin tipus de renous o de llums fortes). A més, el nin plora quan se sent sol o desemparat (p.e. hi ha nins que ploren molt quan els despullen o quan les dutxen ja que interpreten la falta de contacte amb la roba o l'adult com a senyal que l'han deixat sol) i sobre els 8 mesos solen espantar-se o plorar davant persones desconegudes.

En els nins d'entre 2 i 4 anys apareix la por als animals. Aquesta resposta pot perdurar més enllà d'aquestes edats però no sol donar-se després de l'adolescència, a no ser que hi hagi hagut una experiència traumàtica. També en aquestes edats apareixen les pors a les tempestes.

Entre els 4 i els 6 anys comencen les pors a estar a les fosques, a les desgràcies (a les guerres, als terratrèmols, etc.) i a criatures imaginàries (bruixes, fantasmes, etc.) Hi ha nins amb por que els separin dels pares i apareixen les pors apreses,

«contagiades» per altres nins o persones grans. En aquest moment hi ha nins que comencen a preocupar-se pel fet que els altres se'n donin compte que té por i que el posin en evidència o se n'enriuguin.

A mesura que el nin es fa gran i pot recordar fets passats i preveure coses que poden passar en el futur comença a preocupar-se més per perills imaginaris o per desgràcies que ara no l'afecten però que poden donar-se en el futur. Així, entre els 6 i els 9 anys veim molts de nins amb por que els puguin fer mal físicament o a fer el ridícul quan no saben fer alguna cosa a l'escola o quan juguen o fan esport.

Ja a la pre-pubertat, els nins d'entre els 9 i els 12 anys poden experimentar pors a les catàstrofes, incendis, accidents, a prendre malalties greus i, per altra banda, a l'aparició de conflictes entre els pares o a un mal rendiment escolar.

Entre els adolescents, les pors solen estar més relacionades amb l'autoestima personal (por a una poca capacitat intel·lectual, ansietats i preocupacions per l'aspecte físic, pors davant el fracàs en la vida...) i amb les relacions interpersonals

(por a ser rebutjats, a no ser acceptats pels altres).

Es considera que totes aquestes pors són molt freqüents i poden afectar un 40-45% dels infants. A mesura que maduren emocionalment i gràcies a les noves habilitats motrius i cognoscitives i a experiències que possibiliten l'aprenentatge de noves estratègies per a enfrontar-se a la vida, aquestes pors van desapareixent. Però hi ha casos en què aquestes pors són molt exagerades i duren molt de temps, a part d'ocasionar un gran patiment, al nin o al jove. En aquests casos s'aconsella la consulta d'un professional. Des de la Psicologia Cognoscitivo-Conductual han sorgit moltes tècniques que poden ajudar a solucionar aquests problemes.

Paula Vicens Bauzá
Dra. en Psicologia.

CENTRE MÈDIC S'ALMUDAINA

PSICOLOGIA CLÍNICA

- ☐ TRASTORNS PER ANSIETAT : FÒBIES, ANGOIXA EXCESSIVA, ETC...
- ☐ PROCESSOS DEPRESSIUS : TRISTESA, FALTA D'INTERÈS, INSOMNI, ETC...
- ☐ PROBLEMES EMOCIONALS
- ☐ TIMIDESA PER A XERRAR EN PÚBLIC
- ☐ ENTRENAMENT EN RELAXACIÓ
- ☐ PROBLEMES D'ALIMENTACIÓ : ANORÈXIA I BULÍMIA

PAULA VICENS BAUZA
PSICÒLEG INFANTO-JUVENIL
LAURA ALCÓN FLAQUER
PSICÒLEG D'ADULTS

QUIROMASSATGE

PER AFECCIONS :

- ☐ MUSCULARS
- ☐ CIRCULATORIES
- ☐ NERVIOSES
- ☐ ÒSSIES

DAVID GONZALEZ
QUIROMASSATGISTA

*Dilluns i Divendres de 9 a 13 h.
Dimecres de 16 a 20 h..*

Telf.: 835221 (Contestador automàtic) Avda. Ferrocarril, 2 - Artà -

Contacte amb Guatemala

Els alumnes de l'Institut i la solidaritat

Podria formar-se un grup d'ajuda a Guatemala

Julen Adrián.- El dia 15 del mes passat, Horalia Barrondo i César Mérida, mestres guatemalencs, exposaren als alumnes de 4t d'ESO de l'Institut Llorenç Garcías i Font les condicions en què altres al.lots de la seva edat viuen, treballen i estudien a Guatemala. El vespre abans ja havien fet el mateix davant els alumnes i professors de l'escola de Magisteri, a Ciutat. La de l'Institut va ser la darrera d'un ampli programa de xerrades realitzat per centres d'ensenyament de Catalunya, on van arribar de la mà d'un petit grup de solidaritat internacional, Arenys Solidari, una membre del qual, Olga Martínez, va acompanyar el grup i va proposar l'activitat a l'Institut.

Durant unes dues hores els tres conferenciants varen donar a conèixer les condicions en què es viu en aquest país de 10 milions d'habitants, situat a la frontera sud de Mèxic, en guerra civil des de fa uns 30 anys, i on la majoria de la població (6 milions d'indígenes) viu marginada en una situació molt semblant a l'apartheid. Rigoberta Menchú és la seva líder més coneguda. Tot i haver estat reconeguda amb el Premi Nobel de la Pau, està amenaçada de mort en el seu país i cal recordar que tota la seva família fou assassinada en l'assalt realitzat pels militars guatemalencs a l'ambaixada espanyola, quan en el 1980 l'ocupava una protesta d'indígenes maies. Ara governa el país el mateix general que llavors va dirigir l'assalt: Efraín Ríos Mont, pastor evangèlic entre d'altres ocupacions. Les conversacions de pau entre la guerrilla i el govern segueixen obertes, però estancades des de fa temps.

César Mérida fa feina a una escola d'un suburbi de Ciudad de Guatemala, Tierra

César Miranda, Horalia Barrondo i Olga Martínez dirigint-se als alumnes de 4t d'ESO de l'Institut.

Nueva, recentment agermanada amb el Col.legi Públic Rosselló-Pòrcel, de Santa Coloma. Els barris de Ciutat de Guatemala són assentaments de població recents, més recents i més precaris a mesura que s'allunyen de la ciutat i es pengen dels barrancs. Com més recents són els problemes, més aguts. La població està formada majoritàriament per indígenes expulsats de les seves terres o que fugen de zones de guerra.

L'escola on treballa Horalia es troba a Pasajquim, llogaret d'uns 800 habitants que viuen entre cabanes amagades i desperdigades per la selva, en el departament de Sololà a uns 150 Km de Ciudad de Guatemala, a la zona del Pacífic. Està formada per dues aules

d'obra, (blocs i ciment) amb una altra de fusta adossada, que serveix alhora de saló comunal. Olga explicà l'astorament dels cooperants de Santa Coloma i Arenys que aquest estiu hi anaren, en veure que al costat de l'aula on els al.lots feien classe, i separats només per una deteriorada mampara de fusta, hi havia els malalts de la darrera epidèmia de còlera.

La dotació de material escolar està en consonància amb l'edifici: fins l'arribada dels cooperants catalans, no hi havia pupitres, tans sols uns bancs correguts fets amb taulons; de llibres, llapis i quaderns, no res; fins i tot la pissarra estava inservible de vella que era. Amb les cent cinquanta mil pesetes que portava

CARPINSA

Carpintería en Aluminio y Saneamiento

A. Cursach y E. Matallana

c/ Fray Junípero Serra, 7
tel. 83 54 78

07570 - Artà

* Technal

- * Puertas Aluminio
- * Correderas aluminio
- * Persianas Mallorquinas
- * Cerramientos Galerías
- * Toldos Policarbonato
- * Cristalerías y Murales
- * Calefacción
- * Energía Solar
- * Fontanería

el grup d'Arenys varen comprar pissarres i material escolar per tot el curs. La comunitat del poblat també va aportar el seu treball, i entre tots varen remodelar i pintar l'escola. Ara, dins l'ambient de misèria general, es consideren uns privilegiats, per aquesta mínima inversió i també pels pupitres que varen arribar després de la gestió d'un parell de mestres catalans davant el ministeri guatemalenc (els mestres del poblat feia tres o quatre anys que els reclamaven).

La vida a Pasajquim és tan precària com l'escola. Els nins de l'àrea rural de Guatemala, els 'patogós' com allí els anomenen, reben una escassa atenció mèdica, i els medicaments són productes molt cars, fora de l'abast de la majoria de la població. Així, malalties infeccioses que són de fàcil tractament, com la conjuntivitis, arriben a agreujar-se i és freqüent que deixin cega la persona que en pateix. Altres malalties freqüents són el dengue, el paludisme, tifus i còlera, productes de les pèssimes condicions sanitàries (no n'hi ha cap tipus de canalització d'aigua potable ni sanejaments).

Tampoc no coneixen joguines com les que fa una setmana han inundat les nostres cases (Horalia contava que juguen a futbol amb taronges). A partir dels 4-5 anys assisteixen a les escoles. «Un dia normal s'aixequen sobre les cinc del matí», diu don César, «van a foravila a fer feina amb els seus pares als petits minifundis familiars. Recullen cafè, caven la terra amb l'aixada, fan net amb matxet, recullen llenya, la carreguen... a les 7:30 ha d'estar llest per anar a l'escola, on hi fa classe fins a les 12:30, hora en què torna a ca seva per dinar i tornar a fer feina. El treball assalariat infantil és una realitat generalitzada, tant a les grans finques dels terratinents o finqueros (a la collita o «corte» del cafè, cacao, cotó, canya de sucre, cardamomo...), com en els teixits artesanals dirigits i malpagats pels intermediaris. A la temporada de collites es produeixen grans desplaçaments de població, que va a fer feina a les finques, i molts alumnes abandonen l'escola.

El *Popol-Vuh*, el llibre sagrat dels maies-quiché diu que la terra és de tots i per a tots, els indis no tenien el concepte de propietat de la terra, però aquest llibre no el llegeixen els finquers. Alguns latifundis són tan grans com tot Mallorca... els orígens d'alguns latifundis vénen dels temps de la conquesta espanyola, altres els ha format l'exèrcit, els militars desallotjant els indígenes. El 83% de les terres cultivables són en mans de l'1,7% dels propietaris.

Les cases són de fusta i palla, i tenen uns 16m². El clima és calorós i per això les deficiències de les vivendes es poden suportar. El dinar i el berenar són iguals gairebé sempre: cafè fluix amb panela (una mena de sucre), tortes de panís i frijoles (mongetes). Els nins mengen com els seus pares. La llet gairebé ha desaparegut de la seva dieta, i fa un any que no arriba la llet en pols que enviaven organismes internacionals. Com exemple don César va dir que a Guatemala, on segons ell es fa el millor cafè del món, un jornaler maia cobra uns 10 quezals al dia, i necessitaria el seu salari de dos dies per poder comprar un pot de cafè guatemalenc, que es manufactura als Estats Units. Tot el sistema econòmic està basat en la mà d'obra barata dels indis.

A l'escola no hi ha gaire llibres «Si qualcú en té un, serà el mateix des que comença fins que acaba l'escolaritat. És una repetició constant durant anys, perquè no hi ha altra cosa», deia la mestra, «a l'escola bàsicament aprenen les quatre regles, llegir i escriure en les dues llengües: quiché i castellà». Amb Horalia, que du més de trenta anys d'ofici, fan feina dos mestres més, i entre els tres atenen 150 nins i nines. Aquests, quan comencen l'escolaritat només parlen maia-quiché, una de les vint-i-una llengües maies que es parlen a l'estat, a més del castellà i el garífon dels negres de la costa atlàntica. Els dos companys d'Horalia són bilingües, ella ladina o mestissa només entén el quiche, no el parla. Per als alumnes el castellà és la llengua en què s'entenen amb altres indígenes de parla diferent, i sobretot la necessiten perquè no els enganin als mercats o a l'hora de fer els comptes dels salaris a les finques. L'escolaritat dura fins als 12 anys, però a moltes zones urbanes i gairebé totes les rurals se sol perllongar fins als 17. «Suposam que s'han d'avorrir de repetir durant anys la mateixa lectura i arriben a saber-la de memòria, però no tenen més llibres». Tampoc no hi ha instituts de secundària seguir els estudis...

Molts de joves segueixen a l'escola perquè així eviten anar al servei militar, de dos anys de durada. L'exèrcit, o les PAC (les Patrulles d'Autodefensa Civil), formades per civils i dirigides per militars, que teòricament defensen la població dels atacs guerrillers de la Unió Revolucionària Nacional Guatemalteca, es formen per reclutament forçós. Patrulles militars detenen als joves a partir dels 16 anys i els enrolen. Aquests joves sense cap preparació militar són enviats a combatre la guerrilla i per la seva inexperiència són els primers que cauen. «Fins ara nosaltres no hem tengut cap atac guerriller a Pasajquim», diu Horalia, «altres alumnes se casen molt joves, amb 14 o 15 anys i ja han de fer feina com adults, altres s'amaguen i no es deixen veure perquè no els agafin els militars, sobretot al final de curs».

El poble més pròxim a Pasajquim, Samayac (5.000 h) es troba a uns 7 km de distància, un trajecte que es fa en uns 2 hores a peu, per uns camins pels que amb prou feines poden passar els vehicles tot terreny (picús). En aquest poble es reuneixen els mestres de les deu escoles del departament de Sololà. Els dels nou llogarets veïnats de Pasajquim, els del districte de Sololà, es troben pitjor, sense cap ajuda internacional. L'objectiu que Arenys Solidari s'ha proposat per enguany es realitzar-hi un petit centre de professors que centralitzi l'ajuda de material comú que es pugui fer arribar a les deu escoles: multicopistes, aparells fotogràfics, llibres, amplificadors de so talladores de gram (els patis no estan encimentats i tallar l'herba que creix imparablement és una feina esgotadora), etc.

A més volen també construir una tercera aula d'obra a l'escola de Pasajquim, ara agermanada amb un institut d'Arenys de Mar. Però per ventura l'objectiu més ambiciós és establir relacions entre les altres nou escoles del departament i centres espanyols.

Després d'escoltar dona Horalia i don César, sembla que la petició ha estat ben rebuda; al dia següent a la xerrada un grup d'alumnes va recollir doblers per comprar una pilota de futbol de reglament perquè els «patojos» deixin anar les taronges. Encara que tot està per decidir, sembla que hi ha la voluntat entre alumnes i professors de l'institut d'ajudar l'escola de Palacal, de 250 alumnes (amb 3 mestres!) i veïna de Pasajquim. Encara està per concretar quines activitats caldrà realitzar; però els professors del grup d'Ensenyament per la Pau ja han avançat que es recollirà material escolar, llibres de text i de lectura, etc. També demanaran col·laboració al Centre de Salut i a l'Ajuntament, que actualment destina el 0,7% del pressupost a ajuda al desenvolupament.

L'Institut d'Artà pot seguir l'exemple de l'escola d'Arenys agermanada amb la de Pasajquim, del CP Rosselló-Pòrcel, de Santa Coloma, agermanat amb l'escola de Tierra Nueva, i de moltes altres fins i tot construïdes per cooperants noruecs, holandesos... que com Olga s'han adonat de tan molt que es pot fer amb tan poc.

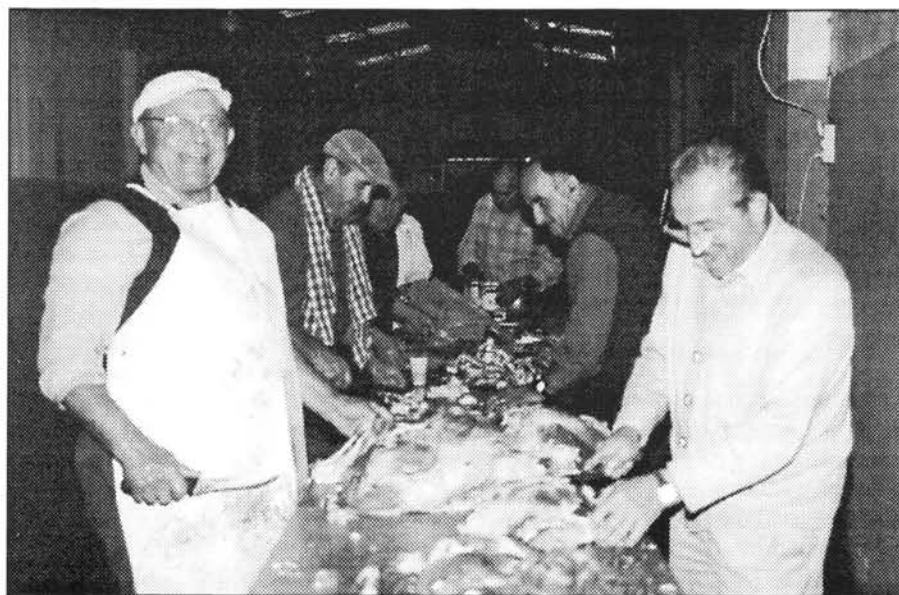
Diada completa a la 3ª Edat

Com ja donàvem compte del dia de les matances del Club de la 3ª Edat, amb una instantània del sacrifici del porc a bon matí, avui volem donar complida informació de tota la diada.

Unes hores, poques, més tard de les 8 del matí, el nostre reporter va fer una altra passada per la Central per tal de veure com anava la festa. Com podeu veure a les fotos que varem treure la cosa anava a tota marxa per tal que a les quatre de l'horabaixa tot estigués llest per poder donar compte d'un bon dinar.

De bon matí, els matancers ja donaren bon recapte a un bon pisolabis de xocolata i ensaïmades, per més tard entretenir la gana amb unes tallades frites que tomaven d'esquena. Així, a punt de migdia poca cosa quedava a fer ja que moltes «mosques maten un ase», i com que eren moltes mans a la feina, aquesta va retre ferm.

A les quatre en punt, la gent asseguda a taula. 280 foren els comensals que, al mòdic preu de 300 pessetes pogueren degustar un arròs que tirava d'esquena, amèn del frit matancer, on enguany no hi faltaren les tallades de tota mena (les males llengües digueren que l'any passat només hi havia fetge). Taronges a voler i orellanes fetes de l'hora, més bones que per ses verges, varen ser les postres que es

COEXA, S.A.

CONSTRUCCIONES

DESMONTES

ASFALTOS

AGLOMERADO

EXCAVACIONES

PLANTA DE AGLOMERADO

CANTERA DE ÁRIDOS PROPIA

ALQUILER MÁQUINAS

DELEGACIÓN EN CALA RAJADA:
Vía Mallorca, s/n - Tel. 56 37 48

BOMBA HORMIGONAR PROPIA

HORMIGÓN PREPARADO

CONTROL CALIDAD

LABORATORIO

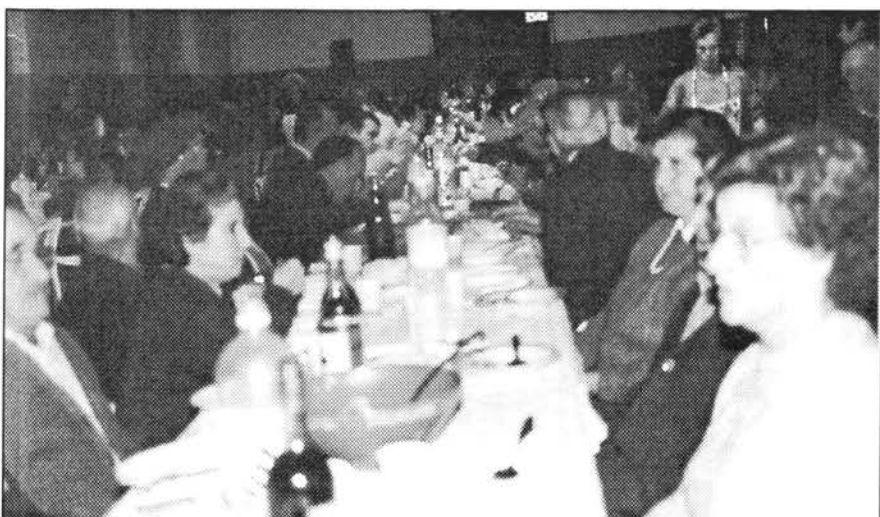

Hormigones

FARRUTX, S.A.

C.I.F. A - 07 254188

PLANTA: Ctera. Artà - Alcúdia, km 4
tel. 83 56 88 Fax: 56 52 67

varen donar per desembafar de la dinada.

Acabat el dinar, no hi faltaren les gloses i qualche notícia «bomba» a càrrec d'en Damià Vicens, l'engrescament alegre d'en Pep Pentalí de Sa Plaça i del president Israel Sánchez.

Seguidament prengué la paraula en Montserrat Santandreu, regidor i batle en funcions, en representació del batle Pastor, el qual va encoratjar els organitzadors i assistents a perpetuar aquesta diada de matances. Després també digué unes paraules el Delegat de La Caixa, Joan Sureda (que és el qui paga el porc), i acabà la festa amb una rifa de petits detalls i graciosos com podien ser la coa del porc o un potó. També hi hagué un cabrit i altres objectes.

Diguem per acabar, que l'animal sacrificat va pesar 240 kg. i que s'embotiren 70 kg de llonganisses i 60 de botifarrons, els quals s'oferiran, com cada any, als visitants al fogaró de la festa de Sant Antoni 95. Els ossos quedaren ben pelats, i la resta de concert, va anar per al dinar.

Salut, enhorabona a tothom i per a molts d'anys.

Catalina Sancho Bauzà

47 donacions de sang ha efectuat na Catalina Sancho Bauzà, Sanxa. Des del 10 de juny del 75 en què va efectuar la primera, gairebé vint anys d'acció continuada i altruista. El passat mes de desembre va ser la darrera de les donacions que va fer i, per haver arribat al límit d'edat ha interromput la seva disposició continuada a ajudar en aquesta tasca tan humanitària. «Si no fos per això», ens diu, «jo hauria continuat». L'hem volguda dur a aquestes pàgines com a homenatge de reconeixement.

Catalina Sancho Bauzà i la primera de les targetes de donant.

 CRUZ ROJA ESPAÑOLA DONACION DESINTERESADA DE SANGRE CENTRO DE PALMA DE MALLORCA	
TARJETA DE DONANTE n.º 1400	
expedida a D.	
CATALINA SANCHEZ BAUZA	
El Director del Centro,	GRUPO SANGUINEO
<i>[Signature]</i>	Sistema A B O Sistema Rh
A	Anti D Rh

Artanencs a Benicarlàndia

Quatre artesanes i dues famílies d'Artà foren convidats al projecte de Benicarló, a Castelló.

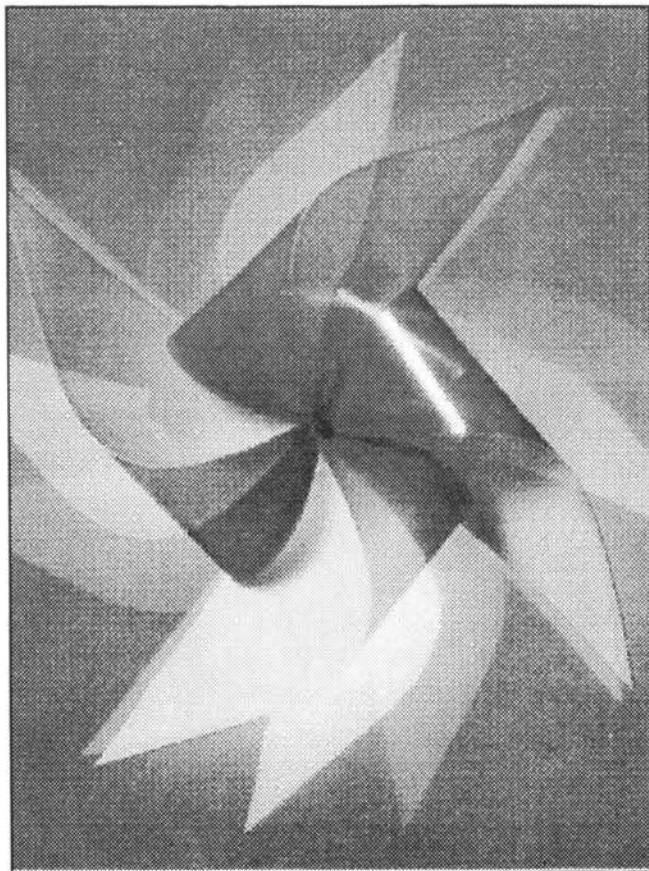
Redacció.- Del dia 27 al 29 de desembre Artà comptà amb una representació en el macro-projecte Benicarlàndia 94 que des de fa quatre anys s'organitza a la ciutat de Benicarló, a Castelló. La cosa sorgí arran del premi aconseguit pels tallers municipals d'artesanía a la fira Balear. Organitzadors castellonencs que contemplaren les peces exposades a l'estand municipal manifestaren el seu interès per convidar les diferents artesanes a la seva fira i, a través de l'artanenc Jeroni Fito, la proposta es formalitzà de manera oficial a l'Ajuntament. Benicarlàndia és un projecte on hi participa de ple tota la ciutat de Benicarló i on s'hi conviden cada any representants de diferents comunitats autònomes. El fet que Jeroni Fito conegués el projecte i la casualitat que la concessió del premi a Balear fos poc abans d'iniciar-se, féu precipitar els esdeveniments: si l'Ajuntament corria amb les despeses de desplaçament de les artesanes a Castelló, l'organització es feia càrrec de l'estada de tots els representants artanencs que hi anàssen.

Amb això, les mestres artesanes dels tallers de creueta, punt mallorquí, fang i pauma -Catalina Alzamora, Antònia Gelabert, Ventura Albons i Aina Alzamora- i les famílies de Jaume Cabrer Fito i Joan Jaume Gil, acompanyats pels seus fills i representants oficialment per Jeroni Fito passaren tres dies a Benicarló oferint una detallada mostra de la nostra artesanía popular, les nostres festes i tradicions i, en definitiva, del tarannà fester i alegre que tenim els artanencs.

La visita fou tot un èxit. «Ens tractaren com a reis», coincideixen tots. Les mostres d'agraïment també es feren oficials a l'Ajuntament mateix de part del mateix batle de la ciutat i de l'organització del festival restant convidats per a la propera edició i oferint la possibilitat d'un agermanament entre els dos pobles.

Per més a informació direm que Benicarlàndia és un projecte impulsat i promogut per la Fundació Comte Fibla i l'Ajuntament de Benicarló. Un projecte que té com a objectius prioritaris la

dinamització socio-cultural entre generacions, diferents sectors poblacionals i diferents cultures; d'aquí la importància de la família com a nucli interactiu en l'edició d'enguany. L'any 1991 el missatge específic en què es treballà fou la pau, el 92 la solidaritat, el 93 la unió i enguany la interculturalitat. Valguin els testimonis gràfics per donar una idea de quin fou el paper dels artanencs a Benicarló i el testimoni de Jeroni Fito com a representant del col·lectiu que ens representà.

**Pídanos presupuestos
sin compromiso**

C/ Rafel Blanes, 98 tel. 83 66 64
07570 - Artà

Benicarlàndia 94

Aquests dies m'he sentit profundament orgullós de ser d'Artà. Com a representant oficial de l'Ajuntament i del Poble he gaudit a Benicarlàndia 94 del privilegi d'un acolliment increïble. L'Alcalde, el regidor de Cultura, el president de la Fundació Compte Fibla, els mitjans de comunicació, tots, ens han demostrat una estima notable. L'hotel Masynthon, ens tractà a cos de rei, i la seva taula és de lo millor de lo millor.

L'aportació artanenca ha cridat molt l'atenció. Els brodats de Catalina Alzamora, de punt de creu d'Antònia Gelabert, de punt mallorquí, el palmito d'Aina Alzamora (Cinta) i la Ceràmica de Bonaventura Albons, d'aquestes mestresses dels Tallers Municipals, han estat admirats per milers de visitants. Un molí que treu aigua, i tres llauts meravellosos aporten la participació mallorquina a aquesta Fira dels Vents.

Dues famílies senceres, la de Jaume Cabrer i Bàrbara Flaquer i Joan Jaume i Antònia Cabrer representen les famílies d'Artà, les Escoles i APAS. El taller d'instruments de canya mallorquina ha assolit un èxit important: més de dos-centes canyes s'utilitzaren ahir, matí i tarda, per tal que cada nin o persona gran es fes la castanyeta, la raspa o el fabiol. En Jordiet, en Pep, na Francina Danús, na Neus, en Joan Jaume no daven abast a tanta gent, inclòs l'alcalde de Benicarló, que volia fer la seva castanyeta. El nostre bomber Miquel Mestre s'enfilà al Molí de treure aigua i demostrà la seva preparació.

El ball de bot que ballaven totes les esmentades i a més na Maria Josep Cabrer, va esser una nota d'alegria a

l'escenari central del Polisportiu, i per avui hem reservat la Festa de Sant Antoni, amb l'argument i els dimonis.

Ahir a la nit, morts i rebentats, ens juntàrem a la meua cambra, vérem

uns videos, un d'ells fet expresament per Benicarlàndia 94 i aixecàrem una copa de cava per tal de celebrar-ho.

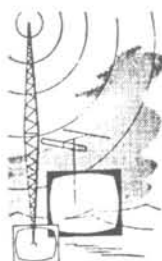
28/12/94.

Jeroni Fito

Si desea una buena construcción para su vivienda pida información a:

**CONSTRUCCIONES
MANUEL POZO GUERRERO**

C/ Bonaire, 14 - 07570 - Artà (971) 83 58 10

Electrodomésticos
Reparaciones eléctricas - Antenas

Proyectos

Mateo Morey

83 51 35

C/ Rafel Blanes, 42 Artà (Mallorca)

La marxa del Sínode

La primera pregunta.

Durant els passats mesos una primera pregunta s'ha posat a l'abast de les persones que volen col·laborar amb la preparació del Sínode diocesà: On es troba la societat mallorquina actual? Quines realitats positives hi descobrim i quines mancances té? La finalitat d'una reflexió sobre aquest tema és trobar els camins d'oferiment i d'acollida de la fe en una situació nova marcada per una forta crisi a distints nivells -també en el nivell religiós-; en una societat marcada per l'aparició d'una nova cultura i d'uns nous sistemes de vida.

I l'Església, on es troba?

Per els pròxims mesos la pregunta que se'ns demana que reflexionem per preparar el Sínode Diocesà es refereix a la marxa de la nostra pròpia Església. On es troba l'Església mallorquina actual? Realitats positives i mancances de la nostra Església de Mallorca. Amb una paraula: Com veus els cristians mallorquins d'avui (creents, indiferents...), segons edat, posició social, procedència, etc...

Una comissió nomemada pel Bisbe

En data de 21 de desembre el Bisbe ha

nomenat la comissió preparatòria del Sínode Diocesà, formada per 21 membres, 4 dels quals són seglars, dues religioses, dos religiosos i la resta preveres diocesans. Aquesta comissió té com a finalitat preparar tots els materials i tot el necessari per dur a terme el Sínode Diocesà.

Una trobada a nivell comarcal

A proposta dels capellans de la comarca durant aquest trimestre es durà a terme una trobada d'agents de pastoral i persones interessades per reflexionar sobre la manera com hem de preparar el Sínode en la realitat concreta de la nostra comarca de Llevant.

El primer objectiu

La preparació del Sínode consisteix, a invitació del Bisbe, en un temps de reflexió sobre la nostra realitat social i religiosa. La millor preparació és, no podem oblidar-ho, la personalització de la fe. Una renovada vivència de l'Eucaristia i dels Sagraments; un contacte més viu amb la paraula de Déu; una més disponible aportació a la vitalitat de la comunitat cristiana i un testimoni més viu i més conscient del que és la nostra fe enmig del món concret on vivim. Aquesta és la millor preparació pel Sínode Diocesà.

Una pregària pel Sínode

Senyor, mirau la vostra Església que fa camí a Mallorca. Conscients de la nostra flaqueja i de la necessitat de renovar-nos, vos pregam:

Sigueu amb nosaltres en la preparació del Sínode Diocesà, perquè entre tots, escoltant-nos mútuament i a la llum de la vostra Paraula, sapiguem descobrir quina és la conversió que ens cal, i quins són els camins que hem d'emprendre.

Enviau-nos el vostre Esperit com en una nova Pentecosta; que Ell renovi per dins i fecundi les nostres parròquies, comunitats i moviments, i faci de tots nosaltres el vostre poble.

Un poble en marxa pels camins del nostre temps, un poble signe visible del vostre amor envers tothom, un poble amb ànsia de respondre a les pors i esperances de tants germans nostres.

Senyor, feis de tots nosaltres un poble que estimi la justícia i vos cerqui en els més pobres, un poble en festa perquè sou Vós qui l'aplega.

Que pel nostre testimoni, els homes i dones que ens envolten retrobin en l'Església el rostre de Crist.

Vos ho demanam de tot cor, units al vostre Fill Jesucrist, Cap i germà nostre que viu amb Vós per sempre. Amén.

Maria, Mare de l'Església, pregau per nosaltres.

Escoltar l'Evangeli segons Sant Lluc

Enguany llegim el tercer Evangeli. A partir del diumenge dia 22 començarem la lectura seguida del text de la Bona Nova segons Sant Lluc. Lluc se situa entre els testimonis oculars i una comunitat que reclama un bon fonament per la seva vida de fe.

Lluc és l'evangelista que més interès mostra per la persona de Maria. Sense la memòria de la Mare de Jesús conservada per Lluc, no hauria estat possible la pietat que el poble cristià sent cap a ella.

Abans d'anunciar l'Evangeli, la comunitat cristiana ha d'escoltar-lo. Escoltar i acollir, meditar i conservar la Paraula és una actitud clau pròpia del qui ha entrat en el Regne de Déu.

Aquests temps d'espera ja és temps de Salvació

Moviment Parroquial

Ha rebut el Baptisme

Alba Gonzàlez Flores, dia 6-I-1995 a la Colònia

Han celebrat el Sagrament del matrimoni

Jaume Pomares Martos amb M^a del Carme Cobo Sureda, 24-XII-1994

Hem pregat pels difunts:

Bartomeu Tous Cursach, + 18-XII-1994
 Bàrbara Cursach Tous, + 18-XII-1994
 Maria Gil Ginard, + 22-XII-1994
 Francisca Cancio Navas, + 22-XII-1994
 Margalida Terrassa Esteva, + 24-XII-1994
 Antònia Casellas Moyà, + 25-XII-1994
 Sebastià Esteva Tous, + 29-XII-1994
 Miquel Sureda Montserrat, 31-XII-1994
 Paulino Ubaldo Nieto Marqueño, + 1-I-1995
 Francisco Ledesma Gómez, + 8-I-1995
 Pere Fernández Cursach, +10-I-1995

Notícies breus

Consell Pastoral

Dijous dia 26 de gener, a les 9 del vespre hi haurà reunió del Consell Pastoral de la parròquia.

Moviment Parroquial 1994

Durant l'any 1994 el moviment parroquial a Artà ha estat el següent:

Baptismes, 44: 24 nins i 20 nines

Matrimonis, 27

Defuncions, 66: 28 homes i un nin i 37 dones.

A la Parròquia de la Colònia, ha estat el següent:

Baptismes, 4: 3 nins i 1 nina

Matrimonis, 4

Defuncions, 2: 1 home i 1 dona

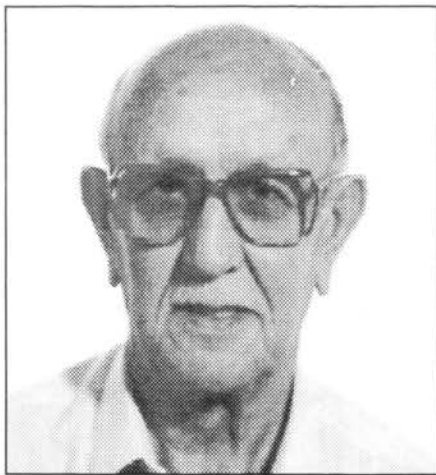
Caritas Nadal

El dia de Nadal l'ofrena per Caritas ha pujat 110.000 pts. a la parròquia d'Artà i 39.500 a la Colònia.

Hi ha hagut, també, una quantiosa aportació en aliments feta pels infants de les escoles i per tothom qui ha volgut, en els distints establiments de queviures del poble. Moltes gràcies.

Per la unitat dels cristians

De dimecres dia 18 de gener a dimecres dia 25, festa de la conversió de Sant Pau, les esglésies cristianes celebren la setmana de pregària per la unitat.

El peixeter «ciutadà», ha mort

El passat dia 14 de desembre va morir a Palma a l'edat de 72 anys, D. Miquel J. Cabrizas, conegut per tots els artanencs com el «peixeter ciutadà».

Aquest home ja fa 46 anys que visitava el nostre poble (venia de Ciutat) molt sovint per vendre peix. Els primers anys s'aturava a la placeta dels pins, davant el quarter de la Guàrdia Civil, davallava el carretet de mà del «Isocarro» i es posava a vendre el peix, bo i fresc que duia de Palma. Més envant, la seva aturada era danvant Ca'n Carrillo i més tard ho va fer vora on és ara el Banesto, fins que quan es va obrir la «Central» es va assentar al lloc habitual per a la venda del peix.

D. Miquel, o l'amo en Miquel, no sé com l'anomenava la gent, va ser un home que es feia estimar. Sempre va ser puntual i que portava el peix fresc i de qualitat. A més del peix de sopa, gerret i altres peces petites, molts dies també duia cap rojos, sirvioles i tot el que el seu mercat li proveïa. A més, a bon preu i la balança sempre queia de la part del client.

Aquest home serà recordat per molta gent, i més que la seva filla Rosalia sembla que ha agafat el negoci i pensa continuar la nissaga. A ella, que és la que ens ha cedit la foto del seu pare a més d'un recordatori, **Bellpuig** li dona la més sincera condolència, que creim és el sentir general del poble d'Artà, i li desitja que pugui venir molts anys, com ho va fer el seu pare.

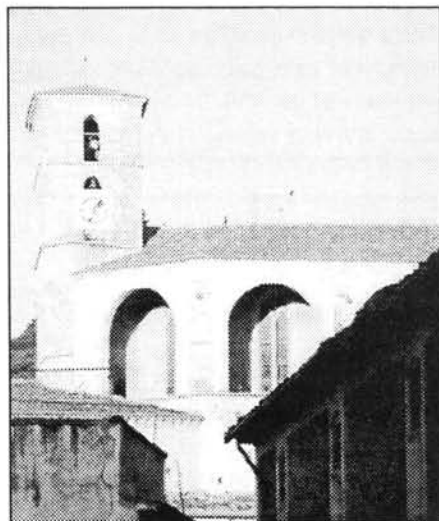

Amb Morán

El grup d'artanencs que surt a la fotografia eren de viatge per la península durant el pont de la Immaculada. A un restaurant de El Escorial es trobaren veïnats de taula amb l'ex-ministre Morán, que els escoltava curios perquè, com els digué després, entenia que parlaven català, però no sabia quina varietat. Li demanaren de fer-se una foto amb ell i hi accedí de bon grat. Volien donar la sorpresa a un seu amic, psoero de pro que no havia viatjat amb ells. Li volien fer enveja i que descobrís la trobada a través de la passada edició de **Bellpuig**. La còpia no hi va ser a temps i n'Isidro Ríos, que era el destinatari de la broma, ho va saber abans.

Rellojge espanyat

El forat a l'esfera del rellotge del campanar ha fet un any i en tot aquest temps el funcionament ha estat deficient, si no nul. Després d'aquella ventada de Cap d'Any amb què iniciàrem el 94 el rellotge va estar una temporada aturat. Més envant, tornà partir, però les agulles no es movien. Les camapandes, però, donaven fe acústica del funcionament de la maquinària. Ara també funcionen les agulles, però les campanades sonen més tard, o més prest. Per exemple, les onze bataiades corresponents a les 23 hores del 31 de desembre sonaren quan ja dúiem prop de vint minuts de la darrera hora de l'any. Un desgavell.

El rellotge del campanar necessita mà de metge

BAR- RESTAURANTE CAN BALAGUER

tel. 83 50 03
c/ Ciutat, 19

07570 - Artà

* Menú del dia

* Tapes Variades

* Cuina Mallorquina

Les festes nadalenques

Ni el fred, ni la pluja ni el vent no han pogut deslluir les festes de Nadal, Cap d'Any i els Reis que han anat ben animades començant per les Matines que es varen veure molt concorregudes i a les quals no hi mancaren els tradicionals cants de la Sibil·la (interpretada per Maria Pastor i Maria Bonnin respectivament) i de l'Àngel (a càrrec d'Alexandre Espinosa Genovart). Després, la xocolatada dels nostres majors celebrada a la llar de la Tercera Edat, acabà de confitar una de les celebracions més emotives de l'any.

Els Reis aquest any venguéren per carretera ja que a la mar hi havia temporal; la nit era freda, per la temperatura, però càlida per l'ambient que surava entre petits i grans. Els nous vestits dels monarques destacaven entre els nombrosos focus de la carrossa reial i la claror de les bengales.

A la Parròquia, plena de gom en gom, adoraren l'Infant Jesús; després repartiren obsequis i regals; es nota que la crisi comença a quedar enrere. No tenim constància que duguessin carbó a ningú.

El dissabte dia 7 a l'Església parroquial hi hagué un concert de música clàssica a càrrec del quartet de corda «Divertimento» format per dues al·lotes i dos joves (dos violins, una viola, i un violoncel). L'acte estava organitzat pel Centre Cultural i el Club de la Tercera Edat i patrocinat per l'Ajuntament d'Artà.

Per altra banda i com a colofó de les festes (aquestes encara han d'arribar) l'Obreria de Sant Antoni està ja ultimant els detalls de la festa d'enguany que se celebrarà els dies 21 i 22 d'aquest mes de gener.

Temporals d'hivern

Durant quasi tot el període de les festes hi ha hagut vents forts de tramuntana que han mantingut un gros temporal a la mar. A causa d'aquest temporal s'obrí un forat a la carretera de S'Estanyol al seu pas per damunt sa «Cova des Coloms» i la policia

local es va veure en la necessitat d'acordonar el lloc.

Sembla que les síquies realitzades per a les conduccions de les aigües han influït perquè s'obrí aquest forat ja que passen precisament per sobre la «Cova des Coloms», que com tothom sap (almanco els coloniers) travessa la carretera per davall. Encara que s'hagi arreglat el desperfecte la gent tem que pugui tornar passar per ull (encara s'hi veu algun crull) tot d'una que comencin a circular els camions de gran tonatge que han de transportar el material per construir el nou port.

Per altra banda, i coincidint amb les vacances del vigilant del mollet, la nit del sis al set de gener, amb un gros temporal,

la barrera del port no fou abaixada cosa que provocà la rompuda d'amarres d'algunes embarcacions, fins i tot una arribà a trabucar. Alguns socis del Club Nàutic es queixaven dient que «aquestes coses s'haurien de preveure i posar un encarregat suplent, que en casos com el descrit es faci càrrec d'abaixar la barrera, perquè per qualche cosa pagam».

Nota

En el proper número no hi haurà noticiari de la Colònia perquè aquest corresponsal serà a Santo Domingo a una barriada molt pobra d'aquella ciutat per compartir una mesada amb un equip de missioners i missioneres mallorquins.

Andreu Genovart

CRISTALERIA ARTA

Carrer Ciutat, 48-A Tel. 83 53 75

Les ofrece nuestros servicios en:

- * CRISTALES REDONDOS DE CAMILLA
- * DOBLE ACRISTALAMIENTO
- * CRISTALES DE SEGURIDAD Y TEMPLADOS
- * CRISTALES TALLADOS I BISELADOS
- * ENVARILLADOS Y EMPLOMADOS

- * METACRILATO
- * PECERAS A MEDIDA
- * LETREROS LUMINOSOS
- * CISTALES COLORES

- * FALSOS TECHOS
- * MAMPARAS DE BAÑO
- * ENMARCACIÓN

Grup coral de l'Institut

El alumnes de 3r d'ESO de l'Institut Llorenç Garcías i Font que cursen l'assignatura Cant Coral es desplaçaren just abans de posar punt per a Nadal a la Residència de Persones Majors i al Club de Tercera Edat per oferir-los la interpretació d'unes cançons de Nadal, algunes de les quals amb acompanyament de castanyetes. En ambdós llocs varen ser ben acollits i la seva actuació va ser molt aplaudida. A la fotografia els veim, amb la seva professora Maria Antònia Gomis, en la seva intervenció a Sa Central.

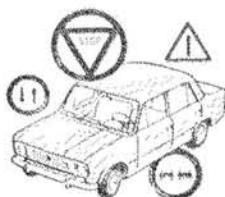
Contestador
83 50 33
automàtic

AM-Comercio

Todas las coberturas de AM-COMERCIO

- Incendio, rayo, explosión, autoexplosión, extinción.
- Fenómenos meteorológicos (lluvia, pedrisco, nieve, viento)
- Actos vandálicos y malintencionados
- Acciones tumultuarias y huelgas.
- Daños por el humo.
- Impactos, choque, ondas sónicas.
- Gastos de desembarre y extracción de lodos.
- Rotura de lunas, espejos, mármoles, cristales, rótulos, loza sanitaria.
- Salvamento.
- Demolición y desescombro.
- Bomberos.
- Desalojamiento forzoso.
- Daños eléctricos.
- Avería de maquinaria (*).
- Avería de equipos electrónicos (*).
- Deterioro de mercancías refrigeradas (*).
- Daños a mercancías en tránsito (*).

**Escola de Xofers
i Assegurances**

Gili

Gran Via. 42 - 07570 Artà Tels. 83 62 31 83 62 32 Fax 83 62 11

BONIFICACIONES POR NO SINIESTRALIDAD

1º año	5%	3º año	15%
2º año	10%	4º año	20%

- Daños por derrame de líquidos y escapes de instalaciones contra incendios (*).
- Daños a bienes en depósito (*).
- Llenado de equipos contra incendios (*).
- Obtención de permisos (*).
- Cimentaciones (*).
- Daños por el agua con localización y reparación (al 100%).
- Incrementos del stock de mercancías.
- Responsabilidad civil (explotación, propietario, patronal, productos) y garajes (*).
- Atraco a transportador de fondos (*).
- Robo y atraco al comercio (*).
- Atraco a clientes y empleados (*).
- Daños personales a clientes (*).
- Daños estéticos al continente (*).
- Pérdida de beneficios (indemnización diaria) (*).
- Reposición de archivos (*).
- Accidentes personales (*).

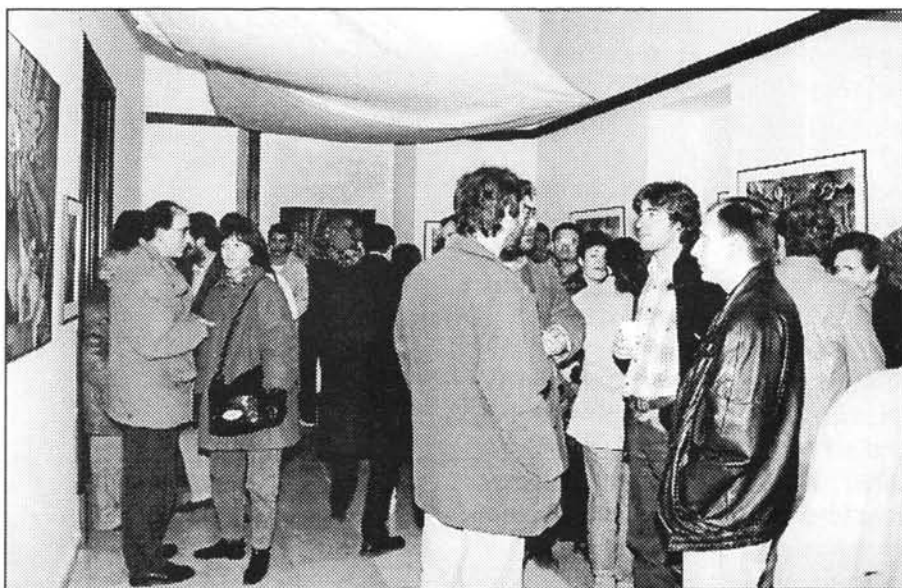
(*). Garantías opcionales de contratación voluntaria

EXIT DE L'EXPOSICIO DE SEBASTIA MASSANET

Des del 23 de desembre fins el 6 de gener ha restat oberta al públic, al Centre Social, l'exposició de pintures de Sebastià Massanet «Testimonis del Mediterrani».

Feia 6 anys que en Sebastià no exposava individualment a Artà i, segons el mateix artista, la retrobada amb els artanencs no podia haver anat millor ja que els visitants han estat molt nombrosos i la majoria s'han mostrat força interessats per l'obra exposada.

D'aquesta cal destacar que una part important corresponia a l'estil únic que caracteritza a l'autor i que aquest, amb la seva tossudesca i creixent claretat d'intencions, ha aconseguit crear i consolidar. A una altra part de l'obra, per contra, es feia evident l'experimentació amb materials inèdits i la recerca de noves formes d'expressió incloent, per exemple, elements figuratius. Però inclús en aquestes obres era palesa una maduresa i

seguretat que prometen molt, i a curt termini, d'aquest artista al que cal agrair que no deixi d'exposar al seu poble. sabem que ja té en marxa nous projectes i que a rel de l'exposició ha rebut propostes molt

interessants que li obrin noves perspectives de futur. Ojalà que per a gaudir de la pròxima exposició no hagim d'esperar tant com ho hem hagut de fer per aquesta.

**Comercial
ARTA**

EN ARTA:
Carrer de Ciutat, 26 - Tel. 83 61 48

EN MANACOR:
Polígono Industrial
C/. Menestrals, 11 - Tel. 55 58 11

Massey - Ferguson. Tractores	
CONDOR	Motocultores y Motobombas
BATLLE	Empacadoras • Rotoempacadoras y Sistemas de riego
ZAZURCA	Equipos preparación Tierra y Siembra
AGUDO	Cubas de vacío
MONDIAL Y OPEM	Motosierras
GAVARA	Pulverizadores
GASPARDO	Barras de Corte
JUSCAFRESA	Remolques
BLANC	Peladoras de Almondas
BRUN	Abonadoras

MASSEY-FERGUSON

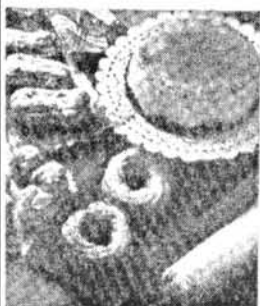
condor

BATLLE

L'ARTESANA

**Pastisseria i Rebosteria
Mallorquina.
Serveis de Baptismes,
Noces i Comunions.**

Av. Costa i Llobera, s/n.
Tel. 835703
07570 Artà - Mallorca

RESTAURANT S'ESTACIÓ

**- Especialitat en paelles i
cuina mallorquina.
- Menjar per encàrrec.
- Berenars.
- Menú del dia**

Av. Costa i Llobera, 3 - Artà 07570 (Mallorca)
Tel. 835985

Nadal, Cap d'Any i Reis

Volem donar, com cada any, un breu resum del que han donat de si les passades festes de Nadal, Cap d'Any i els Reis, ja que de la de Sant Antoni en donarem complida informació al pròxim número.

Així tenim que, seguint l'ordre del programa, els dies abans de Nadal els altaveus de la Sala donaven música nadalenca a les crides informatives, preparant així la gent. El dia 23 tengueren lloc les inauguracions de les exposicions de Na Batlessa (IV Mostra d'Art del Llevant), i la del Centre Social (Testimoni de la Mediterrània, obres de Sebastià Massanet). Totes dues foren molt visitades i no entrarem en detalls de quina fou més del gust de la gent perquè consideram que això ja seria una crítica i aquesta secció no entra en aquesta matèria.

La víspera de Nadal molta gent anà a matines. L'Església gairebé estava plena de tota mena de gent, petita, jove i madura que, aquest vespre, ret culte a la commemoració cristiana del naixement de Jesús.

El dia de Nadal a l'horabaixa es va celebrar, també com ja és costum, l'escenificació del Betlem vivent a Sant Salvador, organitzat per Artà Balla i Canta. Molta gent va pujar a contemplar la representació. El mateix vespre, i els dos següents consecutius, es va fer la representació d'«Un Conte de Nadal» al saló del Convent que va ser del gust dels espectadors que, cada vespre, ompliren el teatre. L'èxit va ser tal que dia 8 la repetiren. Enhorabona als actors, autor i tots els que col·laboraren en les funcions.

El dia 30 a les 21 hores i a l'Església dels Franciscans tengué lloc un concert líric a càrrec del Col·lectiu

Una de les carrosses de la cavalcada dels Reis.

d'Artistes lírics «Tardor 94, Arrieta i Barbieri a la Part Forana», els quals intèrprets foren Isabel Rosselló, soprano, Francesc Bosch i Gabriel Aguilera, barítons, i Andreu Bennàsar, pianista. Va presentar la vetlada na Caterina Valls. Aquest concert estava patrocinat pel C.I.M. i l'Ajuntament d'Artà. Llàstima de la poca gent que hi va assistir (no arribaren bé a 50 persones), però els presents gaudiren d'una vetlada inèdita i ben agradable.

Així finalitzava el 94. A la nit de Cap d'Any, es varen congrega més de 300 persones, la majoria ben joves, per gaudir sota el campanar de la nostra església de l'adéu del 94 i l'entrada joiosa del 1995. Es destaparen moltes botelles de cava i es menjaren els raïms tradicionals. Un acte que, de cada any, pren força dins el nostre poble. Després, la gent va celebrar de moltes formes i a llocs distints l'entrada del nou any. Als

restaurants, hotels, bars, i també a cases particulars, no hi faltà la marxa ni la bauxa. Es gastaren molts de duros (sembla que la crisi es recuperà), i tota la nit va ser una autèntica festa. Per molts anys.

Així arribarem a la víspera de la festa dels Reis. A les 7 de l'horabaixa el carrer de Ciutat romania de gom en gom entre al.lots i gent major per esperar la venguda dels Màgics d'Orient.

Encapçalava la comitiva un grup de bengales i tamborers (entremig n'hi havia dos grups més), que donaven color i vistositat. Els Reis muntats a cavall i conduïts pel seu patges, saludaven els al.lots. Darrere, desfilaren tres carrosses ambientades amb motius dels jocs que més atreuen els ulls dels infants. A sobre hi havia infants que repartien caramels i paperins. No hi faltà tampoc la Banda de Música i tancava la comitiva un

UNISEX

Perruqueria

Àngela

Carrer Antoni Blanes, 24-baixos
ARTA - Telèfon 835777
Es prega demanar hora

CAFÈ GRAN VIA

NOVA DIRECCIÓ
(Tomeu i Jaume)

c/ Ciutat, 35 - Tel. 83 50 09

Especialitat en:

Tapes variades, frit, ronyons, callos,
croquetes.

Entrepans, hamburguesses, Pepitos de
llom, postres de casa, etc.

gran camió a caramull de juguetes.

Arribats a la Sala, els Reis Màgics pujaren al balcó on el batle els donà la benvinguda i els va lliurar la clau mestra per obrir totes les finestres del poble artanenc, per tal de poder-hi deixar les joguines sol·licitades pels al·lotets. Seguidament, els tres Reis, saludaren els infants i els prometeren l'entrega de les joguines ja que estaven assabentats que havien estat bons al.lots.

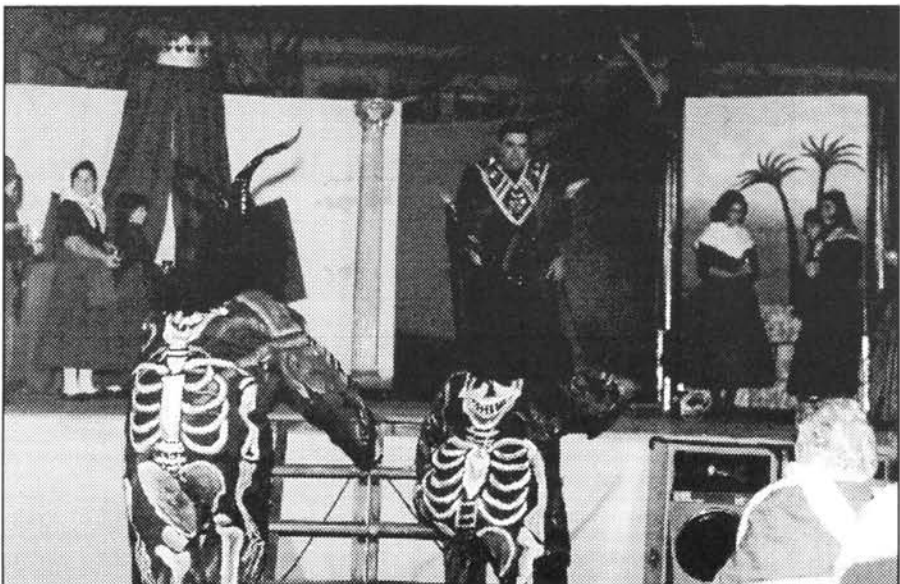
El dia de la festa estava programat fer la representació dels Reis Màgics a la Plaça Nova, acte organitzat per la Comissió de Cultura del Club de la 3ª Edat. Però una cosa és voler i l'altra poder. Tot el dia romangué plouguer i amb molt de fred i això impedí el muntatge de l'escenari i com és natural la representació. Es va anunciar que es faria l'endemà dissabte, però el temps volgué comandar i també va impedir l'acte. Però a la tercera sí que es va poder fer, maldament el temps encara perillava, però va permetre enllestir tot el necessari per començar.

De fet podem dir i afirmar que la representació va ser ben notable. Una gran actuació dels actors, i sense desmerèixer-ne cap destacaríem la del Rei Herodes (el rei «amb rodes», deia una petita espectadora), del seu patge, majordom, secretari, doctors de la Llei, reis, Sibil·la, exèrcit amb el seu capità i general al front, els Sants innocents, dimonis, el Sant Naixement i tots els que potser deixem sense nomenar i els molts que estaven darrere les cortines dirigint l'obra.

Per tant, repetim que va ser notable la representació dels Reis. Fins i tot de molt espectacle de color, vistositat i vestuari. Una cosa sí que no va anar massa fina, va ser la part de megafonia ja que a vegades algunes veus quedaven molt fluixes i no es sentien.

Un moment de la representació dels Reis a la plaça nova

Els dimonis se'n duen el Rei Herodes tot cap dret a l'infern.

Tal volta l'aparell de mesclar no anava bé o el mesclador tenia les mans balbes. Però no és d'estranyar, perquè els peus dels espectadors estaven més freds que el nas d'un cà. També un excel·lent per a tots els qui gaudiren de l'espectacle, ja que hagueren

d'aguantar dues hores terribles de fred. Enhorabona a tothom, a tots els que feren possible la representació d'una obra teatral que feia molts anys que no es posava en escena al nostre poble, i a tots els qui els acompanyaren.

Ventajas
de Altura
para su
Nómina

Acceso a Todos los Productos y Servicios de Banca March

- Cambio de domiciliaciones sin cargo
- Seguro de Accidentes gratuito
- Tarjeta 4B y Visa
- Anticipo Nómina
- Crédito Consumo

- Préstamos Hipotecarios
- Cuenta Ahorro Vivienda
- Seguro Hogar
- Plan de Pensiones
- Depósito Futuro

Infórmese en cualquiera de nuestras oficinas.

BANCA MARCH

ASI DECLARO

Contestador automàtic

Advertència festeria

"Cansat de sentir córrer rumors per Artà sobre els focs que quasi cada any ens afecten voldria que qualcú donàs resposta a aquestes preguntes.

¿És vera que el propietari d'un terreny cremat reb uns diners del Govern com a damnificat i que aquesta és l'única manera de treure profit de les seves possessions?

¿És vera que els bombers en ocasions deixen passar el foc perquè cobren més per fer hores extres?

¿És vera que tothom sap qui provoca el foc, concretament el darrer que hi va haver? Si ho saben, ¿per què no hi ha cap denúncia?

Si és vera que són els pagesos que cremen per alimentar els seus ramats ¿Per què no s'articula un sistema pel qual no hagin de cremar res per alimentar les bèsties, com ara subvencions que cobrassin directament amb menjar per als animals?

Gràcies."

Esperam que les passades festes de Nadal i Cap d'Any vos hagin estat propícies i que l'eccecs de menjua i beguda no vos hagi fet massa mal, tan al cos com a la butxaca.

És ben cert que aquestes festes nadalenques són unes dies de passar-s'ho bé, de felicitar-se mútuament, sortir a sopar, ballar i oblidar-se un poc del mal any 94 que acabàvem de passar. També hem de suposar que els Reis 95 no hagin estat pesats a l'hora de fer els regals acostumats. També és una data a tenir en compte perquè si vols quedar bé amb els familiars i amics és qüestió d'escurar la butxaca i gastar-se el darrer diner amb juguetes i altres detalls.

Ara ve Sant Antoni. Així mateix aquesta festa (la darrera de l'hivern, gràcies a Déu, més de dos diran), és totalment diferent de les passades. Ja sé que també els responsables dels foguerons i de les carrosses, encara potser

gastin més de dos duros, però en general les despeses no són desmesurades i la gent s'ho passa bé, alegre, divertit i en contínua disbauxa tota la nit dels focs i a la festa de la cavalcada.

Enguany, la comitiva de l'Obreria de Sant Antoni surt altra volta del carrer de Na Coixa, domicili de l'obrer de torn. Encara recordam fa dos anys, la gran gentada que va arregar durant el llarg recorregut des de Ca l'Obrer fins a l'Església per celebrar les Completes. Pareixia la festa de Sant Salvador de gent que passava per la carretera. No és que l'any passat desmeresqués, però la comitiva de l'altra any feia matx. D'aquest pas, l'Església prest serà insuficient per celebrar les Completes. Per això és bo i fa festa...

Esperem queenguany es repetesqui tot com l'any passat, sense gats, sense incidents greus i sobretot sense ploure.

VISCA SANT ANTONI!

PLUVIOMETRES DEL TERME D'ARTA				MES DE DESEMBRE DE 1994			
DATA	SA CORBAIA	URBANA	Es Pont	Son Maganat	ETS OLORS	ERMITA BETLEM	Colònia St.Pere
DIMECRES, 7	10'1	5'5	6'0	7'0	4'5	7'0	4'0
DIUMENGE, 18	1'4		1'4			0'4	
DILLUNS, 19	14'8	11'3	13'5	14'5	16'2	30'0	26'1
DIMARTS, 20		0'4			1'0	0'6	2'0
DIMECRES, 21	4'4	3'7	7'1	5'2	4'6	1'8	9'0
DIJOUS, 22	15'1	12'2	5'5	6'6	4'0	4'6	2'1
DISSABTE, 24	1'8						
TOTALS :							
MES	47'6	33'1	33'5	33'3	30'3	44'4	43'2
ANY NATURAL	729'3	681'1	645'2	589'2	640'7	641'3	611'3
ANY AGRICOLA	604'9	526'5	491'9	440'9	478'3	492'1	464'4
COMPARACIO AMB EL MATEIX PERIODE DE L'ANY ANTERIOR (DESEMBRE 1993)							
MES	9'4	13'5	20'2	23'0	22'8	18'1	12'9
ANY NATURAL	443'6	504'9	507'3	533'5	680'1	568'8	510'5
ANY AGRICOLA	235'5	272'1	264'5	284'4	332'1	327'8	302'6

Les estacions escrites en majúscules són les oficials.

FORN DE CAN BECA

Cada dia, bon pa

Despatx central:

Rafel Blanes, 51 - Artà - Tel. 83 61

Moviment de la població. Mes de desembre

NAIXEMENTS

30.11.94. **Maria del Mar Ferrer Gil**, filla de Ramon i Maria

10.12.94. **Juan Algaba Canet**, fill de Manuel i Isabel

18.12.94. **José María Fiol Rosselló**, fill de Juan Carlos i Heidi Nora

MATRIMONIS

26.11.94. **Juan José Cerrato Adrover** amb **Antonia Maria Aguiló Flaquer**

03.12.94. **José Pascual García** amb **María J. Lorenzo Castellano**

10.12.94. **Miguel Brunet Esteva** amb **Magdalena Vaquer Rivet**

10.12.94. **Nicolás Gomila Bernat** amb **Carmen Gili Villafaina**

10.12.94. **Joan Torres Chelsyn** amb **Maria Arenas Zarco**

24.12.94. **Jaime Pomares Martos** amb **Maria del Carmen Cobo Sureda**

DEFUNCIONS

08.12.94. **Gabriel Genovart Llinas**, 66 anys. C/ Pou Nou, 13. a) Bossa

16.12.94. **Bartomeu Tous Cursach**, 80 anys. C/ Sta. Catalina, 6. a) De Sa Talaia

17.12.94. **Max Barbet**, 67 anys. Es Vidrier (Capdepera)

18.12.94. **Bàrbara Cursach Tous**, 87 anys. C/ Ciutat, 62. a) Sos Sastres

22.12.94. **Maria Gil Ginard**, 81 anys. C/ Quatre Cantons, 16. a) Gil

22.12.94. **Francisca Cancio Navas**, 79 anys. C/ Sorteta, 62

24.12.94. **Margalida Terrassa Esteva**, 90 anys. C/ Parres, 34. a) Cirera

25.12.94. **Antonia Cassellas Moyà**, 92 anys. C/ Menéndez Pidal, 10. a) Barbera

29.12.94. **Sebastià Esteva Tous**, 81 anys. C/ Gran Via, 11. a) Tianova

31.12.94. **Juan Sureda Massanet**, 84 anys. C/ Crema, 13. a) Polet

ESTADISTICA DE DIFUNTS:

Any 1991 91

Any 1992 84

Any 1993 80

Any 1994 73

Hem de demanar disculpes per un error comès en la informació oferida en el número 509 referida al mes de novembre. A la secció de Naixements hi havia de figurar, el 7.11.94, el nom correcte d'**Aina Arrom Mayol** (sense voler posàrem Moyà en lloc de Mayol).

TOTAL POBLACIÓ	
Anys	Habitants
1960	5.401
1970	5.459
1980	5.620
1991	5.716
1992	5.729
1993	5.840
1994	5.850

NATALITAT			
Anys	Homes	Dones	Total
1987	25	26	51
1988	39	31	70
1989	25	36	61
1990	30	32	62
1991	32	23	55
1992	32	24	56
1993	31	34	65
1994	38	18	56

MORTALITAT			
Anys	Homes	Dones	Total
1987	26	36	62
1988	22	27	49
1989	25	34	59
1990	33	30	63
1991	29	39	68
1992	39	36	75
1993	23	23	46
1994	26	28	54

MATRIMONIS	
Anys	Nombre
1987	42
1988	22
1989	45
1990	49
1991	38
1992	35
1993	33
1994	43

TAXES (en tants per mil)	1.991	1.992	1.993	1.994
Taxa Bruta de Natalitat	9'62	9'77	11'13	9'57
Taxa Bruta de Mortalitat	11'90	13'09	7'88	9'23
Taxa Bruta de Nupcialitat	6'65	6'11	5'65	7'35
Creixement Vegetatiu	-13	-19	+19	+2
Taxa de creixement Vegetatiu	-2'28	-3'32	3'25	0'34

Excavaciones SEBASTIAN SASTRE EXCAVADORA MINI

C/. Son Servera, 29
Tel. 83 65 59

07570 ARTÀ
(Mallorca)

CONSTRUCCIONES NOVA 3000

ESTRUCTURAS Y TRABAJOS
REALIZADOS POR ALBAÑILERIA.

PIDAN PRESUPUESTO SIN COMPROMISO
LES ATENDEREMOS DE INMEDIATO.

Información: Rafael Corraliza García
Avda. Ferrocarril, 27 - 2º
Tel. 836697 Artà.

Volei C. E. Sant Salvador. Equip masculí de penyes.

D'esquerra a dreta, drets: Rafel Gili, Pep Alzina, Serafi Nebot, Joan Mercant, Tomeu Martí. Acotats: Tomeu Puigrós, Pep Gil i Joan Riera. Pere Riera també forma part de l'equip, però no surt a la foto.

Judo

Lluís Pastor i Guillem Artigues

Millor classificació en el 1r ranking del «Judo esport escolar»

El passat dissabte dia 10 se celebrà el primer encontre del Judo Escolar, valedor per a la classificació del Campionat de Balears curs 95-96.

El Judo Escolar està reservat per a les categories infantils sub 15 (13 i 14 anys) i la de cadets sub 17 (15 i 16 anys) masculí i femení. El seu desenvolupament consisteix en una sèrie d'encontres on cada esportista segons la seva classificació va acumulant uns punts, d'aquesta manera podrà o no disputar el Campionat de Mallorca i posteriorment el de Balears.

En aquest primer ranking estaren presents la quasi totalitat de Clubs i Col·legis federats existents en la nostra illa. El Renshinkan va estar fenomenal i acaparà la quasi totalitat de les primeres places i com a dada curiosa aconseguí els 6 primers llocs dels 6 pesos que hi havia en joc de la categoria cadet masculina.

Els medallistes són els següents:

Primer lloc: Jaume Gomila, Sebastià Gomila, Juan Andrés Martínez, Nofre Pastor, César Cano, Guillem Artigues, Cati Bassa i Jerònia Bennasar.

Segon lloc: Pedro Gutierrez, Bernat Brunet, Magdalena Servera, Sebastiana Sureda i Andrea Castrillo.

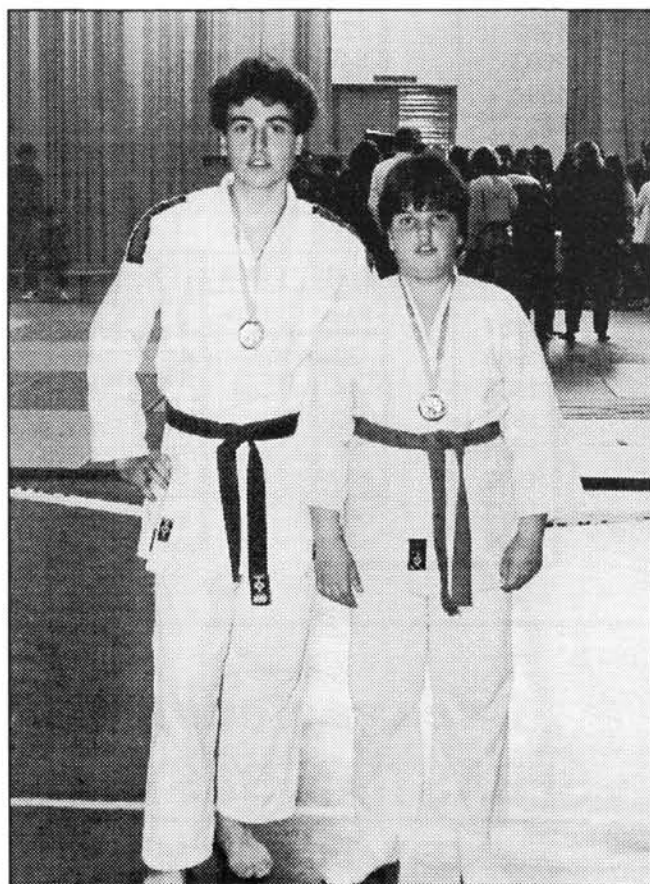
Tercer lloc: Jeroni Sancho i Sebastiana Mª Sureda Gomila.

Categoria infantil:

Primer lloc: Xavier Terrasa, Felipe Martínez, Moisés Ruíz, Lluís Pastor, Núria Gomila, Mª Carmen Fernández, Bàrbara Gomila i Marta Llitas.

Segon lloc: Pedro Pascual i Vanesa Elena Martín.

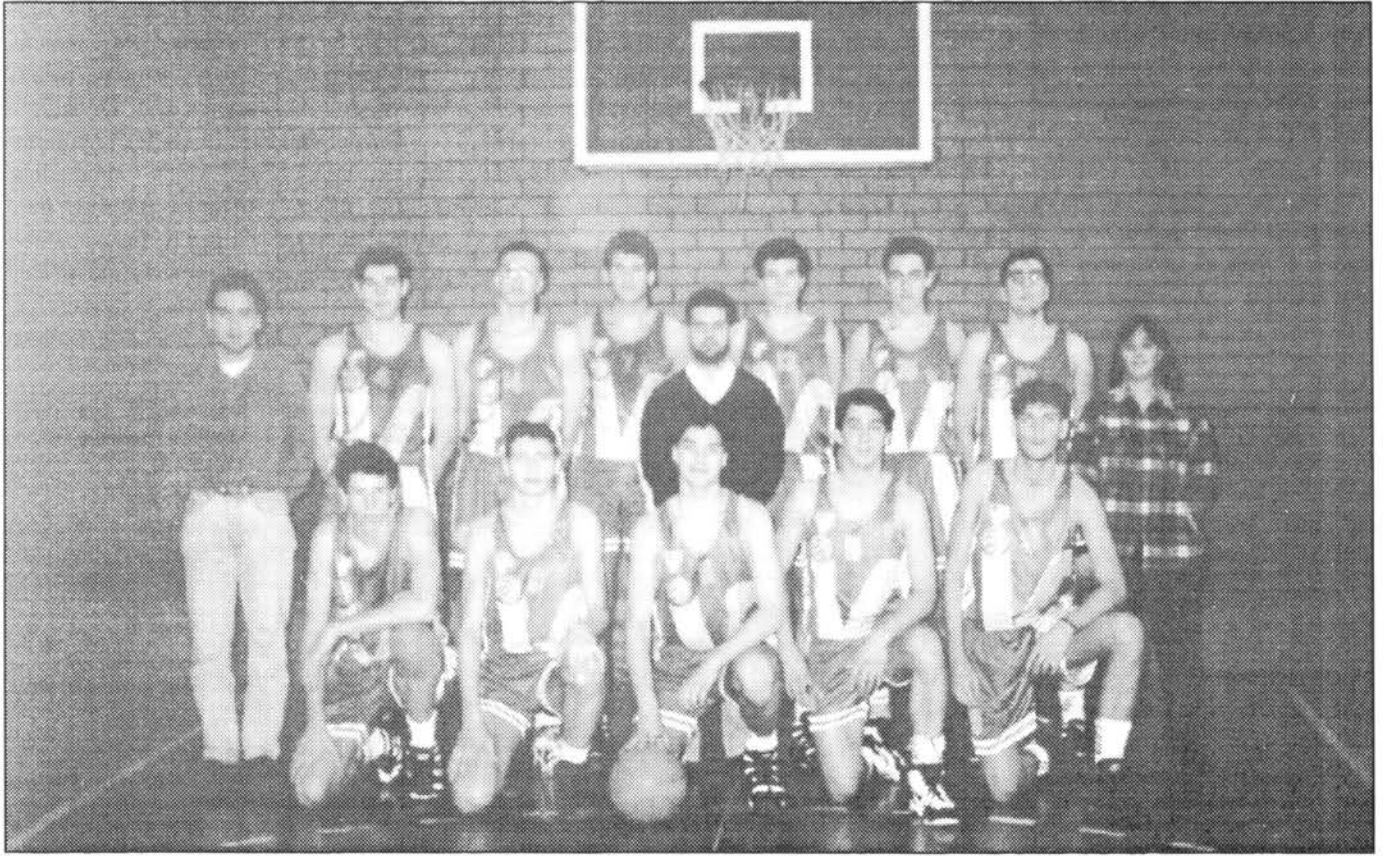
Tercer lloc: Pedro García

Guillem Artigues i Lluís Pastor en una foto d'arxiu

En definitiva un important èxit que en gran mesura sols s'atribueix a l'amistat, harmonia i companyonia que hi ha en aquest club, a més del treball i interès que tenen per superar-se aquests esportistes.

Bàsquet

Equip júnior del VALVI temporada 94/95

Drets d'esquerra a dreta. Sardina, A. (2n entrenador), Cot, X.; Albruse, J.; Nicolau, A.; Golma (entrenador); Pla, P.; Cosademont, J.; Antonio, X.; Glòria(delegada).

Acotats d'esquerra a dreta. Rubert, A.; Gisbal, E.; Prieto, S.; Gerad, B.; Sitges, A.

Antoni Nicolau

Antoni Nicolau, jugador aquest any del VALVI Girona, ha tornar al seu poble per aquestes festes. EL joc d'aquest jugador de moment ha anat de menys a més, ha passat de jugar pocs minuts, a jugar-ne una mitjana de 25. Ha jugat contra el BARÇA, TDK, JUVENTUD de Badalona, etc., equips de la màxima categoria del bàsquet català. Entre les anècdotes hem de dir que aquest al.lot de

tant sols 16 anys, va entrenar un dia amb el VALVI ACB, entrenat per Dusko Ivanonic i Quim Costa i amb jugadors com ara en Pardo, Curry, Ruf, etc. De moment i mirant al futur, tant sols s'ha de pensar que l'any que vé, encara serà un jugador júnior del VALVI. Sort i endavant.

Festes

TORNEIG DE NADAL a Son Servera

Per aquestes festes dues combinacions dels equips júnior i sèniors masculins d'aquest Club varen participar al torneig de Nadal organitzat per Polisportiu des Pinaró de Son Servera. El dia 25 es varen desplaçar a Son Servera un combinat de l'equip júnior reforçat amb jugadors

INSTAL.LACIONS Mascaró S.L.

Avda. Costa i Llobera, 34-B
tel. 83 67 10 - Artà

- * Instal.lacions elèctriques
- * Sanitàries
- * Calefacció
- * Piscines
- * Propà
- * Butà

VOS DESITGEN BONES FESTES DE SANT ANTONI

ARTESANIA
MALLORQUINA

CA'N SIURELL

Catalina Morey Esteva

Carrer Sta. Catalina, 12
Tel. 83 54 99
Part. 83 62 14
ARTÀ

sènior per disputar un partit amb una altra combinació per part del Son Servera. El resultat va ser de 84 a 83 a favor de l'equip serverí que a falta de 45 segons perdia de 5 punts. El següent dia, dia de Sant Esteve, quatre components de l'equip sènior i dos de l'equip júnior, juntament amb 5 jugadors més de l'equip del Son Servera, varen jugar un partit contra l'equip del Perles de Manacor, equip de segona divisió, el resultat va ser de 52 a 58 a favor de l'equip manacorí.

Partits amistosos

Els dos únics partits amistosos que s'han fet durant aquestes festes han estat els que van disputar l'equip del FORN DE SA PLAÇA categoria cadet femení contra el Mossèn Galmes «B» de Sant Llorenç. El jugat per l'equip júnior femení contra el Mossèn Galmes amb el resultat de 28 a 52 a favor de l'equip de Sant Llorenç.

Altres

- L'equip júnior masculí del MAR-MOLS ARTÀ, durant els dies 2 i 3 de gener va fer dues sessions d'entrenament amb l'entrenador Joan Alemany, actual entrenador del Mallorca de II Divisió.

- Durant aquestes festes les jugadores Mª Antònia, M^a del Mar i Conxi, dels equips cadet i infantil femení, han participat en un campus de perfeccionament fet a Lluçmajor, mentres que Mª Bel Mascaró i Clara Llabata, jugadores de l'equip infantil han estat a un altre campus fet a Alcúdia.

DATA:10/12/94				CATEGORIA: Infantil Femení			
PARTIT: Selva, 64 - Sant Salvador, 52							
PARCIALS: 13/1 15/11 23/24 30/33 34/41 39/44 47/48 64/52							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Bisbal, C.	-	-	10	Carrió, A.	-	1
5	Llabata, C.	11	2	11	Gili, T.	2	4
6	Mascaró, M.B	8	1	12	Riera, M.A.	-	-
7	López, M.M	14	10	13	Peña, C.	7	-
8	Nicolau, A.M	2	3	14	Hernandez, M	4	5
9	Obrador, T.	3	2	15	Soler, M.A.	-	3

COMENTARI: Bon partit de l'equip artanenc que va lluitar fins al darrer moment en què el parcial del darrer temps va ser de 25-7 que va decidir el partit. L'equip artanenc al final del tercer temps tenia un avantatge de 5 punts. Així i tot bon partit realitzat en que la sort no va acompanyar l'equip infantil femení d'Artà.

DATA:17/12/94				CATEGORIA: Infantil Femeni			
PARTIT: ANDRAITX, 13 - C.E. SANT SALVADOR, 44							
PARCIALS: 0/4 6/4 6/11 8/18 8/25 8/31 9/41 13/44							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Bisbal, C.	4	-	10	Carrió, A.	-	3
5	Llabata, C.	7	2	11	Gili, T.	7	-
6	Ginard, M.B.	-	-	12	Riera, M.A.	-	-
7	López, M.M	8	6	13	Peña, C.	12	7
8	Nicolau, A.M	2	2	14	Hernandez, M	-	-
9	Obrador, T.	2	-	15	Soler, M.A.	2	1
COMENTARI: Bon partit el jugat pel nostre equip davant un adversari inferior en tot moment, com ho demostra clarament el marcador. Cal destacar a tot l'equip per la feina feta durant tot el temps, lluitant en tot moment, i donar-los l'enhorabona.							

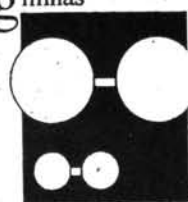
DATA:10/12/94				CATEGORIA: Cadet Femení			
PARTIT: FORN DE SA PLAÇA,31- BINISSALEM, 70							
PARCIALS: 4/12 9/16 14/22 19/30 22/43 24/52 25/65 31/70							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Amoros, M.G.	-	1	10	Nicolau, M.A	14	18
5	Cabrer, I	-	1	11	.		
6	Ferragut, M	-	1	12	Danus, B.	2	5
7	Gili, I	-	-	13	Cantó, M.R.	3	-
8	Sancho, C.	2	2	14	Viejo, E.	1	1
9	Ginard, M.B.	-	-	15	Santandreu, C.	9	4
COMENTARI: Partit jugat davant un adversari superior en tot moment. Malgrat que l'equip artanenc lluitàs durant tot el partit, tres parcials 0/7, 0/11 i 1/20 a favor de l'equip visitant varen decidir i abultar clarament el resultat. Així i tot, partit ben lluitat per part de totes les jugadores.							

DATA17/12/94				CATEGORIA: Cadet Femeni			
PARTIT: B. INCA, 81 - FORN DE SA PLAÇA, 38							
PARCIALS: 10/2 28/4 37/12 47/21 59/24 61/28 68/34 81/38							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Amoros, M.G.	-	-	10	Nicolau, M.A	18	12
5	Cabrer, I	-	1	11	Alzamora, C.		
6	Ferragut, M	-	-	12	Danus, B.	1	5
7	Gili, I	-	-	13	Cantó, M.R.	4	1
8	Sancho, C.	4	-	14	Viejo, E.	-	1
9	Ginard, M.B.	4	-	15	Santandreu, C.	7	1
COMENTARI: Partit jugat davant un adversari que des d'un primer moment, amb un parcial de 35/16, es va avançar clarament en el marcador. Així i tot, partit molt lluitat per les seves possibilitats, que de cada dia són majors.							

DATA: 17/12/94				CATEGORIA: Júnior Masculí			
PARTIT: Marmols Artà, 74 - JOAN CAPO, 35							
PARCIALS: 8/6-16/7-21/10-28/17 37/19-51/25-61/31-74/35							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Garau, R.	3	5	10	Dalmau, B.	2	0
5	Cabrer, J.	6	1	11	Cursach, B.	-	1
6	Carrió, S.	7	2	12	Riera, M.A.	19	20
7	Nicolau, B.	4	2	13	Riera, P.M.	3	4
8	Alzamora, C.	8	6	14	Melis, R.	3	-
9	Miralles, B.	9	2	15	Gaya, A.	10	2
COMENTARI: Estranyà a tot el públic l'actitud de l'equip felanitxer que es preocupà més de repartir llenya que de jugar a bàsquet un cop que el partit estava perdut. Tot i això els nostres no contestaren les provocacions i es dedicaren a jugar a bàsquet i a donar espectacle, cosa que es troba a faltar en aquest polisportiu. Destaquem un altre cop l'aportació atacant de M.A. Riera.							

DATA: 21/12/94				CATEGORIA: Júnior Masculí			
PARTIT: CAMPOS, 56 - MARMOLS ARTÀ S.L., 78							
PARCIALS: 2/16-4/28-12/34-22/42 28/48-40/74-56/78							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Garau, R.	8	2	10	Dalmau, B.	7	-
5	Cabrer, J.	3	-	11	Cursach, B.	2	1
6	Carrió, S.	-	1	12	Riera, M.A.	31	20
7	Nicolau, B.	-	-	13	Riera, P.M.	4	4
8	Alzamora, C.	-	2	14	Melis, R.	2	-
9	Miralles, B.	13	2	15	Gaya, A.	8	2
COMENTARI: Molt de fred a la pista descoberta de Campos. Així i tot l'equip sortí amb ganes i fent un parcial de 2 a 24 en els 9 primers minuts. Després d'això molts de canvis en la banqueta que varen fer baixar el ritme i les ganes, al final els artanencs s'adormiren i els locals ho aprofitaren per fer un parcial de 16 a 4 i així reduir les diferències que havien arribat a ser de 40 punts.							

Gimnàs

artà

Urb. Sos Monjos - Tel. 83 51 90
Artà

Gimnàs Artà

AEROBIC
YOGA
KARATE

GIMNASIA MANTENIMIENTO
PESAS MUSCULACIÓN
SAUNA-MASAJES-CAFETERIA

DATA: 07/01/95				CATEGORIA: Júnior Masculí			
PARTIT: MARMOLS ARTÀ S.L., 114 - PORRERES, 31							
PARCIALS: 22/1-33/4-39/10-48/17 68/19-84/23-94/25-114/31							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Garau, R.	3	1	10	Dalmau, B.	8	-
5	Cabrer, J.	2	-	11	Cursach, B.	2	-
6	Carrió, S.	7	1	12	Riera, M.A.	38	8
7				13	Riera, P.M.	14	4
8	Alzamora, C.	4	6	14	Melis, R.	4	-
9	Miralles, B.	16	4	15	Gaya, A.	16	6
COMENTARI: Un altre partit centenari dels nostres júnior i ja és la tercera vegada que superen aquesta xifra. Llàstima que aquest pic hi hagués poc públic a Na Caragol; recordem que el partit Madrid-Barça estava a punt de començar, però que no poguessin veure les 4 matxacades de M.A. Riera i la gran direcció de S. Carrió, va ser una llàstima per als aficionats absents.							

DATA: 18/12/94				CATEGORIA: Sènior Masculí			
PARTIT: SANIMETAL, 76 - PORRERES, 61							
PARCIAIS:							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Gaya, A.	3	3	10	Vaquer II, P	-	1
5	Gili, B	-	-	11	Vaquer I, P.	28	2
6	Riera, M.A.	19	14	12			
7	Nicolau, B.	-	-	13	Nicolau, F.	6	3
8	Carrió, R.	18	7	14			
9	Galan, M.	2	2	15	Riera, P.M.	-	1
COMENTARI: L'equip del SANIMETAL va anar per davant durant tota la primera, però a la segona part l'equip visitant va pitjar un poc més el que va donar un ensurt a l'equip artanenc, que va saber reaccionar i d'una manera molt calmada va tornar a passar davant en el marcador. Bon partit de l'equip artanenc que va guanyar aquest partit només amb els jugadors locals.							

DATA: 18/12/94				CATEGORIA: II Divisió Femenina			
PARTIT: Bar 'EL DORADO', 38 - B. INCA, 60							
PARCIALS:							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Garau, M.	-	-	10	Balaguer, M.	4	4
5	Ginard, M.	10	7	11	Infante, A.	.	1
6				12	Pallicer, M.	1	4
7	Flaquer, M. A.	7	3	13	López, C.	-	-
8	Bauza, A.	10	2	14	Gelabert, A.	4	1
9				15	Llabata, M.	2	6
COMENTARI: Partit jugat de poder a poder durant 30 minuts. Després a les jugadores se les va notar la falta de preparació física perquè no podien seguir el ritme de l'equip d'Inca. Aquest va aconseguir un avantatge de 10 punts. El tècnic artanenc va fer alguns canvis per mirar de reaccionar, però no va tenir sort. A l'acabament del partit 20 punts de diferència. L'equip millora dia a dia. Sort.							

DATA: 8/1/95				CATEGORIA: II Divisió Femenina			
PARTIT: FELANITX, 54 - Bar 'EL DORADO', 45							
PARCIALS: 9/2-12/6-15/11-22/13- 32/19-40/26-44/32-54/45							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Garau, M.	-	-	10	Balaguer, M.	5	12
5	Ginard, M.	12	8	11			
6	Lorenzo, V.	6	-	12	Lorenzo, B.	1	4
7	Flaquer, M.A.	-	1	13			
8	Bauza, A.	13	2	14	Gelabert, A.	8	3
9				15			
COMENTARI: Mentre que la primera part va ser nefasta en atac per l'equip artanenc, ja que tan sols es varen aconseguir 13 punts, a la segona l'equip es va assentar en el partit i fins i tot es podia pensar en la victòria, llàstima que faltàs la confiança en las mateixes jugadores, que haguessin pogut guanyar el partit. Esperem que en altres puguin cantar victòria.							

DATA: 24/12/94				CATEGORIA: PENYES COMARCAL			
PARTIT: C.E. SANT SALVADOR, 84 - MOBLES DISENA, 56							
PARCIAL: 35/27 84/56							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Ginard, J.	10		10	Ferrer, Ll.	-	
5	Santandreu M	10		11	Hernández, M	6	
6	Serra, A.	16		12			
7				13	Nadal, J	18	
8	Tous, J.R.	-		14	Quetglas, T.		
9	Zafra, J.	3		15	Serra, G.	21	
COMENTARI: Partit ben jugat per l'equip artanenc que després del primer quart començà a ser superior al seu rival imposant el seu ritme. El darrer temps fou un autèntic passeig per a l'equip artanenc, davant un equip que renunciava a l'atac per por de sortir atupat en el marcador.							

DATA 07/01/95				CATEGORIA: PENYES COMARCAL			
PARTIT: C. E. SANT SALVADOR, 64 - IXENT Manacor, 55							
PARCIAL 37/38 64/55							
Nº	NOM	PUN	REB	Nº	NOM	PUN	REB
4	Ginard, J.	4		10	Ferrer, Ll.	5	
5	Santandreu M	2		11	Hernández, M	2	
6	Serra, A.	8		12			
7				13	Nadal, J	8	
8	Tous, J.R.	2		14	Quetglas, T.	6	
9	Zafra, J.	5		15	Serra, G.	22	
COMENTARI: El pitjor partit jugat dins Artà on el més positiu fou sense dubte la victòria davant un rival que a estones anà davant en el marcador. Només en el darrer temps s'establiren diferències suficients com per aguantar el tanteig i imposar un ritme de joc conservador fins a la pitada final. Poc encert en general.							

PRÒXIMS PARTITS

DATA	CATEGORIA	HORA	PARTIT
14/01/95	Infantil Fem.	10.00	C.E. SANT SALVADOR - UDYR
14/01/95	Cadet Masculí	18.00	FORN DE SA PLAÇA-CALES DE CAPDEPERA
14/01/95	Cadet Femení	17.00	COLONYA POLLENÇA - FORN DE SA PLAÇA
14/01/95	Júnior Masc.		DESCANSA
14/01/95	Júnior Femení	18.30	FERRIOLENSE - SANT SALVADOR D'ARTÀ
14/01/95	Penyes		BABA TREBOL - C.E. SANT SALVADOR
15/01/95	Sènior Masc.	11.30	SON CARRIÓ - SANIMETAL
15/01/95	II Divisió Fem.	11.30	BAR 'EL DORADO' - JUVENTUD MARIANA
21/01/95	Infantil Fem.		SANTANYI - C. E. SANT SALVADOR
21/01/95	Cadet Masculí		FORN DE SA PLAÇA - GESA ALCUDIA
21/01/95	Cadet Femení		SANT JOSE "A" - FORN DE SA PLAÇA
21/01/95	Júnior Masculí		SON CARRIÓ - MARMOLS ARTA S.L.
21/01/95	Júnior Femení		C.E. SANT SALVADOR - J. LLUCHMAJOR
21/01/95	Penyes		C. E. SANT SALVADOR - PETRA
22/01/95	Sènior Masc.		SANYMETAL - SENCELLES
22/01/95	II Divisió Fem.		DESCANSA

Futbol-Sala

Resultats:

Jornada 7

Grup 1

Sanimetal 7 - Màrmols Artà 2

Const. NR 11 - Dorado 4

Sa Nostra 7 - Boixos Nois 4

Nelson 4 - Almudaina 7

Grup 2

Poliesportiu 6 - C. Cultural 6

Almudaina Promeses 4 - Juma 5

Canyamel 8 - Const. Roig 0

Juvent 4 - Bolero 5

Jornada 8

Grup 1

Màrmols Artà 6 - Sa Nostra 7

Almudaina 5 - Const. NR 4

Dorado 2 - Sanimetal 12

Boixos Nois 0 - Font de Sa Cala 4

Grup 2

C. Cultural 6 - Canyamel 4

Const. Roig 1 - Almudaina Promeses 6

Bolero 6 - Poliesportiu 3

Juma 7 - Dollar 2

Sancions:

B. Gili (Font de sa Cala), 1 partit; M. Flaquer (Jovent), 2 partits; E. Matamalas (Const. NR), 1 partit; J. Donoso (Const. Roig), 1 partit; J. Sancho i A. Massanet (Poliesportiu), 1 partit cada un.

Propera jornada:

Sa Nostra - Dorado

Canyamel - Bolero

Sanimetal - Almudaina

Dollar - Const. Roig

Font de Sa Cala - Màrmols Artà

Almudaina Promeses - C. Cultural

	EQUIP	J	G	E	P	GF	GC	PTS	DIF
1	SANIMETAL	7	7	0	0	55	14	14	41
2	ALMUDAINA	7	6	1	0	45	18	13	27
3	NELSON	7	5	0	2	65	25	10	40
4	CONST. NR	7	5	0	2	39	18	10	21
5	FONT SA CALA	7	3	1	3	28	21	7	7
6	MARMOLS ARTA	7	2	0	5	39	31	4	8
7	SA NOSTRA	7	2	0	5	18	44	2	-26
8	BOIXOS NOIS	8	1	0	7	19	61	2	-42
9	DORADO	7	0	0	7	14	90	0	-76

	EQUIP	J	G	E	P	GF	GC	PTS	DIF
1	JUMA	8	8	0	0	57	16	16	41
2	BOLERO	7	6	0	1	34	22	12	12
3	C. CULTURAL	7	4	1	2	44	30	9	14
4	POLIESPORTIU	7	4	1	2	39	26	9	13
5	AL. PROMESSES	7	3	1	3	25	21	7	4
6	JOVENT	7	3	0	4	24	28	6	-4
7	CANYAMEL	7	1	1	5	23	33	3	-10
8	DOLLAR	7	1	0	6	14	31	2	-17
9	CONST. ROIG	7	0	0	7	3	56	0	-53

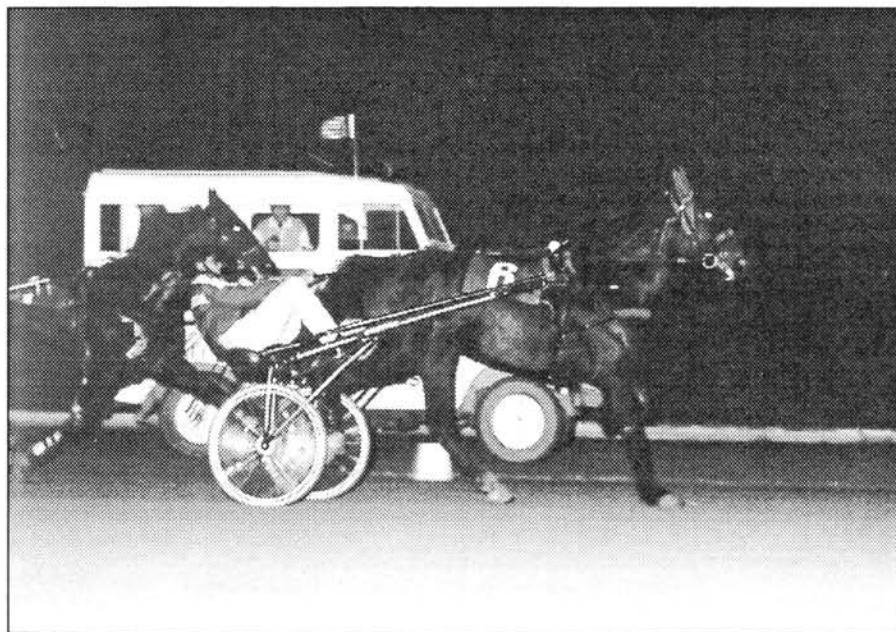
Hípica

Si a la darrera crònica de l'any 94 parlàvem de la presentació dels poltres de la generació «A», a la crònica d'aquesta primera edició del 95 hem de comentar un final d'any trepidant per part dels cavalls artanencs així com també un principi realment espectacular de l'any en curs.

A final d'any destacam la victòria d'Unita Star's a la carrera Gran Premi Revista Trot que suposava la victòria davant cavalls tots ells d'importació i demostrava la seva categoria marcant un crono d'1'22" sobre 2.375 metres. Era el punt que culminava una temporada farcida d'èxits per a l'egua de la quadra Na Borrassa. Chapeau, Unita!

També el 94 ha estat l'any del que pot ser una de les millors egües importades de tots els temps i que ha passat a formar part d'una de les quadres locals (les Blaugranes) i que ja rebaixava el record de les egües internacionals a nivell nacional a 1'17"2; i parlant de les quadres Blaugranes també podem dir que el 94 ha estat l'any del l'acomiadament de les pistes de competició d'una de les egües punteres dels darrers anys: Meravella, que serà pròximament coberta pel semental americà Field Judge.

A nivell de classificacions hem de parlar del bon moment de forma que travessen els veterans de la quadra Sa Corbaia Lirico (que s'està convertint en un fix pel segon

Fontana Start record de la història nacional de totes les egües 1'17"2

lloc de la seva carrera a Son Pardo) i de Riggy que va aconseguir una victòria a l'hipòdrom de Manacor i una sèrie de classificacions com el tercer de la diada dels Reis. També Nostro VX sembla haver entrat dins un bon moment de forma ja que ha assolit una sèrie de classificacions a Manacor. També assenyalar la victòria de Tsar Reveillon a la darrera cursa de la diada dels Reis a Manacor. També aquest dia S'Estel de Retz tornava a classificar-se (tercer) després de molt de temps sense entrar en els llocs de privilegi.

I al capítol d'adquisicions dir que ha recalat a Artà el semental francès Recital

de Vandel que farà la munta a Son Catiu a les quadres de Josep Fuster que ha adquirit en part aquest cavall del que podem dir que estava declarat semental al veïnat país de França (una molt bona garantia).

Esperam que dins aquest 95 els triomfs segueixin pels trotons artanencs.

Nota: A l'egua Fontana Star li mancaven 3 punts al rànquing a la primera setmana que va córrer amb els colors de les quadres Blaugranes. Ho oblidarem per manca d'informació. Com podeu veure, el rànquing està degudament rectificat.

RANQUING corresponent al mes de GENER de 1995
Fins al DIUMENGE 8 de GENER

Nom del cavall	Millor temps	Pts	MA 17	SP 18	SP 26	MA 27	SP 1	MA 6	SP 8	Pts
Fontana Star	1'17"2	5						1r		11
LIRICO	1'21"6	2		2n	2n		2n		-	8
Meravella	1'21"8	12	-					R		
Nostro VX	1'24"7	2	-			3r		-		3
Panyora			-							
Pol Trello	1'22"6	6	-			-				
RIGGY	1'22"5		1r			-		3r		4
Rigoletto	1'27"1	3								
S'ESTEL DE RETZ	1'23"8		-			D		3r		1
Simpàtic	1'22"3	9	-			D	-	-	-	
T Jaleo Blai	1'25"8	2		2n	-		-	R		4
Truiosa	1'28"1	3								
Tsar Reveillon	1'20"	5	-			-		1r		8
TWIST EMERAUDE	1'19"5				-		2n	-		2
Unita Stars	1'20"1	24	1r							27
Uruguaya			-			-		-		
Valse De Nuit	1'21"6	4	-			-		-		
Vent de Fophy	1'28"3	4								
Voliva	1'21"5	5				-				
Vol d'es Etangs	1'25"2	8								

**INSTALACIONES Y
 REPARACIONES ELÉCTRICAS.
 ILUMINACIÓN.
 ELECTRODOMÉSTICOS.
 TELICO: FAX Y TELÉFONOS**

**MÉNDEZ NÚÑEZ, 16, bajos
 TELS. 56 37 95 - 83 61 80. FAX 83 52 70
 CALA RATJADA**

Equip de Penyes, «S'Almudaina» (foto Centre 2000-U)

D'esquerre a dreta. Drets: Joan Cursach, Dioni Díaz, Jeroni Bisbal, José Donoso, Antoni Nadal, Bartomeu Cursach, Bartomeu Nicolau, Miquel Sureda, Antoni Torres, Carlos Ramírez, Ramon Cámara. Acotats davant: J. Miguel Díaz, Julià Massanet, Antonio Rocha, Joan Lluís Serra, Joan Mascaró, Jaume Llaneras, Bartomeu Galmés, Jaume Forteza i Antoni Ginard.

Sebastià Massanet i Pere Ginard també formen part de l'equip, però no eren a la foto.

Futbol

Juvenils

At. Llubí, 1 - C. D. Artà, 15

(Mir, Garcías, Troya, Cursach, Canet, Ginard II, Ramon, Ferrera, Víctor, Juane, Toni. Golejadors: Juane, 5; Ferrera, 5; Ramon, 2; Toni, Víctor,

Ginard II).

El resultat ho diu tot. El domini artanenc va ser clar i no hi va haver cap problema per derrotar el colista de la categoria tot i anar-hi només amb 11 jugadors a causa de les expulsions i que alguns jugadors eren de viatge. Un dels porters, en Toni, va

haver de jugar de davanter i va aconseguir marcar un gol i fallar un penal. A pesar de tot, es va fer un bon joc, encara que el rival no posàs molta dificultat.

Al descans s'hi va arribar amb un 0-9. No calia esperar res més.

Patrocina:

TROFEU A LA REGULARITAT C.D.AVANCE

VOS DESITJAM UN BON SANT ANTIONI

Taller i Despatx: C/ Major, 107 Tels. 83 62 80 - 83 50 51 Fax 83 53 18

Infantils

Avance, 6 - Llosetense, 2
(Ferrer; Tous; Diego; Emilio; Rafel, 2)
Xilvar, 1 - Avance, 8
(Rafel, 4; Piñeiro, 3; Ferrer)

A la crònica anterior comentàvem que a l'equip infantil se li podia demanar millor joc i exigir-los més concentració. Doncs sembla que ens han fet cas i en els dos darrers partits ens han donat la raó i els resultats ho diuen tot.

Davant el Llosetense millorà el joc de conjunt i foren clars dominadors del partit, sempre amb avantatge en el marcador.

A Selva, en una tarda gèlida i vent huracanat que dificultà bastant el control de la pilota, sortiren amb ganes de resoldre aviat el partit i ja en els primers minuts disposaren de tres ocasions clares de gol, però, i això és el futbol, el que marcà primer va ser el Xilvar en l'única ocasió de què disposaren. No es desanimaren els nostres, sinó que seguiren forçant fins a ser dominadors clars del partit com ho demostra el resultat contundent del final.

Cadets

Avance, 3 - Pollença, 1
(Genovard, Grillo P., Toño)

Partit jugat de poder a poder per ambdós conjunts i que es va posar molt costa amunt per als locals ja que

al primer minut els visitants, en la seva primera aproximació, aconseguiren el gol. Això els donà tranquil·litat. En canvi entre els al·lots de l'Avance varen començar els nervis. Poc a poc s'asserenaren i començaren a tenir ocasions, neutralitzades pel porter visitant. Als dos minuts de la segona part s'aconseguí l'empat i ja es va controlar el partit.

Durant les vacances de Nadal disputaren un amistós a Manacor contra el Barracar i guanyaren per un contundent 1-7, la qual cosa demostra la superioritat sobre l'equip d'en Toni Perdut.

Benjamins

Vacances a la categoria des del 17 de desembre. En partit amistós es va visitar el Xilvar i s'aconseguí vèncer pel resultat de 2-3, després d'anar guanyant per 0-3, però es va lesionar en Jaume Sansó, el porter, i en no disposar del suplent Iván, de vacances a la península, va haver de ser substituït per en Bernat, que mai no havia actuat sota els pals i encara que hi posà ganes per fer-ho d'allò més bé va encaixar els dos gols que feren perillar la victòria.

Dia 31 de desembre es va organitzar un partit entre els benjamins i els seus pares. Tan magna confrontació va tenir lloc en un camp de gespa que hi ha a Alcúdia, ben cuidada i abundant, encara que no tenguí cap altre servei com vestuaris, dutxes, llum... Els al·lots disfrutaren al màxim en poder-

se llançar sobre el verd terreny a la disputa de balons sense el perill d'exposar-se a fregades, acostumats als camps de cada dissabte. El resultat fou d'escàndol: empat a 10. Es van llançar una tanda de penals ja que la llum solar no donava per a més i es va tornar a empatar a 4. En total, 14-14. Hi va haver qualche pare que hi va posar tant d'afany i ganes que l'esbraonament li va aigualir la nit de Cap d'Any, però la patxanga de què es va disfrutar s'ho va valer.

Penyes

S'Aguait, 1 - Almudaina, 1

Mal inici d'any de S'Almudaina ja que aquest era un partit que s'havia de guanyar fora de camp si es volia seguir aspirant al primer lloc de la classificació. Tot això i a l'espera dels resultats dels altres equips, es pot donar l'empat per bo ja que el fort vent impossibilità tota jugada d'atac als dos equips.

Esport Escolar

Futbol-sala federats:

Dissabte 14 de gener
Iniciació:
C. E. Sant Salvador - La Porciúncula

Benjamins:

C.E. Sant Salvador - Son Oliva.

disposam de dos salons per celebrar-hi els aconeximents més importants

**NOCES, COMUNIONS,
BATEJOS, i,
SOPARS ESPECIALS**

quintos, pandilles, esports, familiars, etc...

SERVEI a DOMICILI

(ens encarregam de tot)

Avda. Ferrocarril, 14 - Artà - Tels. 83 62 48 - 83 58 96

Racó

Aquesta foto representa una de les moltes representacions dels Reis que per aquelles saons es feia a molts pobles i que a Artà es solien fer cada any. Aquesta obra es va representar al teatret de Can Mas, propietat de D. Pep Sancho de la jordana (DEP), on a sobre hi tenia l'Associació de la Congregació Mariana, de tan felix record per tants homes artanencs... Alguns dels actors ja eren congregants, altres per la seva tendra edat encara eren aspirants, així i entre tots formaren un grupet ben avingut per

tal de fer la representació. La foto va ser feta davant el portal principal del nostre Ajuntament, i seria més o manco entre els anys 1945-1950.

Són d'esquerra a dreta i a la fila de darrere:

En Jaume Corb, fill de Miquel i germà de na Joana i Jaume. Segueix en Pep Bossa, casat amb n'Amparo. Devora ell, hi ha en Pedro Monjo (fa poc tamps difunt). Segueix en Perico de Sa Caseta, en Toni Picó, en Toni Lloveta, en Jaume de Ses Eres, en

Sebastià Barret, en Biel Confit, en Miquel de Son Calletes i tanca la fila en Biel de Sa Tafona.

Els altres, també d'esquerra a dreta són:

En Toni Xina, en Tomeu Ravell, en Rafel Espinosa, en Francesc Massetes (feia de Rei Herodes). Devora ell i mig acotat hi trobam en Joan Canai, després en Jaume Moner (difunt), en Biel Maia (l'apunta-dor), i tanca la llista en Toni Petaca.

ENDEVINETA

de Pere Xim

Solució a la publicada:

L'any nou

Emprengueren un camí
no sabien on parar,
la de dalt els va guiar
i arribaren a suquí.

Una veu que les va dir
per on havien d'anar
i lo que duïen per deixar
poder-ho ells repartir.